

**НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО**  
**ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ**

**Діяльність Президента України**  
**в умовах російсько-української війни**

2022

## Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

---

### Інформаційно-аналітичний бюлетень

#### Головний редактор збірника

В.М.Удовик, директор Фонду Президентів України,  
канд. іст. наук, старш. наук. співроб.

#### Відповідальний за випуск

М. Б. Кушнарьова, ст. наук. співроб. інформаційно-аналітичного відділу  
Фонду Президентів України, канд. філос. наук

#### Інформаційні та аналітичні матеріали підготували

М. М. Хилько, завідувач відділу, канд. філос. наук; Л. Г. Дем'яненко, ст. наук. співр., канд. філол. наук;  
Л. І. Кукоба, наук. співр., канд. істор. наук; Є.В. Глушук, мол. наук. співр.;  
М. М. Степченко, мол. наук. співр.

Заснований у 2022 р.

Виходить щотижня

#### Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 525-54-70

E-mail: [fpu@nbuv.org.ua](mailto:fpu@nbuv.org.ua)

Передрук – тільки з дозволу редакції

Матеріали ЗМІ подано в їхній редакції

## Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

### Випуск 37

(огляд матеріалів ЗМІ за 7 – 13 листопада 2022 р.)

Офіційна діяльність Президента України .....	4
Офіційна діяльність дружини Президента України .....	26
Міжнародна підтримка України .....	30
<i>Політико-правова допомога</i> .....	30
<i>Військова допомога</i> .....	35
<i>Гуманітарна та фінансова допомога</i> .....	38
Плани врегулювання. Переговорний процес .....	45
Плани повоєнного відновлення України .....	54
Коментарі європейських та американських політиків .....	59
Реакція представників української громадськості .....	76
Реакція представників світової громадськості та бізнесу .....	81
Експертні оцінки .....	89
Додатки .....	101
<i>Додаток 1</i> .....	101
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №753/2022 .....	101
<i>Додаток 2</i> .....	104
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №755/2022 .....	104
<i>Додаток 3</i> .....	108
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №756/2022 .....	108
<i>Додаток 4</i> .....	111
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №759/2022 .....	111

## Офіційна діяльність Президента України

**Президент зустрівся з американським філантропом Говардом Баффетом ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч з американським бізнесменом і філантропом Говардом Баффетом.

Глава держави подякував за підтримку проекту зі створення фабрики-кухні, який започаткувала перша леді України Олена Зеленська. (...).

Володимир Зеленський поінформував Говарда Баффета про безпекову ситуацію в нашій країні, зокрема в контексті обстрілів об'єктів енергетичної інфраструктури з боку країни-агресора. Серед іншого Президент зробив акцент на ударах іранськими дронами-камікадзе, які застосовує Росія.

Президент наголосив на важливості посилення системи протиповітряної оборони України. Глава держави зазначив, що український народ бореться за свою землю й продовжує працювати попри виклики, які постають перед нашою країною через російську агресію.

Зі свого боку американський бізнесмен підтвердив готовність виступити донором закупівлі електрообладнання та генераторів для забезпечення енергією критичних об'єктів: насосних станцій, лікарень та мобільних точок обігріву – з метою подолання енергетичної кризи.

Співрозмовники також обговорили можливість участі Говарда Баффета у Фонді відбудови України, над яким зараз працює український уряд, а також у приватних проектах у нашій країні.

Президент вручив філантропу орден Ярослава Мудрого V ступеня, яким його нагороджено за значні особисті заслуги у зміцненні міждержавної співпраці, підтримку суверенітету й територіальної цілісності України, вагомий внесок у популяризацію Української держави у світі.

**Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**

**Президент України Володимир Зеленський:**

(...). Щойно говорив з Біньяміном Нетаньягу – лідером блоку, який переміг на виборах в Ізраїлі. Привітав його з перемогою. Обговорили основні аспекти відносин між нашими державами.

Думаю, для всіх зрозуміло, на чому наголошує Україна та які безпекові наголоси робить Ізраїль. Вірю, що можемо значно посилити наші держави, тим паче що загрози для нас – споріднені.

Сьогодні окупанти завдали ударів по більш як 50 населених пунктах нашої країни. (...).

Всюди відповідаємо. Маємо й потрібні результати – збито черговий російський літак.

Отримали й нові системи, які суттєво зміцнюють нашу протиповітряну оборону. Захист українського неба, звісно, не стовідсотковий, але поступово ми рухаємося до нашої мети.

Станом на сьогодні можна сказати, що нещодавня ескалація російського ракетного й дронного терору призвела лише до того, що світ відповідає – відповідає новою допомогою Україні. Ми зробимо все, щоб до цієї допомоги приєдналось якнайбільше країн.

Загалом на фронті наші сили перебувають у стані активної оборони – на деяких ділянках сходу й півдня потроху відтісняємо ворога. (...).

Донеччина залишається епіцентром найбільшого божевілля окупантів – вони гинуть сотнями щоденно. Земля перед українськими позиціями буквально завалена тілами окупантів... (...).

Сьогодні було оголошено про рішення щодо деяких українських підприємств. Це рішення продиктоване військовою необхідністю і було погоджене на Ставці Верховного Головнокомандувача. П'ять стратегічних підприємств примусово відчужуються для потреб воєнного часу – «Мотор Січ», «КрАЗ», «Укрнафта», «Укртатнафта» і Запорізький трансформаторний.

Деякі з них майже не працювали. Тепер працюватимуть усі. На оборону. Це ремонт і виробництво техніки, забезпечення сил оборони, робота на відновлення нашої інфраструктури. Комплексне завдання, яке можна виконати лише через систему військово-державного управління.

Я не виключаю також інших подібних рішень.

Зробив сьогодні важливе міжнародне звернення. Кліматичний саміт у Єгипті. Дуже вагома подія, дуже представницьке зібрання. Десятки лідерів держав і керівників урядів.

Головне для нас – інформувати світ про російську агресію, що триває, про той дестабілізаційний вплив, який Росія здійснює на увесь світ. Коли світ зосереджений на протидії війні, енергетичній і продовольчій кризам, руйнації звичних міжнародних відносин, кліматичний порядок денний очевидно страждає. А руйнацію клімату неможливо якось поставити на паузу...

Тому кожен, хто серйозно розглядає кліматичний порядок денний, так само серйозно повинен розглядати й необхідність негайно зупинити російську агресію, відновити нашу територіальну цілісність і примусити Росію до справжніх переговорів про мир.

До таких переговорів, які ми неодноразово пропонували і на які завжди отримували божевільні російські відповіді новими терактами, обстрілами чи шантажем.

Ще раз: відновлення територіальної цілісності, повага до Статуту ООН, відшкодування всіх збитків, завданих війною, покарання кожного воєнного злочинця і гарантії, що це не повториться. Це абсолютно зрозумілі умови.

Підписав сьогодні указ про нагородження наших героїв. 396 українських військовослужбовців відзначені державними нагородами. (...).

**Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №753/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**

*(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 1).*

**Про делегацію України для участі у Конференції Організації Об'єднаних Націй зі зміни клімату, яка включатиме проведення 27-ї сесії Конференції Сторін Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату, 17-ї сесії Конференції Сторін, яка є нарадою Сторін Кіотського протоколу, та 4-ї сесії Конференції Сторін, яка є нарадою Сторін Паризької угоди: Розпорядження Президента України №285/2022-рп ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**

*(Розпорядженням Президента України №285/2022-рп утворюється та затверджується склад делегації України для участі у Конференції Організації Об'єднаних Націй зі зміни клімату, яка включатиме проведення 27-ї сесії Конференції Сторін Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату тощо).*

**Про зміну у складі робочої групи з опрацювання питання створення спеціального міжнародного трибуналу щодо злочину агресії проти України: Указ Президента України №754/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**

1. На часткову зміну статті 1 Указу Президента України від 22 вересня 2022 року № 661/2022 «Про робочу групу з опрацювання питання створення спеціального міжнародного трибуналу щодо злочину агресії проти України» увести до персонального складу зазначеної робочої групи МАТВІЙЧУК Олександр В'ячеславівну – голову громадської організації «Центр громадянських свобод» (за згодою). (...).

**Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №755/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**

*(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 2).*

**Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №756/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**

*(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 3).*

**Президент виступив із промовою на 34-й церемонії вручення нагороди Національного конституційного центру ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**

**Президент України Володимир Зеленський:**

Дорогі друзі!

Це велика честь – бути відзначеним медаллю Свободи, яку під час свого візиту до Києва передали мені пани сенатори Кріс Кунс і Роб Портман.

Ця нагорода справді відображає, як і за що бореться український народ. Свобода – це головне слово для нас. Те, що об'єднує всіх українців.

Як і будь-яке демократичне суспільство, українці мають різні погляди на життя, на політику. Часто в попередні роки ми відчували роз'єднаність і сперечалися, чи зможемо ми взагалі колись об'єднатися.

Але, коли Росія поставила собі за мету знищити нашу свободу й стерти з лиця землі Україну, ми миттєво об'єдналися і зберігаємо єдність.

Відкладено вбік усі суперечності. Немає місця політичним конфліктам. Бо коли виникає смертельна загроза свободі, все інше – очевидно другорядне.

Мільйони людей воюють і працюють, щоб захистити Україну. Це дуже різні люди. Одразу ж після російського вторгнення всі вони однаково вирішили для себе: ми тут і ми не здамо своєї свободи.

І я вважаю, що ця медаль Свободи – для всіх чоловіків і жінок України, які після 24 лютого показали найбільшій автократії світу, що на неї в Україні чекає неминуча поразка.

(...). Одразу ж після російського вторгнення Україна почула дуже важливе від світу: почула, що демократії тут. І ми бачимо, на що здатні демократії, коли діють у єдності.

По тій допомозі, яку США і вільний світ надають Україні, і по тих санкціях, які запроваджені проти Росії, кожен потенційний агресор у світі бачить, що війну проти свободи краще взагалі не починати. Цим фактично був зроблений чи не найбільший внесок у захист глобального миру за час нашого життя.

Разом із партнерами ми розробляємо нову архітектуру безпеки – це гарантії безпеки для України та Європи, які не тільки повернуть силу принципам Статуту ООН для нашої країни, а й стануть зразком для народів у інших частинах світу – зразком, щоб уникнути нових жорстоких війн.

Тому я вважаю, що ця медаль Свободи також для всіх друзів свободи у США та інших країнах. Для всіх тих, хто допомагає нам відновити нашу територіальну цілісність, а отже, настання миру.

Ця медаль Свободи для тих, хто підтримує нас зброєю, системами ППО, фінансами й дипломатією. Хто допомагає відбудові після російських ударів. Хто просуває санкції проти Росії та її спільників – таких, як іранський режим.

Коли після початку російського вторгнення я сказав: «Президент тут», коли одночасно мільйони українців вирішили: ми тут, коли світ нас



підтримав, сказавши: демократії тут, тоді прозвучало і звучить досі: свобода тут, людська гідність тут, право тут. І одного дня прозвучить: мир тут.

Я закликаю вас зберігати незмінну єдність – таку, як зараз, – до того самого дня, коли ми всі почуємо ці важливі слова, про які мріємо... Коли почуємо, що миру нарешті досягнуто. Демократії не мають зупинятись на шляху до перемоги.

Я дякую вам за увагу!

Дякую за підтримку Президенту Байдену, обом партіям Конгресу й кожному американцю! Знайте, що ви підтримуєте не просто державу чи лідера, а мільйони людей, які так само, як і ви, цінують свободу.

Я вирішив спрямувати грошову премію, яка супроводжує медаль Свободи, на допомогу українським ветеранам, а саме – на відбудову й оновлення реабілітаційного центру для ветеранів у місті Бородянці Київської області України. Хай усе наближає нашу перемогу!

Слава Україні!

**Глава держави зустрівся з членом Кабінету Президента США, постійною представницею США при ООН ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із членом Кабінету Президента Сполучених Штатів Америки, постійною представницею США при ООН Ліндою Томас-Грінфілд, яка прибула з візитом до нашої країни. (...).

**Президент України Володимир Зеленський:**

З огляду на продовження ракетного терору Росії наше першочергове завдання – невідкладне створення повітряного щита над Україною.

Президент зазначив, що РФ доповнює ракетний терор цинічними звинуваченнями на адресу України у створенні «брудної бомби», які вже були офіційно спростовані МАГАТЕ, та продовженням відкритого ядерного шантажу на Запорізькій АЕС.

Володимир Зеленський наголосив на необхідності вжиття ООН низки негайних кроків, серед яких – невідкладне направлення в Україну ініційованої нашою державою місії експертів ООН для розслідування постачання Іраном Росії БПЛА в порушення санкцій РБ ООН; направлення компетентних представників ООН на об'єкти критичної інфраструктури України для оцінки руйнувань і потреб у відновленні; максимальне залучення можливостей ООН до відновлення української енергетики.

**Президент України Володимир Зеленський:**

Необхідно також обмежити членство та привілеї держави-терориста в МАГАТЕ. Для цього існує чіткий і зрозумілий алгоритм.

У межах зустрічі сторони зупинилися на підтримці ініціатив України на 77-й сесії ГА ООН. Насамперед стосовно створення механізму компенсації за наслідки агресії РФ, започаткування спеціального трибуналу щодо злочину агресії РФ проти нашої країни, а також ситуації з правами



людини на тимчасово окупованих територіях України з акцентом на АР Крим та Севастополі.

Особливу увагу було приділено гострому питанню примусового утримання Росією українських військових і цивільних полонених. Президент нагадав, що вже було звільнено понад тисячу бранців, але досі велика кількість українців перебуває у жахливих умовах на території Росії та на тимчасово окупованих територіях України. У зв'язку з цим Глава держави наголосив на важливості міжнародного тиску задля якнайшвидшого розв'язання питання доступу представників ООН та Міжнародного комітету Червоного Хреста до цих осіб.

Окремою темою зустрічі стала світова продовольча безпека. Володимир Зеленський відзначив роль ООН та особисто Генерального секретаря у реалізації «зернової ініціативи», яка забезпечує продовольством мільйони людей у країнах Африки, Азії та Європи. (...).

Також відбувся обмін думками щодо конкретних кроків задля обмеження можливостей держави-агресора зловживати членством в ООН.

**Володимир Зеленський і Шон Пенн обговорили підтримку України та відвідали Алею сміливості в Києві ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**

Президент Володимир Зеленський провів зустріч з американським актором, кінорежисером, сценаристом і продюсером, лауреатом премії «Оскар» Шоном Пенном, який уже втретє приїздить до України за час повномасштабного вторгнення Росії.

Глава держави подякував Шону Пенну за увагу й підтримку України та її народу з початку цієї війни.

Володимир Зеленський розповів про поточну ситуацію в країні. Співрозмовники обговорили можливості для підтримки України та збереження уваги світу до трагічних подій, які відбуваються.

Шон Пенн розповів, що продовжує роботу над своїм фільмом про Україну.

Американський митець привіз свою статуетку «Оскар» і передав її Президентові як символ віри в перемогу нашої країни. Відзнака перебуватиме в Україні до закінчення війни.

Володимир Зеленський вручив Шону Пенну орден «За заслуги» III ступеня, яким актора було нагороджено за значні особисті заслуги у зміцненні міждержавної співпраці, підтримку суверенітету й територіальної цілісності України, вагомий внесок у популяризацію Української держави у світі.

Володимир Зеленський і Шон Пенн також відвідали Алею сміливості на столичній площі Конституції. На цій Алеї поруч з іменами багатьох світових лідерів, які допомогли Україні під час повномасштабного вторгнення РФ, є й іменна табличка Шона Пенна.

Глава держави наголосив, що Алея сміливості починається саме з таблички, присвяченої американському актору та режисеру, адже він відвідав Україну в перший день російського вторгнення, 24 лютого, щоб зафіксувати події в нашій країні та донести світові правду про російську агресію.(...).

Актор зазначив, що дуже зворушений цією присвятою. За його словами, для нього це велика честь, і це місце відтепер буде одним із найбільш знакових у його житті, поряд із місцями, де народилися його донька та син, якими він дуже пишається.

**Президент України виступив зі зверненням до учасників 27-ї Конференції ООН зі зміни клімату в Шарм-еш-Шейху ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**

**Президент України Володимир Зеленський:**

(...). Я скажу чесно: досі багато тих, хто не сприймає кліматичний порядок денний серйозно. І не тільки в політиці, а й у великому бізнесі. Досі багато тих, для кого кліматичні зміни – це лише риторика, чи маркетинг, чи політичний ритуал – що завгодно, але не справжні дії. Саме вони гальмують виконання кліматичних цілей. Вони за дверима своїх кабінетів висміюють тих, хто бореться за порятунок життя на планеті, хоча на публіці вони нібито всіляко підтримують роботу заради природи. Вони починають загарбницькі війни тоді, коли планета не може собі дозволити жодного пострілу, бо потребує глобальних спільних дій.

Усі ви знаєте про війну, яку Росія розпочала у Європі, намагаючись знищити незалежність моєї країни. Але що означає ця війна?

Ця російська війна принесла енергетичну кризу, через яку десятки країн змушені повертати до роботи вугільну генерацію, щоб хоч трохи знизити ціни на енергію для своїх людей – знизити ціни, які шокуюче зростають через свідомі російські дії.

Російська війна принесла світу гостру продовольчу кризу, яка найбільше позначилася на тих країнах, що страждають від наявних проявів руйнації клімату – катастрофічної посухи, масштабних повеней.

Російська війна менш ніж за півроку знищила в Україні 2 мільйони гектарів лісу! Далеко не в кожній країні світу взагалі є така площа лісів, яка була спалена в Україні російськими обстрілами.

Ми змушені щоденно з'ясовувати, яка ситуація на Запорізькій атомній станції, найбільшій у Європі. Чи немає там викиду радіації? Російська армія перетворила цю атомну станцію на військовий полігон і постійно грається з підключенням станції та атомних реакторів до енергомережі. Це безпосередній ризик радіаційної катастрофи.

Кого хвилюватиме, наприклад, кількість парникових газів у атмосфері, якщо частину Європи або Близький Схід, а, можливо, Північну Африку, не дай боже, накриє радіаційна хмара внаслідок аварії на Запорізькій АЕС? Ще минулого року взагалі не могло бути такого питання, а цього року Росія поставила десятки таких питань перед світом. (...).

Світ потребує чесності. Ми повинні сказати тим, хто не сприймає кліматичний порядок денний серйозно, що вони роблять катастрофічну помилку.

Ми повинні жорстко зупинити тих, хто своєю божевільною й незаконною війною руйнує можливість світу у єдності працювати заради спільної мети.

Не може бути ефективною кліматичної політики без миру на Землі. Бо нації думають насправді лише про те, як захистити себе тут і зараз від загроз, що створені, зокрема, російською агресією.

Росія повинна заткнути свої гармати й сховати свої ракети, щоб світ міг нарешті почути, що ми всі разом справді можемо зробити для порятунку від кліматичної катастрофи. Ми всі: Європа, Африка, Азія, Америка, Австралія.

Я пропоную вам усім підтримати нашу ініціативу, що представлена тут, на Конференції, а саме: створення глобальної платформи для оцінки збитків, завданих клімату та навколишньому середовищу унаслідок військових дій.

Ми всі думаємо, як згенерувати сотні мільярдів доларів, щоб допомогти країнам, що розвиваються, захиститися від кліматичних змін. Як можна в цих умовах завдавати додаткових шалених збитків природі будь-якими загарбницькими воєнними амбіціями? Такі амбіції заслуговують на покарання.

Пан Президент Єгипту у своєму виступі сказав важливу річ: ми повинні відповісти на очікування людей по всьому світу, людей, які страждають більше, ніж будь-коли. Я абсолютно підтримую цю мету. (...).

**Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**

**Президент України Володимир Зеленський:**

(...). Триває важливий для нас підготовчий тиждень напередодні дипломатичних активностей другої половини листопада. Це вагомі саміти: «двадцятка», АСЕАН, Парламентська асамблея НАТО і деякі інші. Позиція України має бути й буде почута в усіх частинах світу.

Також працюємо для продовження й розширення нашої експортної зернової ініціативи. Додамо ще постійний гуманітарний компонент до зернового експорту. Разом з передовими і найбільш сумлінними державами будемо збільшувати допомогу тим країнам і народам, які особливо потерпають від продовольчої кризи.

І вже відбулися перші наради, маємо перші міжнародні домовленості. Фактично разом з партнерами починаємо таку співпрацю, яка може стати основою для гарантування продовольчої безпеки на новому рівні. Давно говориться, що потрібна глобальна координація для порятунку найбільш бідних країн світу від голоду. І саме такий механізм координації зараз і опрацьовуємо. Сподіваюся, вдасться його реалізувати.

(...). В інформаційному просторі поки певне зменшення кількості новин із фронту. Повідомлень менше, ніж, наприклад, на початку осені. Але це не означає, що інтенсивність боїв стала меншою.

Ситуація складна по всьому фронту. На окремих ділянках тривають, як і раніше, жорстокі позиційні бої, і особливо важко – теж як і раніше – на Донеччині. Активність окупантів там зберігається на надвисокому рівні – десятки атак щодобово. Вони зазнають надзвичайно масштабних втрат, але наказ у них не змінився – так само вийти на адмінмежу Донеччини. Не здаємо там жодного сантиметра нашої землі. І я дякую всім нашим героям, які тримають позиції на Донбасі.

Херсонщина. Чітко розуміємо, що в планах у ворога, тож діємо відповідно. Акуратно, продумано і в інтересах звільнення всієї нашої території. Укріплюємо наші позиції, ламаємо російську логістику, послідовно знищуємо потенціал окупантів утримувати в окупації південь нашої країни.

Схід. Крок за кроком рухаємося до повернення українського прапора в усі наші міста й громади. Активно зміцнюємо і кордон.

Одночасно з цим триває робота з відновлення нормального життя у звільнених районах. Тільки за минулу добу і тільки, наприклад, у двох районах Харківщини повернули газ і електрику понад тисячі домогосподарств.

Тривають ремонтні роботи і на всіх тих об'єктах енергетики, які постраждали від нещодавніх російських ударів. Станом на цей вечір близько 4 млн українців у 14 областях та місті Києві відключені від електропостачання. Але більшість – саме за стабілізаційними графіками, а не аварійно.

Я дякую всім нашим енергетикам, комунальникам, обласним адміністраціям, місцевому самоврядуванню – усім, хто повертає нашим людям передбачуваність життя навіть у таких умовах.

Сьогодні уряд України ухвалив важливе рішення, яке допоможе пройти зимовий період. Імпорт товарів, які необхідні під час опалювального сезону, буде звільнений від сплати ПДВ і ввізного мита. Це має спростити й здешевити постачання в Україну генераторів, акумуляторів, трансформаторів та іншої подібної техніки для енерго- й теплозабезпечення.

Важливо й те, що накопичуються достатні обсяги газу та вугілля, щоб забезпечувати українців.

Ми чітко розуміємо: перетворити зиму на зброю – це план держави-терориста проти нашої держави, як і проти всієї Європи. Але робимо все, щоб і цей російський план зазнав провалу, як різні попередні. (...).

**Оприлюднено текст спільного звернення Президента України, Голови Верховної Ради та Прем'єр-міністра до НАТО щодо членства нашої держави в Альянсі ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**

Президент України Володимир Зеленський, Голова Верховної Ради Руслан Стефанчук і Прем'єр-міністр Денис Шмигаль 30 вересня підписали

спільне звернення до Організації Північноатлантичного договору із закликом ухвалити рішення щодо членства України в НАТО як невід'ємного елемента забезпечення безпеки українців і громадян на всьому євроатлантичному просторі.

У зверненні зазначається, що Україна була й залишається надійним і прогнозованим партнером НАТО, повністю поділяє євроатлантичні цінності та віддана основоположним принципам євроатлантичної інтеграції, глибинним демократичним реформам на основі Хартії про особливе партнерство між Україною та НАТО й річних національних програм під егідою Комісії Україна – НАТО.

Також вказується, що сьогодні перед Україною та євроатлантичною спільнотою постали безпрецедентні виклики безпеці, що мають глобальний характер. Зокрема, розв'язана Російською Федерацією війна на знищення України та українського народу загрожує руйнуванням світового та євроатлантичного устрою.

«Влада Росії чітко та недвозначно продемонструвала свої наміри щодо активізації бойових дій шляхом мобілізації, чергової спроби анексії території України та продовження агресивної політики, зокрема шляхом проведення так званих референдумів та внесення змін до конституції Російської Федерації. Постійним явищем став енергетичний та ядерний шантаж з боку Росії», – сказано у Спільному зверненні.

За цих умов, на переконання Президента, Голови парламенту та очільника уряду, збереження стабільного й передбачуваного світового безпекового середовища на основі принципів Статуту ООН і положень Північноатлантичного договору можливе лише у разі об'єднання зусиль щодо збереження миру.

«Із цією метою необхідним є вжиття заходів проактивного стримування та недопущення будь-яких дій щодо незаконної анексії території України та реалізації погроз щодо застосування ядерної зброї», – йдеться у документі.

Також зазначається, що сьогодні Україна на полі бою забезпечує мир і безпеку союзників на східному фланзі Альянсу, а серед українських громадян – безпрецедентно висока підтримка вступу до НАТО, що є свідченням глибокого розуміння всією країною ролі Альянсу як найефективнішої безпекової організації сучасності.

«Звертаємося із закликом ухвалити рішення щодо членства України в Альянсі як невід'ємного елемента забезпечення безпеки українців та громадян усього євроатлантичного простору», – сказано у Спільному зверненні.

Крім того, Глава держави, голова Верховної Ради та Прем'єр-міністр запропонували невідкладно розглянути українські ініціативи щодо багаторівневої системи гарантування безпеки на основі багатосторонніх і двосторонніх угод України, спрямованих на доведення оборонного потенціалу нашої держави до рівня, який забезпечуватиме гарантовану відсіч агресії Російської Федерації, посилення військової підтримки України,



нарощування її оборонних спроможностей, сприяння розвитку оборонно-промислового комплексу та суттєвого збільшення масштабу й обсягів підготовки українських військових.

«Реалізація цих пропозицій до набуття Україною членства в НАТО дасть змогу забезпечити проактивне стримування збройної агресії проти нашої держави з метою якнайшвидшого завершення війни та запобігання можливій новій збройній агресії», – йдеться в документі.

**Володимир Зеленський провів чергове засідання Ставки Верховного Головнокомандувача ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**

Президент України Володимир Зеленський у середу провів чергове засідання Ставки Верховного Головнокомандувача.

Члени Ставки заслухали доповіді Головнокомандувача Збройних Сил України та командувачів військ оперативних напрямків про ситуацію на передовій, скоординували дії сил оборони з відбиття збройної агресії РФ та звільнення українських територій від окупантів.

Також було заслухано інформацію про реалізацію заходів з укріплення та захисту державного кордону України.

Окремо присутні розглянули стан забезпечення підрозділів озброєнням та боєприпасами, а також підготовку війська до зимового періоду.

Крім того, учасники зустрічі проаналізували перебіг відновлення об'єктів енергетики, які постраждали від російських атак, та заходи з протиповітряного захисту критичної інфраструктури України.

Також були розглянуті питання проходження зимового періоду та шляхи мінімізації ризиків, спричинених російською агресією. (...).

**Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**

**Президент України Володимир Зеленський:**

(...). Сьогодні день почався дуже рано із засідання Ставки Верховного Головнокомандувача. Детально розібрали ситуацію на передовій. Південь, схід... Дуже уважно – Донбас.

Зараз на Донеччині найбільше протистояння, дуже важливе, там багато вирішується. Будь-які втрати там – це втрати й далі в країні. Тому стоїмо. Стоїмо міцно. Нічого не здаємо. Я дякую кожному нашому герою, який стримує ці страшні атаки окупантів. Постійні атаки.

Південь. Потроху рухаємося, укріплюємо позиції крок за кроком.

В інформаційному просторі сьогодні дуже багато радощів, і зрозуміло чому. Але емоції наші мають бути стриманими – завжди під час війни.

Годувати ворога всіма деталями наших операцій точно не буду чи то на півдні, чи то на сході, чи то будь-де ще. Коли буде наш результат, кожен це побачить. Обов'язково.



Може, це звучить не так, як хтось зараз очікує. Може, не так, як у новинах. Але потрібно розуміти: ніхто нізвідки просто так не йде, якщо не відчуває сили. Ворог не робить нам подарунків, не робить «жестів доброї волі». Ми все це виборюємо. А коли виборюєш, треба розуміти, що кожен крок – це завжди спротив ворога, це завжди втрата життів наших героїв.

Тому ми рухаємося дуже акуратно, без емоцій, без зайвого ризику. В інтересах звільнення всієї нашої землі і щоб втрати були якнайменші. Саме так ми забезпечимо звільнення Херсона, Каховки, Донецька, інших наших міст.

Але це буде результатом саме наших зусиль, наших оборонних операцій. Тих, які зараз тривають, тих, які ще плануємо.

І я хочу зараз іще раз і окремо попередити кожного у Москві, хто ухвалює відповідні рішення: будь-яка ваша спроба підірвати Каховську ГЕС і затопити нашу територію та зневоднити Запорізьку атомну станцію означатиме оголошення вами війни всьому світу. Подумайте, що з вами тоді буде.

Також обговорили на Ставці постачання й виробництво зброї – нашої зброї, – ремонт техніки, посилення нашої протиповітряної й протиракетної оборони, яке триває, відновлення критичної інфраструктури, передусім енергетики, після російських терористичних ударів.

Станом на цей вечір стабілізаційні обмеження постачання електрики є в 15 областях і місті Києві. Аварійних відключень немає.

Всюди, де електрика відключена, це має відбуватися згідно з опублікованими графіками. Будь ласка, якщо відключення вашого будинку чи вулиці відбувається сьогодні не за графіком, повідомляйте місцевій владі і представникам енергокомпанії, яка вас обслуговує. Вони повинні виправити ситуацію і дотримуватися графіка.

(...). Саме цими днями завершуємо нашу підготовку до можливої участі України в саміті «Великої двадцятки» наступного тижня. Українська позиція сформована. Як і завжди, наша позиція відповідатиме інтересам глобальної безпеки.

(...). Сьогодні відзначаються День української писемності та мови і Всеукраїнський день працівників культури та майстрів народного мистецтва. Відбувся й диктант національної єдності. Я дякую всім, хто приєднався до написання диктанту, це важлива щорічна традиція.

І знаєте... Хочу привітати сьогодні не лише тих, хто навчає мови та літератури, працює у сфері культури та зберігає народне мистецтво. Я хочу привітати всіх наших людей. Україна вистояла. Україна захищає себе. І обов'язково захистить.

Це вже не питання – чи бути Україні та всьому українському. Україна є. Україна буде.

А наші воріженьки згинуть – згинуть, як роса на сонці. Чи як російські переправи під ударами «Хаймарсів». (...).

**Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №759/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**

*(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 4).*

**Про утворення військових адміністрацій населених пунктів у Херсонській області: Указ Президента України №760/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**

*(Указом Президента утворюються військові адміністрації населених пунктів Херсонської області)*

**Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**

**Президент України Володимир Зеленський:**

(...). Сьогодні маємо хороші новини з півдня.

Кількість українських прапорів, які повертаються на своє законне місце в межах оборонної операції, що триває, – вже десятки. 41 населений пункт звільнено.

Я дякую всім нашим героям, які забезпечують це просування. Збройні Сили, розвідка, спеціальні служби... Всім.

А особливо відзначу бійців 28-ї окремої механізованої бригади, 46-ї десантно-штурмової бригади, 60-ї окремої піхотної бригади і 128-ї окремої гірсько-штурмової бригади. Тих, хто реалізовує наступальні дії. (...).

Зараз ми всі щасливі бачити, як українці, що залишалися в окупованих селах і містах, зустрічають наших воїнів.

Багато хто зараз майже щогодинно звіряє, куди ж дійшли наші підрозділи і де ще піднято наш Державний прапор.

Але, радіючи, всі ми маємо пам'ятати і зараз, і завжди, що означає цей рух, що кожен крок наших сил оборони – це життя наших воїнів. Життя, які віддаються за свободу для українців. Усе, що відбувається зараз, досягнуто місяцями жорстокої боротьби. Досягнуто і хоробрістю, і болем, і втратами. Це не ворог іде. Це українці великою ціною женуть окупантів. Як і на сході нашої країни, на Харківщині. Як іще раніше на півночі – Київщина, Сумщина, Чернігівщина. Зараз – Миколаївщина, Херсонщина.

Маємо пройти весь шлях – на полі бою та в дипломатії, – щоб на всій нашій землі, по всьому нашому міжнародно визнаному кордону були наші прапори, українські прапори, і більше ніколи – жодних ворожих трикологів. Це буде.

Фактично одразу за нашими воїнами у звільнені райони йдуть ті, хто відновлює всі умови для нормального життя.

Перше й базове – це розмінування. (...). На піку мінного забруднення в Україні ми мали 300 тис. кв. км небезпечної для життя території.

Сьогодні завдяки справжньому героїзму українських саперів і піротехніків, наших рятувальників і всіх, хто їм допомагає, площу забрудненої мінами та боєприпасами землі вдалося скоротити.

Тепер залишилося для розмінування близько 170 тис. кв. км. Зокрема це й у найскладніших місцях – там, де бойові дії ще тривають, там, де ворог ще додасть мінувань перед своїм відходом, як це зараз у Херсоні... Плюс ліси, плюс величезна площа полів.

Я вдячний нашим партнерам, які вже реалізують проекти допомоги в розмінуванні. Це США, Канада і Велика Британія, а також Данія, Норвегія, Естонія, Австрія, Польща, Японія, Швейцарія, Швеція, Словаччина, структури ООН.

Свій особистий внесок може зробити й будь-яка людина на землі – усі, хто підтримує Україну, – через нашу благодійну платформу United24.

Зокрема завдяки такій допомозі вже придбали першу найбільш ефективну машину для розмінування – Armtrac 400, яка зараз працює на Харківщині.

Вона за годину проходить 1,5 га, повністю гарантуючи знешкодження мін. І передусім очищує територію вздовж ліній електропередачі, щоб могли працювати енергетики та відновлювати постачання.

Будемо додавати ще таку й іншу подібну техніку і пришвидшувати розмінування всюди – всюди, куди ми повертаємо наш прапор, наше нормальне українське життя.

У звільнені райони одразу за воїнами йдуть і сили Національної поліції.

Сьогодні поліція зайшла в Калинівське, Бобровий Кут, Євгенівку, Коцюбинське та Снігурівку. Там розпочалися стабілізаційні заходи.

Провів сьогодні дві важливі телефонні розмови.

З Прем'єр-міністром Британії обговорили подальшу оборонну підтримку нашої держави, обмінялися оцінками операцій, що тривають на передовій.(...).

З Прем'єр-міністром Канади також обговорили G20, наші ініціативи в ООН – маємо важливі проекти резолюцій, які пропонуємо підтримати Генеральній Асамблеї. (...).

Хочу сьогодні також подякувати Нідерландам за черговий крок на посилення нашої оборони. 100 млн євро спрямовуються у фонд підтримки нашого захисту.

Ці кошти, а також кошти від інших партнерів будуть використані для закупівлі техніки безпосередньо у виробників і працюватимуть на перспективу. На те, щоб Україна ставала тільки міцнішою.

І ще одне.

Сьогодні маємо оголошення нового пакету військової допомоги від Сполучених Штатів Америки. Важливі засоби протиповітряної оборони. Якраз те, що треба, те, що ми просили. (...).

**Про призначення стипендій Президента України для молодих майстрів народного мистецтва на 2022 рік: Указ Президента України №761/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**

*(Указом Президента України №761/2022 відповідно до Указу Президента України від 27 вересня 2011 року № 928/2011 «Про стипендії Президента України для молодих майстрів народного мистецтва» (зі змінами, внесеними Указами від 12 січня 2016 року № 2/2016 та від 21 січня 2022 року № 24/2022) постановлено призначити на 2022 рік стипендії Президента України для молодих майстрів народного мистецтва (за списком)).*

**Про призначення стипендій Президента України видатному спортсмену України з олімпійського виду спорту та його тренерам: Указ Президента України №762/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**

*(Указом призначено стипендії Президента України спортсмену Олександру Авраменку (фрістайл) та його тренерам)*

**Про призначення державних стипендій видатним діячам освіти: Указ Президента України №763/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**

*(Указом Президента України постановлено призначити строком на два роки державні стипендії видатним діячам освіти (за списком)).*

**Про внесення зміни до статті 2 Указу Президента України від 17 травня 2022 року № 344/2022: Указ Президента України №764/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**

1. Внести до статті 2 Указу Президента України від 17 травня 2022 року № 344/2022 «Про невідкладні заходи щодо об'єднання зусиль для підтримки України» зміну, замінивши у пункті 3 слова «гуманітарна, медична допомога і допомога дітям» словами «гуманітарна, медична допомога і допомога дітям; задоволення потреб освіти і науки». (...).

**Про призначення грантів Президента України молодим діячам у галузі театрального, музичного, циркового, образотворчого мистецтва, а також молодим письменникам і майстрам народного мистецтва для створення і реалізації творчих проєктів: Розпорядження Президента України №292/2022-рп ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**

*(Розпорядженням Президента України призначено гранти Президента України молодим діячам у галузі театрального, музичного, циркового, образотворчого мистецтва, а також молодим письменникам і майстрам народного мистецтва для створення і реалізації творчих проєктів (за списком)).*

**Про призначення В. Гамяніна Представником України при Асоціації держав Південно-Східної Азії: Указ Президента України №765/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**

Призначити Надзвичайного і Повноважного Посла України в Республіці Індонезія ГАМЯНИНА Василя Івановича Представником України при Асоціації держав Південно-Східної Азії за сумісництвом. (...).

**Президент провів чергове засідання Ставки Верховного Головнокомандувача ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**

Президент України Володимир Зеленський у п'ятницю провів чергове засідання Ставки Верховного Головнокомандувача.

Було заслухано доповіді Головнокомандувача Збройних Сил та командувачів військ оперативних напрямків щодо ситуації на передовій. Окрему увагу члени Ставки приділили подіям на південному напрямку фронту.

Учасники засідання також визначили першочергові заходи зі стабілізації ситуації на нещодавно деокупованих територіях.

Крім того, члени Ставки обговорили ефективність захисту енергетичної інфраструктури від ворожих атак та відновлення об'єктів, які постраждали внаслідок російських обстрілів. (...).

**Привітання Володимира Зеленського ветеранам США ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**

**Президент України Володимир Зеленський:**

Ветерани США!

Від імені всіх українців вітаю вас із Днем ветеранів і дякую за службу!

Протягом майже 250 років чоловіки та жінки зі Збройних сил Сполучених Штатів перемагали тиранію, часто незважаючи на великі перешкоди.

Ваш приклад сьогодні надихає українців боротися з російською тиранією.

Особлива подяка багатьом американським ветеранам, які зголосилися боротися разом з Україною, та американському народу за неймовірну підтримку України.

Із вашою допомогою ми приголомшили світ і відкидаємо російські війська.

Перемога буде за нами.

Боже, благослови Америку, і

Слава Україні!

**Україна створює перший у світі флот морських дронів: на нього збиратимуть через United24 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**

На ініційованій Президентом України Володимиром Зеленським фандрейзинговій платформі United24 розпочався збір коштів на флот



морських дронів. Його головне завдання – захист акваторії українських морів і мирних міст від крилатих ракет, які російські війська запускають із кораблів. Флот також допоможе розблокувати коридор для цивільних суден, які везуть зерно для всього світу. (...).

**Командувач Військово-Морських сил Збройних Сил України  
Олексій Неїжпапа:**

Поява сотні надводних апаратів багатoproфільного призначення закріпить успіх ВМС після потоплення крейсера «Москва» та відвоювання острова Зміїний, дасть нам змогу краще захищати і море, і всю територію країни. Вони можуть брати участь у дальній розвідці, спостереженні за береговою активністю, супроводі та підтримці традиційного флоту, конвоюванні торговельних суден, коригуванні ракетних ударів та артилерії, захищати наші пункти базування та протидіяти десантним операціям. Подібні морські дрони вже довели свою ефективність і можуть суттєво змінити ситуацію в акваторії Чорного моря.

(...). Збір проводитимуть по всьому світу, а кошти на перші десять дронів планують зібрати за один день.

**Віце-прем'єр-міністр – міністр цифрової трансформації Михайло Федоров:**

Через United24 Україні допомагають донори зі 110 країн. Ми бачимо, як упродовж півроку роботи платформи постійно зростає кількість тих, хто підтримує збори на напрям «Оборона та розмінування». Люди в усьому світі розуміють, що для перемоги України потрібно підсилувати нашу армію. Морські дрони можуть суттєво змінити ситуацію в акваторії Чорного моря. Маленькі та швидкі, вони здатні успішно атакувати російські кораблі вартістю сотні мільйонів доларів. А отже, виконати своє ключове завдання – змусити ці кораблі залишатися в бухті через страх бути ураженими. У цій війні технологій Україна знову демонструє винахідливість.

**Президент України провів зустріч зі Спікером Сеймасу Литовської Республіки ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**

Президент Володимир Зеленський провів зустріч зі Спікером Сеймасу Литовської Республіки Вікторією Чміліте-Нільсен, яка перебуває з візитом в Україні в межах проведення Парламентської асамблеї України та Литви.

Глава держави подякував Литовській Республіці за послідовну політичну, фінансову, гуманітарну підтримку та оборонну допомогу нашій країні з перших днів повномасштабної війни з Росією. (...).

Під час переговорів було наголошено на важливості та принциповості понад десяти резолюцій на підтримку України, ухвалених Сеймасом Литви з початку російської агресії. Президент України відзначив вагомий особистий внесок Вікторії Чміліте-Нільсен в ухвалення документів, а також рішучу особисту позицію пані Спікера з критичних питань для захисту інтересів нашої держави.



На зустрічі було окремо наголошено, що російська агресія та ракетний терор проти української цивільної інфраструктури провокує дефіцит енергопостачання не лише в Україні, а й в усій Європі.

У цьому контексті відзначено важливість уже започаткованої участі литовської сторони у відбудові українських об'єктів інфраструктури, які постраждали внаслідок російського вторгнення. Співрозмовники наголосили, що саме на відновлення України мають бути спрямовані заарештовані та заморожені російські активи.

Також було акцентовано на важливості покарання всіх винних у скоєних в нашій країні воєнних злочинах та злочинах проти людяності, включно зі злочином агресії.

Володимир Зеленський і Вікторія Чміліте-Нільсен обговорили подальшу взаємодію на шляху європейської та євроатлантичної інтеграції України.

Глава держави окремо подякував керівництву Литви за теплий прийом і допомогу українцям, які були вимушені залишити батьківщину через війну.

Наприкінці зустрічі Президент України вручив Спікеру Сеймасу Литви орден князя Ярослава Мудрого II ступеня, яким Вікторію Чміліте-Нільсен було нагороджено за значні особисті заслуги у зміцненні міждержавної співпраці, підтримку суверенітету й територіальної цілісності України.

**Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**

**Президент України Володимир Зеленський:**

(...). Сьогодні історичний день. Ми повертаємо південь нашої країни, повертаємо Херсон. Станом на зараз наші оборонці на підступах до міста, залишається ще зовсім трохи, і починаємо заходити. Але спеціальні підрозділи вже в місті.

Херсонці чекали. Ніколи не відмовлялися від України. Надія на Україну завжди виправдовується, і Україна завжди повертає своє.

Я щасливий бачити, як люди попри всі загрози, попри репресії та знущання окупантів берегли українські прапори, вірили в Україну...

І навіть коли ще місто не повністю очищене від ворожої присутності, самі херсонці вже прибирають із вулиць і будівель російську символіку та будь-які сліди перебування окупантів у Херсоні.

Так само було й в усіх інших містах, звільнених нашими захисниками. Так само буде і в тих містах, які ще очікують на наше повернення. Україна прийде до всіх своїх людей. Завдяки нашій міцності на полі бою та в дипломатії ми відновимо територіальну цілісність нашої держави.

Дякую кожному воїну й кожному підрозділу сил оборони, які забезпечують зараз проведення цієї наступальної операції на півдні. Абсолютно кожному – від рядових до генералів. Збройні Сили, розвідка, Служба безпеки України, Нацгвардія – усі, хто наближав сьогоднішній день

для Херсонщини. Усі прізвища героїв ми назвемо скоро. А їх іще скоріше чекають нагороди.

Невдовзі після того, як наші сили оборони вийдуть на визначені рубежі, у Херсоні почнуться стабілізаційні заходи, як це було всюди. Ми послідовно знешкоджуємо небезпеки.

Перше – міни. Окупанти залишили дуже багато мін і вибухівки, зокрема на життєво важливих об'єктах. Будемо очищувати.

Дуже важливо: зараз, коли розмінування ще навіть не почалося, ми не можемо забезпечити доступ представників ЗМІ в Херсон. Треба розмінувати хоча б базові комунікації, перевірити основні об'єкти.

Будемо повертати всі умови нормального життя – настільки, наскільки це можливо.

Одразу за нашими оборонцями йдуть поліцейські, сапери, рятувальники, енергетики... Повертається медицина, зв'язок, соціальні послуги... Повертається життя.

(...). Провів сьогодні чергове засідання Ставки Верховного Головнокомандувача. Перше й основне – це ситуація на передовій, звичайно, з наголосом на розвитку подій на півдні. Але ми не зменшуємо уваги й до інших напрямків. Всюди рухаємося, всюди зміцнюємо позиції. Тримаємо рубежі на Донеччині.

Окремо на Ставці розглянули ситуацію в енергетиці та перебіг відновлювальних робіт. Минулої ночі окупанти завдали чергового удару по нашій критичній інфраструктурі. Саме через це в частині країни сьогодні вранці та вдень довелося застосувати аварійні відключення електрики. Але в більшості міст і районів вдалося повернутися до графіка стабілізаційних енергообмежень.

І максимально активно працюємо, щоб посилити наші можливості захищати небо й відновити все те, що окупанти все ж, на жаль, зруйнували.

Говорив сьогодні з канцлером Німеччини Олафом Шольцом. Поінформував його щодо ситуації в Херсоні, загалом на фронті. Подякував за чергові кроки в оборонній підтримці, погодили розвиток такої нашої співпраці.

Звичайно, обговорили підготовку до саміту «Великої двадцятки». Очевидно, що Росія не думає про мир. Черговий терористичний удар по Миколаєву, знищення російською ракетою житлового будинку – це чіткий доказ того, що насправді хвилює Росію: не як прийти до миру, а як завдати найбільшньої шкоди... Не як почати справжні переговори, а як влучити ракетою чи дроном у щось в Україні так, щоб українці страждали...

Що ж, Україна та світ мають силу, щоб покарати терористів за все скоєне й повернути мир. Мир на наших умовах.

(...). Сьогодні з російського полону звільнено ще 45 українських захисників, усі – бійці Збройних Сил, солдати та сержанти.

Пам'ятаємо про всіх наших героїв, які ще в полоні. Повернемо кожного й кожному. Наша команда – Буданов, Єрмак, Усов, Малюк, Лубінець та інші –

працює кожного дня, щоб звільнити всіх наших людей із російського полону. (...).

**Володимир Зеленський виступив з відеозверненням щодо реалізації ініціативи ЄС «Шляхи солідарності» ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**

Президент України Володимир Зеленський виступив із відеозверненням щодо реалізації ініціативи Європейського Союзу «Шляхи солідарності» (Solidarity Lanes).

Ця ініціатива була започаткована 12 травня 2022 року. Її мета – сприяти налагодженню та вдосконаленню альтернативних маршрутів експорту української сільськогосподарської продукції у зв'язку з блокуванням чорноморських портів, а також забезпечити можливість імпорту необхідних товарів в Україну.

Ініціатива передбачає реалізацію комплексу заходів для усунення затримок транспорту на кордонах України з державами Європейського Союзу, покращення автомобільного, залізничного та річкового сполучення між нашою країною та ЄС у майбутньому.

Сьогодні Європейська комісія разом із Європейським інвестиційним банком і Європейським банком реконструкції та розвитку оголосили про виділення в межах ініціативи додаткових 850 млн євро, а Світовий банк – 100 млн євро для підтримки українського експорту, зокрема шляхом реалізації цільових спільних проектів.

Володимир Зеленський у зверненні подякував усій об'єднаній Європі за незмінну підтримку, яку Україна одержує з перших годин російського вторгнення.

(...). Відеозвернення Глави держави разом з виступами Президента Єврокомісії Урсули фон дер Ляєн та лідерів сусідніх країн трансливалося на головному телевізійному ресурсі інституцій Євросоюзу Europe by Satellite та інших інформаційних каналах ЄС.

**Про делегацію України для участі у дев'ятнадцятій нараді Конференції Сторін Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення: Розпорядження Президента України №296/2022-рп ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**

*(Розпорядженням Президента України №296/2022-рп утвориться делегація України та затверджується її склад для участі у дев'ятнадцятій нараді Конференції Сторін Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (14 – 25 листопада 2022 року, м. Панама, Республіка Панама))*

**Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**

**Президент України Володимир Зеленський:**

(...). Сьогодні ми всі разом відчуваємо піднесення. Не знаю, чи є в нас хоча б хтось, хто ще не дивився відео з нашими херсонцями, які зустрічають українських оборонців.

Місяці російської окупації, місяці знущань з наших людей, місяці розповідей, що Росія там нібито назавжди... А все одно на вулицях – море українських прапорів. Люди й не думали відмовлятися від України. І світ це зараз бачить. Бачить, що значить, коли українці зустрічають своїх. Бачить, що значить єдність українців. І бачить, чому ми маємо звільнити від окупантів усю нашу землю.

Ми ще побачимо багато таких зустрічей. У тих містах і селах, які поки що в окупації. Ми ні про кого не забудемо, нікого не залишимо. Завдяки нашим оборонним операціям і дипломатії обов'язково вийдемо на наш державний кордон – на всі ділянки міжнародно визнаного кордону України.

Станом на цей вечір силами оборони встановлено контроль у понад 60 населених пунктах Херсонщини, поліція розпочала стабілізаційні заходи. У самому Херсоні теж тривають стабілізаційні заходи.

Всюди на звільненій території дуже багато роботи у наших вибухотехніків. Уже вилучено майже 2 тис. вибухонебезпечних предметів – мін, розтяжок, боєприпасів, які не розірвалися.

Окупанти перед втечею з Херсона знищили всю критичну інфраструктуру – зв'язок, постачання води, тепла, електрики... У рашистів усюди однакова мета – максимальне знущання з людей. Але ми все відновимо. Повірте. Хоч для цього потрібен час, однак усім вже зрозуміло – результат буде наш, український.

Дуже важливо зараз сказати всім херсонцям, щоб вони були обережними й не намагалися самотійно перевіряти будь-які залишені окупантами будівлі та предмети. (...).

У Херсоні працюють десять груп вибухотехніків, працює поліція, є різні підрозділи сил оборони. Сьогодні один із наших саперів, на жаль, зазнав поранення під час розмінування адміністративної будівлі. (...).

Те саме стосується й мешканців інших населених пунктів на звільненій території. Будь ласка, дбайте про безпеку. Це дуже важливо.

Окремо хочу сьогодні звернутися до всіх наших військових, які перебувають на інших ділянках фронту, до всіх, хто дбає про нашу безпеку на кордонах, до всіх, хто захищає Україну в повітрі й на морі, до всіх, хто працює на оборону в тилкових областях.

Цей наш успіх на півдні став можливим завдяки тому, що всі наші захисники й захисниці з честю виконують свої завдання. Слова подяки, які чують зараз наші оборонці на Херсонщині, – це слова подяки вам усім. (...).

І особливо це слова подяки тим, хто витримує російські атаки на Донеччині – там просто пекло. Там щоденно надзвичайно жорстокі бої. Але наші підрозділи захищаються хоробро, витримують страшний тиск окупантів, зберігають наші рубежі оборони. Це дуже важливо. Завдяки

міцній обороні там, на Донеччині, ми можемо проводити наступальні операції на інших напрямках. Я дякую всім нашим воїнам, хто боронить Україну в цих особливо жорстких боях. Павлівка, Мар'їнка, Первомайське, Авдіївка...

Перший і другий батальйони 36-ї окремої бригади морської піхоти, 79-та окрема десантно-штурмова бригада, 72-га окрема механізована бригада, 68-ма окрема егерська бригада, 110-та окрема механізована бригада, 56-та окрема мотопіхотна бригада і 55-та окрема артилерійська бригада «Запорізька Січ», яка всіх там підтримує... Дякую вам, воїни, за вашу стійкість, за вашу хоробрість!

І я приєднуюся до подяк і побажань, які вже почули від херсонців наші бійці 28-ї і 63-ї окремих механізованих бригад та 59-ї окремої мотопіхотної бригади, наші розвідники, наші бійці Сил спеціальних операцій і нацгвардійці. Молодці. Дякую всім за блискуче виконання завдань для звільнення Херсона!

Буде так і в Генічеську, і в Мелітополі. Прийдемо й до всіх наших міст і сіл Донбасу. Обов'язково побачимо, як там у Криму українські сили зустрічатимуть з українськими прапорами, які й там зберігають, які й там сотнями будуть на вулицях у день звільнення.

Я дякую всім, хто воює й працює заради української перемоги! Дякую всім у світі, хто нам так сильно допомагає! (...).



# Офіційна діяльність дружини Президента України

**Фабрика-кухня для навчальних закладів Бучі й сусідніх громад отримала адресу та підрядників ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**

Фабрика-кухня для забезпечення якісною свіжою їжею навчальних закладів Бучі та найближчих громад, презентована першою леді України Оленою Зеленською у вересні 2022 року, отримала необхідні передумови для початку будівельних робіт.

Зокрема, визначено та затверджено підрядників: у тендері генерального проектувальника брали участь чотири компанії. Було обрано підрядника та компанію, яка здійснюватиме технологічний нагляд.

Розроблено детальний технологічний проект, специфікацію необхідного обладнання. Триває тендер з відбору постачальника технологічного обладнання. Проведено аудит 31 школи з трьох територіальних громад.

Проект фабрики-кухні – частина розпочатої до російського нападу реформи шкільного харчування в Україні. У її межах спільно з Міністерством регіонального розвитку було напрацьовано три варіанти організації харчування у школі:

1. Кухня повного циклу (у навчальних закладах, де є економічна доцільність і технічно-технологічна можливість, усе готують на місці з нуля).
2. Опорні кухні (з однієї потужної кухні їжу транспортують до сусідніх шкіл).
3. Фабрика-кухня (великий обсяг постачання, окрема будівля, у якій готують, шоково охолоджують їжу та транспортують до багатьох шкіл). Така фабрика-кухня може забезпечити приготування 10 тис. порцій. Таким чином відбувається економія витрат на воду та електроенергію. А постачання їжі дітям стає систематизованим, безпечним і якісним.

## **Дружина Президента Олена Зеленська:**

Так, у воєнний час повертається наша реформа шкільного харчування, бо саме в її межах ми запланували побудувати потужні підприємства, які годуватимуть не один заклад, а низку. І це частина нашого плану з відновлення України, адже починати його треба вже зараз.

Меценатом проекту став Говард Баффет, американський філантроп і бізнесмен, син відомого інвестора Воррена Баффета.

## **Дружина Президента Олена Зеленська:**

Пан Баффет сказав мені, що хоче брати участь у відновленні України. Вирішили почати з освіти та ще й у деокупованому регіоні, який найбільше постраждав від російських загарбників.



Основними споживачами продукції нової фабрики-кухні будуть школи та заклади дошкільної освіти Бучі й трьох громад: Бучанської, Немішаївської, Бородянської. Потужності виробництва можна буде переналаштувати чи розширити для забезпечення потреб харчування будь-яких верств населення. Зокрема, підприємство зможе годувати тимчасово переміщених осіб і місцевих жителів.

Очікується, що фабрика-кухня в Бучі стане пілотним проектом, і в майбутньому мережу фабрик-кухонь буде поширено на всю територію України. Кожна з них зможе забезпечувати харчуванням 30 – 40 навчальних закладів. До освітньої мережі в Україні входять 14 тис. шкіл та 10 тис. дошкільних закладів.

Олена Зеленська подякувала команді Говарда Баффета, Національній асоціації громадського харчування та всім причетним до пілотного проекту фабрики-кухні в Бучі й закликала потенційних інвесторів долучатися до відбудови України, яка вже розпочалася.

Очікується, що влітку 2023 року стартує монтаж обладнання та навчання персоналу. Фабрика-кухня в Бучі запрацює 1 вересня 2023 року.

**Олена Зеленська взяла участь у відкритті Центру допомоги врятованим у Києві ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**

Перша леді України Олена Зеленська взяла участь у відкритті Центру допомоги врятованим у Києві.

Такі центри – це державні установи, створені з ініціативи Офісу віцепрем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції, за сприяння урядової уповноваженої з питань гендерної політики та за підтримки Фонду ООН у галузі народонаселення (UNFPA) і місцевих органів влади.

Тут люди, котрі виїхали із зони активних бойових дій, тимчасово окупованих територій, можуть отримати комплексну соціально-психологічну підтримку. Загалом допомогу надають усім, хто звертається до центрів: переміщеним особам, місцевим мешканцям тощо.

#### **Дружина Президента Олена Зеленська:**

Допомогу має отримати абсолютно кожен. І ця допомога повинна бути централізованою та безперебійною, доступною й людиною. Саме такою, яку надають постраждалим центри допомоги.

У кожному з центрів є соціальні працівники, психологи, зокрема дитячі, та юристи. Також у центрах працюють фахівці з ведення випадків для забезпечення доступу постраждалих до комплексної спеціалізованої допомоги, зокрема у разі насильства, пов'язаного з війною.

Усім клієнтам центри надають первинне психологічне консультування для нормалізації психоемоційного стану, консультації соціальних працівників щодо прав і наявної підтримки ВПО (гуманітарна допомога, інформація про центри підтримки внутрішньо переміщених осіб із розміщенням, поселення тощо), консультації юристів системи безоплатної

правової допомоги. У разі виявлення випадків насильства забезпечують спеціалізоване соціально-психологічне консультування.

**Віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Ольга Стефанішина:**

Наша мета – щоб усі українці, які постраждали внаслідок війни, знали, що вони не залишаються сам на сам зі своїм горем і про них є кому подбати.

Центр у Києві став четвертим в Україні: заклади вже працюють у Запоріжжі, Дніпрі та Львові (див. довідку).

Такі центри планують відкривати не лише в Україні, а й за кордоном.

**Дружина Президента Олена Зеленська:**

Туди виїхало багато наших співвітчизників, які також пережили страждання, насильство, які тікали під обстрілами, і їм теж потрібна допомога. Для розвитку мережі центрів важливу роботу роблять наші партнери, такі як UNFPA, за що ми їм вдячні.

Як наголосив голова Представництва UNFPA в Україні Хайме Надаль, відкриття Центру сприятиме розширенню допомоги українським жінкам і дівчатам в умовах війни. (...).

**Олена Зеленська взяла участь у засіданні комісії щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, протидії насильству та надання допомоги постраждалим ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**

Перша леді України Олена Зеленська взяла участь у восьмому засіданні Комісії з питань координації взаємодії органів виконавчої влади щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, протидії будь-яким проявам насильства, надання допомоги постраждалим. Дружина Президента відзначила особливу важливість боротьби з насильством під час російського вторгнення.

На засіданні представники міністерств та інших органів виконавчої влади, Верховної Ради, Офісу Генпрокурора, міжнародних організацій презентували результати роботи із запобігання та протидії різним видам насильства, а також погодили майбутні кроки щодо надання комплексної допомоги постраждалим, зокрема від сексуального насильства, пов'язаного з вторгненням.

**Дружина Президента Олена Зеленська:**

Через війну питання протидії насильству стало ще нагальнішим. Особливі виклики для нас – розслідування та протидія сексуальному насильству в умовах війни. На думку психологів, людина, яка пережила таке, може розповісти про це, а тим паче свідчити, лише коли почувається в цілковитій безпеці. Тож одне з головних завдань – забезпечити для них таку психологічну безпеку. Щоб вони відчули, що нарешті можуть говорити і їх почують. Що загрози чи осуду немає.

Віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції Ольга Стефанішина поінформувала учасників заходу щодо перших

результатів роботи зі створення мережі центрів допомоги врятованим. Вона зазначила, що на сьогодні в Україні функціонує чотири таких центри (у Запоріжжі, Дніпрі, Львові та Києві). Триває робота з масштабування мережі центрів на інші міста в Україні та за кордоном.

**Дружина Президента Олена Зеленська:**

Фактично центри захисту мають слідувати за нашими громадянами, функціонувати всюди, де є українці та українки. Отже, важливо розбудовувати такі центри спільно з нашими міжнародними партнерами.

Зі свого боку Ольга Стефанішина наголосила, що протягом восьми місяців Україна не зупиняла рух шляхом змін і трансформацій, зокрема пов'язаних із реагуванням на виклики у сфері гендерної рівності, протидії домашньому насильству та насильству, пов'язаному з конфліктом. Вона наголосила, що прикладом цього є нещодавня ратифікація Україною Стамбульської конвенції, яка набрала чинності 1 листопада поточного року й стала новим етапом у боротьбі з насильством.

**Віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції Ольга Стефанішина:**

Ратифікація Конвенції стала довгоочікуваним етапом інтенсифікації роботи з протидії будь-яким видам насильства. Це дасть змогу посилити механізми реагування на сексуальне насильство, пов'язане з конфліктом, та домашнє насильство. Крім того, це додатковий інструмент захисту тимчасово переміщених українців за кордоном.

Учасники зустрічі зазначили, що завдяки співпраці органів влади, громадянського суспільства та міжнародних партнерів іще до повномасштабного вторгнення вдалося досягти максимальної скоординованості та ефективності в питанні протидії насильству. Ухвалено важливі закони щодо забезпечення рівних прав чоловіків і жінок, протидії домашньому насильству, реалізовано низку проектів, спрямованих на викоренення гендерних стереотипів та стигми.

Участь у засіданні взяли: Генеральний прокурор України Андрій Костін, міністр соціальної політики Оксана Жолнович, міністр внутрішніх справ Денис Монастирський, уповноважений ВРУ з прав людини Дмитро Лубінець, народний депутат Марина Бардіна, голова Представництва Фонду ООН у галузі народонаселення в Україні Хайме Надаль, повірена у справах Посольства Канади в Україні Ешлі Малруні, заступниця глави місії Посольства Швеції в Україні Марія Ліндгрєн-Салтанова, виконувачка обов'язків директора місії USAID в Україні Сюзан Кутор. (...).

# Міжнародна підтримка України

## Політико-правова допомога

**Лідери G20 у спільній заяві засудять загрозу використання ядерної зброї (УНІАН).**

Російське вторгнення в Україну буде головним питанням порядку денного саміту країн «Великої двадцятки».

Лідери країн «Великої двадцятки» наступного тижня мають намір засудити використання або будь-яку загрозу використання ядерної зброї.

Як пише Reuters із посиланням на попередній проект спільної заяви лідерів країн G20, російське вторгнення в Україну буде головним питанням порядку денного саміту.

«Багато країн-членів G20 рішуче засудили незаконну, невинуватену та неспровоковану агресивну війну Росії проти України та закликали Москву негайно припинити агресію», – йдеться в проекті, для ухвалення якого потрібна буде одностайна підтримка делегатів, у тому числі з РФ.

«Застосування або загроза застосування ядерної зброї є неприпустимими», – йдеться в проекті комюніке.

Згідно з проектом заяви, багато членів G20 також вважають, що вторгнення «обмежує економічне зростання, підвищує інфляцію, порушує ланцюжки поставок, погіршує енергетичну і продовольчу безпеку та підвищує ризики для фінансової стабільності».

У проекті також наголошується, що «тільки стійке зобов'язання дотримуватись заснованого на правилах міжнародного порядку та багатосторонньої системи може захистити мир і стабільність».

Посилаючись на серію російських ударів по об'єктах енергетичної інфраструктури та водопостачання, у проекті комюніке G20 говориться, що «дотримання міжнародного гуманітарного права, включаючи захист цивільних осіб і цивільної інфраструктури під час збройних конфліктів, має вирішальне значення».

**Місія МВФ починає обговорення нової програми для України (УНІАН).**

Місія Міжнародного валютного фонду сьогодні розпочинає дискусії з представниками України щодо Моніторингової програми. Про це повідомила прес-служба МВФ в Україні з посиланням на постійного представника фонду в Україні Ваграма Степаняна.

«Місія МВФ на чолі з Гевіном Греєм розпочинає сьогодні дискусії з представниками України у контексті продовження обговорення запиту влади щодо Моніторингової програми із залученням Ради виконавчих директорів

МВФ. Діалог опиратиметься на результати зустрічей, що були проведені минулого місяця у Відні», – йдеться у повідомленні.

Зазначається, що робота місії відбуватиметься в онлайн-режимі.

### **США позбавили Росію статусу ринкової економіки (УНІАН).**

10 листопада 2022 року Міністерство торгівлі США позбавило Росію статусу країни з ринковою економікою.

Як повідомляє Reuters, відповідний статус Росія отримала 20 років тому. Зазначається, що він обмежував розрахунок антидемпінгових мит на товари з РФ.

У Міністерстві торгівлі США наголосили, що велике втручання російської влади в економічні процеси призвело до викривлення цін і витрат. Через це невідомо, чи справедливо російські компанії встановлювали ціни на імпорт товарів у США.

«Це рішення дає Сполученим Штатам можливість застосувати повну силу антидемпінгового законодавства США для усунення ринкових спотворень, викликаних посиленням втручання російського уряду в їхню економіку», – йдеться в заяві Міністерства.

### **Великобританія вже заморозила російські активи на 20 мільярдів доларів (УНІАН).**

Великобританія заморозила російські активи на загальну суму 18,4 млрд фунтів стерлінгів (20,9 млрд доларів США) з моменту введення жорстких антиросійських санкцій після повномасштабного вторгнення Росії в Україну.

Як пише Bloomberg, ця цифра включає лише фінансові активи, зокрема, акції та грошові кошти.

В Управлінні зі здійснення фінансових санкцій (OFSI) заявили, що російських активів заморожено приблизно на 6 мільярдів фунтів стерлінгів більше, ніж активів усіх інших режимів, на які поширюються санкції.

Великобританія разом зі своїми союзниками ввела обмеження на більш ніж 1200 осіб і 120 підприємств. При цьому Міністерство фінансів отримало 236 звітів про порушення санкцій.

### **Молодший міністр фінансів Великобританії Ендрю Гріффіт:**

Ми ввели найсуворіші санкції щодо Росії, і це завдає шкоди їхній військовій машині. Щоб переконатися, що ми робимо все можливе, щоб зберегти тиск на корумпованих поплічників Путіна, ми більш ніж удвічі збільшуємо чисельність співробітників OFSI.

### **У Німеччині вилучили десятки картин підсанкційного олігарха Усманова (УНІАН).**

Німецькі правоохоронці вилучили 30 картин, якими імовірно володіє підсанкційний російський мільярдер Алішер Усманов. Загальна вартість творів мистецтва оцінюється в 5 мільйонів євро.



За даними німецького видання Sueddeutsche Zeitung, всі картини спочатку знаходилися на 156-метровій яхті «Дільбар», але в 2021 році судно встало на ремонт в Гамбурзі, а картини перемістили на склад компанії Hamburger Spedition. Серед вилучених творів мистецтва, можливо, були картини Шагала.

При цьому сама яхта оцінюється в 600 мільйонів доларів. Усманов повинен був повідомити німецьку владу про всі активи в країні, «чого він, очевидно, не зробив».

У Німеччині російського бізнесмена підозрюють у несплаті податків більш ніж на 500 мільйонів євро. Правоохоронці вже обшукали віллу на озері Тегернзее, яку пов'язують з Усмановим, і встановили, що останні роки бізнесмен жив у Німеччині, де повинен був платити податки.

**Литва закликає притягнути до відповідальності росіян за сексуальне насильство в Україні ([ZMINA](#)).**

Сейм Литви ухвалив резолюцію, в якій рішуче засудив військову агресію Росії, систематичне і широкомасштабне застосування сексуального насильства та інші воєнні злочини проти народу України. Автори документа також закликали долучитися до створення Спеціального міжнародного кримінального трибуналу.

Резолюцію ухвалили одноголосно 118 голосами.

У документі висловлено повну підтримку дій уряду Литви щодо порушення та участі в судових процесах, пов'язаних з міжнародними злочинами, скоєними російськими збройними силами, зокрема злочинами, пов'язаними із сексуальним насильством щодо українців.

**Ініціаторка проєкту резолюції Єва Пакарліте:**

Уже наразі комісія експертів ООН підтвердила понад сотню сексуальних злочинів, скоєних російськими збройними силами на території України. Ми, звісно, розуміємо, що їхня кількість набагато вища, але принаймні багато з них уже підтверджено. У 43 справах уже розпочато процес притягнення до кримінальної відповідальності, а вік потерпілих варіюється від 4 до 82 років.

Автори проєкту закликають держави Європейського Союзу та інших міжнародних партнерів долучитися до ініціативи країн Балтії щодо створення Спеціального міжнародного кримінального трибуналу та до інших міжнародно-правових процесів з метою притягнення до відповідальності російських політичних і військових лідерів за злочини агресії в Україні.

**Люксембург заморозив понад 5 млн російських активів ([UA.News](#)).**

**Міністр закордонних справ Люксембургу Жан Ассельборн** повідомив, що загальна сума російських активів, заморожених у країні в результаті санкцій ЄС, становить 5,5 мільярда євро.

«Ми не можемо просто спостерігати, як росія нехтує міжнародним правом, Женевськими конвенціями й правами людини на наших кордонах і спричиняє стільки страждань. Ті, хто цього не бачить і вірить брехливій путінській пропаганді, ще не усвідомили, що це – про більше, ніж конфлікт між двома країнами», – наголосив глава люксембурзького МЗС.

Він додав, що зі збільшенням атак росії на цивільну інфраструктуру в Україні ще більше українців можуть стати біженцями в Європі, тож Люксембург повинен бути до цього готовий.

**У МЗС Чехії підтримали ідею створити трибунал для суду над керівництвом Росії (УНІАН).**

**Міністр закордонних справ Чехії Ян Ліпавський:**

Чехія – серед країн, які виступають за створення спеціального трибуналу для суду над вищим політичним керівництвом Росії за злочини в Україні. Будь-які політичні лідери держави мають нести відповідальність за розв'язання війни. Зараз не час говорити про мир. Росія розуміє тільки силу... Якщо ми хочемо безпеки – мають діяти правила, і ми маємо забезпечувати їхнє виконання на міжнародному рівні.

Не міг би уявити себе в уряді, який би не підтримував Україну.

**ЄС має намір запропонувати Україні допомогу у розмірі до 18 мільярдів євро (УНІАН).**

В Європейському Союзі мають намір запропонувати Україні допомогу у розмірі до 18 млрд євро. Про це президент Європейської комісії Урсула фон дер Ляен сказала під час розмови з президентом України Володимиром Зеленським.

«Основна увага розмови була зосереджена на забезпеченні фінансової підтримки України на найближчі місяці. Президент фон дер Ляен повідомила президенту Зеленському, що цього тижня вона запропонує значний фінансовий пакет від ЄС у розмірі до 1,5 млрд євро на місяць, що на загальну суму становить до 18 млрд євро, що значною мірою сприятиме покриттю потреб України у фінансуванні на 2023 рік», – сказано в повідомленні Єврокомісії.

Також зазначається, що йдеться про підтримку у формі пільгових довгострокових позик із покриттям процентних витрат. Також зазначається, що фінансовий пакет ЄС має супроводжуватися подібною підтримкою інших великих донорів.

**У Німеччині запропонували розвивати нову форму допомоги Україні (УНІАН).**

**Президент Німеччини Франк-Вальтер Штайнмаєр** виступив із пропозицією нарощувати побратимські відносини між українськими та німецькими містами для збільшення допомоги Україні:

Німеччина вже надає Україні допомогу і підтримку в економічному, фінансовому, політичному і військовому плані. Однак населенню України потрібна і практична допомога, зокрема – генератори.

Виникла пропозиція про те, що нам потрібно розширювати побратимську мережу міст із Україною, тому що допомога може надаватися на місцевому рівні від муніципалітету А в Німеччині до муніципалітету Б в Україні.

У українських міст є міста-побратими в Німеччині, саме так і працює надання допомоги.

Інші теж хочуть такої підтримки – одягом або генераторами. Або там, де ми були, зараз змінюють опалення і кажуть: ми живемо посеред лісу, але зараз нам потрібно щось, щоб подрібнити дрова, – шредери. Ми повинні ініціювати такі практичні форми співпраці.

**Туреччина не впустила російські військові кораблі в Чорне море (Укрінформ).**

Кораблі російського тихоокеанського флоту з початку лютого чекали від турецької влади дозволу перетнути Босфор, щоб увійти до Чорного моря, але Анкара так і не дозволила їм цього зробити.

Зазначається, що ракетний крейсер «Варяг» та великий протичовновий корабель «Адмірал Трибуц» тихоокеанського флоту РФ були помічені в неділю, 6 листопада, у Сінгапурській протоці на шляху до місця свого базування у Владивостоку.

За даними керівника моніторингової групи Інституту Чорноморських стратегічних досліджень Андрія Клименка, «Варяг» та «Адмірал Трибуц» стояли у Середземному морі з 2 лютого і готувалися до перекидання в Чорне море, щоб атакувати українську територію.

**США можуть накласти на Іран додаткові санкції через постачання зброї до РФ (УНІАН).**

Сполучені Штати Америки та інші країни можуть запровадити додаткові санкції проти Ірану через постачання країною зброї до Російської Федерації.

**Помічниця держсекретаря США у справах Європи та Євразії Карен Донфрід:**

А також (США та союзники – ред.) подумують над санкціями, додатковими до тих, які вже застосовуються проти Ірану, за постачання Росії цих дронів. Ми зробимо все, що ми можемо, аби запобігти поставкам зброї з Ірану до Росії.

Водночас, за словами представниці Держдепу, Сполучені Штати зроблять усе, що в їхніх силах, аби іранські ракети «ніколи не потрапили на поле бою в Україні».

### **Туреччина заборонила літакам РФ з подвійною реєстрацією літати над країною ([УНІАН](#)).**

Турецька влада заборонила російським літакам з подвійною реєстрацією використовувати повітряний простір країни. Обмеження вступило в силу 1 листопада.

Член ради директорів авіакомпанії Nordwind Анна Підгорна у коментарі російському виданню РБК зазначила, що час польоту з Росії до Єгипту збільшився 20–30 хвилин, але на вартість турів це не вплинуло.

При цьому в Мінтрансі РФ подібні рішення Туреччини вже назвали «дискримінацією». У відомстві заявили, що нібито суперечить цілям і завданням Міжнародної організації цивільної авіації.

Крім того, винними виявилися і Бермуди, які не знімають російські літаки зі своєї реєстрації.

«Відповідні запити Російські перевізники направляли на адресу Бермудських авіавлади. Затягування ж деререєстрації повітряних суден Бермудським авіарегістром є грубим порушенням Чиказької конвенції», – запевнили в Мінтрансі.

## ***Військова допомога***

### **Південна Корея продасть США 100 тисяч снарядів для України ([Укрінформ](#)).**

Південна Корея вперше продасть Сполученим Штатам артилерійські снаряди калібру 155 мм, які будуть призначені для подальших поставок на потреби українських сил.

При цьому зазначається, що цієї кількості буде достатньо для забезпечення артилерійських підрозділів ЗСУ щонайменше на кілька тижнів інтенсивних боїв.

Проведення закупівлі снарядів через Сполучені Штати дозволяє Південній Кореї дотримуватися свого публічного зобов'язання не надсилати летальної військової підтримки Україні. Водночас, у такий спосіб США зможуть забезпечити військову допомогу ЗСУ без суттєвого скорочення власних запасів.

### **Білий дім оголосив про новий пакет оборонної допомоги Україні ([Укрінформ](#)).**

#### **Радник президента США з питань національної безпеки Джейк Салліван:**

Сьогодні Сполучені Штати оголошують новий пакет допомоги Україні у сфері безпеки, включно з важливим внеском у зміцнення протиповітряної оборони – ракетами для систем Hawk, а також чотирьох американських систем ППО Avenger, оснащених ракетами Stinger.

За його словами, це обладнання доповнить інші поставки протиповітряних озброєнь в Україну, оголошені США, а також союзниками й партнерами у форматі «Рамштайн».

**Іспанія надасть Україні ще дві системи ППО Hawk ([Укрінформ](#)).**

Уряд Іспанії надасть Україні ще дві системи ППО Hawk на додачу до чотирьох, які було надано раніше.

Про передачу систем Hawk оголосила **міністерка оборони Іспанії Маргарита Роблес** під час зустрічі з українськими військовими, що проходять навчання у цій країні.

Крім того, вона повідомила, що Іспанія надасть Україні батарею гаубиць калібру 105 мм, а також додаткові генератори для покриття дефіциту електроенергії в країні.

Очільниця оборонного відомства Іспанії також повідомила, що Мадрид передав Україні 77 тисяч зимових комплектів форми для військовослужбовців.

Вона нагадала, що військова й гуманітарна допомога Україні почала відправлятися Іспанією фактично з першого дня повномасштабної війни, однак не вся інформація про військову допомогу Києву стає надбанням громадськості.

**Нідерланди спрямують €100 мільйонів у військовий фонд для України ([Укрінформ](#)).**

Нідерланди планують внести 100 мільйонів євро до новоствореного Міжнародного фонду для України (IFU) для фінансування придбання військової техніки для потреб ЗСУ.

У Міноборони Нідерландів наголосили, що кошти фонду IFU, учасниками якого також є Велика Британія, Данія та Норвегія, використовуватимуться для закупівлі техніки безпосередньо у виробників, щоб забезпечити її якнайшвидшу передачу в Україну, і такий підхід дозволить оптимально використовувати наявний бюджет.

Очікується, що перші промислові контракти IFU будуть укладені до кінця цього року. Перші поставки в Україну очікуються у першій половині наступного року.

Фонд дає змогу країнам-учасникам продовжувати надавати Україні військову підтримку в довгостроковій перспективі. Він пропонує учасникам додатковий метод надання підтримки без шкоди для їхньої власної боєготовності та можливості розгортання.

**Норвегія виділить близько 1,5 млрд норвезьких крон для підтримки України ([Новинарня](#)).**

Уряд Норвегії готується виділити на підтримку України майже 1,5 мільярда норвезьких крон (близько 140 мільйонів доларів США) для Міжнародного фонду, який очолює Велика Британія.



У пресслужбі уряду зазначили, що нададуть ці кошти на додаток до 400 мільйонів норвезьких крон, які Норвегія пожертвувала фонду раніше.

За словами **міністра оборони Норвегії Бьорна Арільда Грама**, це фінансування використали для придбання безпілотників, обладнання для їхнього глушіння й на артилерійські снаряди.

У пресслужбі додали, що нова фінансова допомога є частиною пакета на 3 млрд норвезьких крон, які уряд Норвегії запланував надати Україні на військову підтримку у 2022 році.

**Британія передає Україні сотні ракет для посилення ППО ([УНІАН](#)).**

**Міністр оборони Великої Британії Бен Воллес** оголосив, що його держава незабаром завершить доставку приблизно тисячі додаткових ракет класу «земля-повітря» для Збройних сил України:

Це зобов'язання з надання ще сотень ракет «земля-повітря» продовжує нашу оборонну підтримку для України проти російської агресії і допоможе Україні протидіяти загрози незаконного ураження критичної національної інфраструктури.

Зазначається, що це оголошення Воллес зробив під час відвідування двох тренувальних майданчиків, де проходить підготовка понад 7,4 тис. українських військових за участі сил Великої Британії разом зі ще вісьмома країнами-партнерами.

**Німеччина передала Україні нову партію озброєння ([УНІАН](#)).**

В Україну прибула чергова партія військової техніки та амуніції з Німеччини.

В оновленому списку військової допомоги Україні – 30 бронемашин Dingo, 18 розвідувальних безпілотників, п'ять тягачів-транспортів M1070 Oshkosh та ракети для системи ППО Iris-T SLM – кількість не вказана.

Також раніше вже було передано 14, а тепер ще чотири антидронних датчики та до двох поставлених – ще один навантажувач.

До нового списку на відправлення Німеччина додала більше ракет для системи Iris-T SLM, п'ять мобільних розвідувальних комплексів, 42 машини для розмінування, чотири мобільні та захищені системи розмінування та ще три такі дистанційно керовані.

**Франція найближчими тижнями передасть Україні ще шість гаубиць Caesar ([Укрінформ](#)).**

**Міністр оборони Франції Себастьян Лікарню** заявив, що Франція планує передати Україні ще шість гаубиць Caesar. Військова допомога має прибути найближчими тижнями:

Ми доставимо їх у найближчі тижні. Наразі ми поставили інші види артилерії попереднього покоління — гаубиці TRF1.

Це озброєння, яке президент Еммануель Макрон обіцяв відправити Україні в рамках військової допомоги.

**США відмовилися надавати Україні нові дрони Gray Eagle (Delo.ua).**

США попри прохання Києва наразі не готові передати ЗСУ ударні безпілотники великого радіуса дії MQ-1C Grey Eagle, які можуть бути озброєні керованими ракетами класу «повітря — земля» Hellfire.

Про це пише The Wall Street Journal з посиланням на американських чиновників. Зазначається, що Пентагон відхилив запит України, оскільки побоюється ескалації конфлікту з Росією.

«Адміністрація Байдена не надаватиме Україні новітні дрони, попри прохання Києва та двопартійної групи членів Конгресу. Це демонструє обмеження на типи озброєння, яке Вашингтон охочий надати для оборони України», – пише видання.

Офіційні чиновники США прийняли рішення не надавати зброю, яка може націлитися на позиції всередині Росії.

**Італія передасть Україні системи ППО SAMP-T та Aspide (УНІАН).**

Італійський уряд готує новий пакет військової допомоги для України.

До нового пакету мають увійти франко-італійські ЗРК середньої дальності SAMP-T і італійські Aspide, а також переносні ракети Stinger.

**В Україну прибули системи ППО NASAMS та ЗРК Aspide (Укрінформ).**

**Міністр оборони Олексій Резніков:**

Подивіться, хто тут у нас! NASAMS і Aspide прибули в Україну! Ця зброя значно посилить українську армію і зробить наше небо безпечнішим.

Дякуємо нашим партнерам: Норвегії, Іспанії та США.

**Глава Пентагону обговорив з італійським колегою надання Україні систем ППО (УНІАН).**

**Міністр оборони США Ллойд Остін** обговорив з новим **міністром оборони Італії Гвідо Кросетто** співпрацю у сфері оборони між двома країнами та домовилися про подальшу підтримку України. Ллойд Остін подякував Гвідо Кросетто «за його прихильність підтримці італійської допомоги в галузі безпеки, щоб допомогти Україні захистити себе від російської агресії.»

### *Гуманітарна та фінансова допомога*

**До Одеси зі США доставили продукти й потужні генератори (Укрінформ).**

Американська організація Global Empowerment Missio (GEM) доставила для пунктів обігріву в Одеській області п'ять генераторів та велику партію продовольчих наборів.

**Заступник начальника Одеської ОВА Роман Григоришин:**

За останній місяць ворог знищив близько 40 % об'єктів української енергетичної інфраструктури. Тому підтримка цього сектору наразі вкрай важлива, враховуючи зимовий період і труднощі, з якими можуть зіткнутися громади по всій Україні. Тож хочу подякувати за співпрацю місії GEM в Україні та роботу в Одеському регіоні зокрема.

Зазначається, що американські генератори застосують для забезпечення роботи пунктів обігріву на Одещині, а продовольчі набори роздадуть у пунктах гуманітарної допомоги в Приморському районі Одеси.

За словам Григоришина, це не перша гуманітарна допомога з боку Global Empowerment Missio, за її підтримки вже відновлені декілька будинків у курортній Сергіївці Одеської області, що зазнали пошкоджень внаслідок ракетних обстрілів російських військ.

**Польща передала Україні понад півтори тисячі станцій Starlink (УНІАН).**

Ще 1570 станцій Starlink від Польщі вже прибули до України.

**Віце-прем'єр-міністр – міністр цифрової трансформації Михайло Федоров:**

Це особливо важливо зараз, адже через російські обстріли маємо проблеми з електроенергією. Коли світло зникає – в деяких регіонах не працюють мобільні оператори та інтернет-провайдери. Тому забезпечимо країну публічними точками WI-FI, де люди зможуть бути на зв'язку.

Крім того, забезпечимо Старлінками «Укрзалізницю», щоб пасажирів та працівників мали стабільний мобільний зв'язок та інтернет.

Федоров зазначає, що з початку повномасштабного вторгнення за сприяння Мінцифри від донорів та партнерів Україна отримала більше 20 тисяч терміналів Starlink, з них 5 тисяч – за підтримки уряду Польщі.

**Австрія виділить ще десять мільйонів євро для підтримки України (Укрінформ).****Міністр фінансів Австрії Магнуса Бруннера:**

У рамках всесвітньої конференції з питань клімату, що проходить у єгипетському приморському курорті Шарм-ель-Шейх, міністр фінансів Австрії Магнус Бруннер (Австрійська народна партія) під час зустрічі з президентом Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР) Оділь Рено-Бассо пообіцяв виділити ще 10 млн євро на підтримку України.

Таким чином ми демонструємо нашу солідарність з населенням і робимо стійкий внесок у стабільність в Європі.

**Іспанія передала Україні 20 медичних роботів Homedoctor (Укрінформ).**

Іспанська НГО «Help to Ukraine» передала Україні 20 роботів для дистанційного обстеження пацієнтів.

«З використанням цих роботів україномовні лікарі Іспанії, а згодом і лікарі України, зможуть дистанційно обстежувати та консультувати українських пацієнтів у найбільш важкодоступних в умовах війни регіонах країни», – йдеться у повідомленні.

Зауважується, що роботи надійшли за сприяння Посольства Королівства Іспанії в Україні.

**Фінляндія надіслала в Україну додаткову гуманітарну матеріальну допомогу ([Укрінформ](#)).**

У жовтні в Україну було відправлено вантажівку з аварійним енергетичним обладнанням, а на початку листопада – дві вантажівки із засобами індивідуального захисту.

**Міністр внутрішніх справ Крісти Мікконен:**

З наближенням зими росія здійснила атаки на енергетичну систему України. Ситуація для цивільного населення вкрай серйозна. Зараз Україна гостро потребує постачання, зокрема, в енергетичному секторі. Наш обов'язок – допомогти

За її словами, Фінляндія продовжить доставляти допомогу відповідно до запитів України.

**Країни ЄС відправили в Україну 500 електрогенераторів ([Укрінформ](#)).**

Після російських атак на критичну інфраструктуру 17 держав-членів ЄС відправили в Україну 500 електрогенераторів.

**Віцепрем'єр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції Ольга Стефанішина:**

Дякуємо вам за підтримку України у протидії російському терору. Тижнями росія атакувала енергетичну інфраструктуру України. 17 держав-членів ЄС почули наше прохання та відправили 500 електрогенераторів, щоб допомогти українцям пережити зиму.

**Британія передасть ЗСУ 12 тисяч зимових спальників та намети з обігрівом ([Укрінформ](#)).**

Велика Британія надішле в Україну набори для сну в холодних умовах та намети з обігрівом.

**Міністр оборони Великої Британії Бен Воллес:**

Зважаючи на швидке наближення зими, це обладнання дозволить Збройним силам України ефективно діяти протягом наступних кількох місяців. Разом із навчальною програмою та наданням летальної допомоги, це демонструє нашу відданість забезпеченню того, що звичайний український солдат - добре навчений та якісно обладнаний, й має найвищі шанси боротися й визначати власне майбутнє.

**США виділять \$25 мільйонів Україні на підтримку вразливих верств населення взимку ([Укрінформ](#)).**

**Представниця США при ООН посол Лінда Томас-Грінфілд:**

Сьогодні я відвідала центр для переміщених осіб, який частково фінансують USAID, щоб переконатися, що в людей є їжа, прихисток, тепло цієї зими. Там я мала честь оголосити про додаткові 25 млн доларів від USAID на підтримку вразливого населення в Україні під час важкої зими. Ці нові кошти поширяться на наше планування та допомогу для близько 75 тисяч господарств, які постраждали найбільше.

Томас-Грінфілд підкреслила, що США приділяють велику увагу енергетичним потребам України, запевнивши, що Сполучені Штати не дадуть українцям замерзнути чи голодувати через брутальну, непотрібну, незаконну та нелюдську війну росії.

**ЄС планує надати перші три з €18 мільярдів допомоги Україні вже на початку січня ([Укрінформ](#)).**

Міністри економіки й фінансів країн ЄС, які зустрічаються сьогодні у Брюсселі, мають затвердити надання макрофінансової допомоги для України у 2023 році в обсязі 18 мільярдів євро, з яких три перші мільярди, ймовірно, країна зможе отримати вже на початку січня.

**Представник Чеського головування ЄС, міністр фінансів Чеської Республіки Збінек Станжура:**

У порядку денному сьогодні ми сфокусуємо увагу на макрофінансовій допомозі для України, яка є одним із пріоритетів Чеського головування ЄС. Минулого тижня чеський уряд відвідав Київ. Це був дуже емоційний досвід для всіх нас. Переконалий, що Рада міністрів з економіки й фінансів дуже швидко погодиться щодо подальшої фінансової підтримки України. Я переконалий, що ми зможемо надати 18 мільярдів євро для України у 2023 році, три мільярди з яких будуть виплачені на початку січня.

**Чернігівводоканал отримав сучасне обладнання для пошуку поривів на водопровідних мережах в рамках допомоги від Австрії ([Chernihiv.city](#)).**

Декілька місяців тому до КП «Чернігівводоканал» звернулися представники Посольства Австрії в Україні з пропозицією надати спеціалізоване обладнання для пошуку поривів на водопровідних мережах. Фахівцям підприємства запропонували пройти навчання.

Програму навчального візиту до дослідницького центру European Pipeline Center, як і саме обладнання для пошуку місць поривів водопроводів, було профінансовано Директоратом австрійської компанії MTA Messtechnik GmbH.

**Ліки, вакцини та ноутбуки: Україна отримала чергову партію гумдопомоги ([Укрінформ](#)).**



Україна отримала від партнерів як гуманітарну допомогу шість авторефрижераторів, 10 інкубаторів для новонароджених, вакцини проти грипу та COVID-19 та низку лікарських засобів.

«Гуманітарна допомога, що надійшла, – вакцина Comirnaty – 500 760 доз; вакцина проти грипу – 163 000 доз; лікарські засоби, вироби медичного призначення – 22 палети; тести на COVID-19; інкубатори для новонароджених – 10 одиниць; ноутбуки – 1 020 одиниць; авторефрижератори – шість авто», – йдеться у повідомленні.

Як зазначають у МОЗ, гуманітарна допомога надійшла від Урядового агентства стратегічних резервів Польщі, ЮНІСЕФ, благодійного проєкту «Від серця до серця», фармацевтичної компанії «Sanofi», компанії «Краун Ейджентс» та «Help Ukraine».

**Німеччина надає €7,6 мільйона для пошуку зниклих безвісти під час війни українців ([Укрінформ](#)).**

Німеччина надає €7,6 млн Міжнародній комісії з питань зниклих безвісти для пошуку зниклих внаслідок вторгнення росії українців. Також запланована підготовка українських судових експертів та слідчих.

**Харківські рятувальники отримали партію допомоги від уряду Норвегії ([Укрінформ](#)).**

Рятувальники Харківського гарнізону Державної служби з надзвичайних ситуацій за сприяння волонтерів отримали партію допомоги від уряду Норвегії.

«Сьогодні за сприяння благодійних організацій «Турбота Харків», «Турбота Україна» (Khasare), Громадської організації «Молодіжна рада Харківської області» та Міжнародного благодійного фонду «Небайдужий світ» (Non-Indifference World) відбулась передача допомоги для рятувальників Харківського гарнізону ДСНС», — ідеться в повідомленні.

За даними відомства, у межах програми допомоги Україні від норвезького уряду надзвичайники отримали партію захисного бойового одягу, пожежних касок, вогнегасників та ще великої кількості корисних речей.

**У Польщі нині перебувають понад мільйон біженців із України ([Укрінформ](#)).**

**Уповноважений уряду Польщі з питань воєнних біженців з України Павел Шефернакер:**

У Польщі станом на сьогодні перебувають 1-1,2 млн громадян України, які рятувалися від російської збройної агресії після 24 лютого.

Він додав, що в базі PESEL (польський ідентифікаційний код – ред.) станом на зараз зареєстровано 1,4 млн осіб українців, які прибули після 24 лютого. Однак, певна група з цих осіб вже залишила межі Польщі і повернулися до України. Відтак, як зазначив польський урядовець, у зв'язку

з поверненням частини українців додому уряд РП «хоче узгодити з реаліями зміни до закону про допомогу українцям».

Шефернакер повідомив, що змінами до закону про допомогу українцям пропонується «заморожувати» виплату соціальної допомоги громадянам України у момент виїзду з Польщі в Україну.

Водночас, якщо громадянин України повертатиметься до Польщі, то питання відновлення виплати соціальної допомоги вирішуватиметься за процедурою інституції, яка видає цю допомогу.

Шефернакер повідомив, що польська влада, за рішенням Ради ЄС щодо легального перебування утікачів від війни в Євросоюзі, автоматично продовжить термін перебування українців в РП до 24 серпня 2023 року (1,5 року від початку повномасштабної війни рф проти України – ред.). Це також стосуватиметься українців, які перебували в Польщі на підставі віз чи безвізового режиму до початку повномасштабної війни. Вони також отримують автоматичний дозвіл на перебування в Польщі до 24 серпня наступного року.

### **До України з Литви прибула перша партія генераторів (Укрінформ).**

Посольство України в Литві повідомило, що до України з Литви вже прибула перша партія з 13 генераторів.

Зазначається, що придбання цих генераторів стало можливим завдяки підтримці ініціативи зі збору коштів Посольства України у Литві «AŠ ESU UKRAINA».

«Завдяки неймовірній допомозі литовських друзів, ми вже готуємо до відправки другий вантаж для відновлення енергосистеми, щоб в оселях українців були світло, тепло і вода. Кожен внесок – це справді теплі обійми для українців», – додали у дипмісії.

Посольство також висловило щиру вдячність литовському народу та партнерам, які відгукнулася на їх терміновий запит.

### **Українські рятувальники отримали від США обладнання на \$800 тисяч (Укрінформ).**

Уже кілька місяців поспіль у межах програми «Український фонд швидкого реагування» Міжнародна рада досліджень і обмінів (IREX) за підтримки Державного департаменту США надає критично важливе обладнання для підрозділів ДСНС по всій Україні на загальну суму понад 800 тисяч доларів.

Зокрема ДСНС отримала 117 металошукачів, 200 бетонорізів та 85 дронів.

Надані металошукачі МЕРАК, зокрема 11 підводних, покликані виявляти вибухонебезпечні предмети, які лишаються після російських загарбників.

Бетонорізи STIHL і додаткове устаткування до них активно використовують для розрізування металевих та бетонних конструкцій та рятування людей з-під завалів. Вони стали в пригоді, зокрема під час рятувальних робіт після атаки рф на торговельний центр у Кременчуці.

Дрони DJI Mavic 3 працюють у 24 областях для ефективної ліквідації пожеж, пошуку людей та координації ефективної роботи ДСНС.

**Лікарні у прифронтових областях отримали автоматичні дефібрилятори від ЄС ([Укрінформ](#)).**

Медзаклади у п'яти прифронтових областях отримали 14 автоматичних дефібриляторів, закуплених Програмою розвитку ООН за фінансової підтримки Європейського Союзу.

Дефібрилятори передані медичним закладам у Сумах, Чернігові, Кам'янському Дніпропетровській області, Вознесенську Миколаївській області, Новій Водолазі, Первомайську та Лозовій Харківській області.

Програма розвитку ООН за фінансової підтримки Європейського Союзу також провела спеціалізоване навчання для понад сотні медичних працівників щодо використання цього рятувального пристрою, що відіграє важливу роль у порятунку життя людей, які перенесли серцевий напад.

**17 країн ЄС надіслали в Україну 500 електрогенераторів у рамках допомоги енергетичному сектору ([УНІАН](#)).**

«Енергетичній інфраструктурі України завдано серйозної шкоди. Для підтримки доступу до електроенергії та опалення 17 країн ЄС надіслали 500 електрогенераторів в Україну через механізм цивільного захисту Євросоюзу», – йдеться у повідомленні.

Зазначається, що допомогу надали: Словенія, Словаччина, Ірландія, Австрія, Швеція, Іспанія, Німеччина, Італія, Данія, Фінляндія, Естонія, Бельгія, Болгарія, Люксембург, Кіпр, Польща та Франція.

## Плани врегулювання. Переговорний процес

**Вашингтон приватно просить Україну показати відкритість до переговорів з Росією – WP ([Obozrevatel](#)).**

Адміністрація президента США Джо Байдена приватно просить українську владу продемонструвати відкритість до переговорів з Російською Федерацією. Разом з тим, ця відкритість має бути суто декларативною.

Про це пише видання The Washington Post з посиланням на власні джерела у Білому домі. Зазначається, що це потрібно для збереження підтримки України з боку тих держав, які побоюються затягування війни на роки.

У матеріалі наголошується, що ці вимоги мотивовані не тим, щоб підштовхнути Україну сісти за стіл переговорів, а тим, щоб зберегти «моральну гідність» в очах міжнародних партнерів (...).

**Звільнення від окупантів Херсона може дати поштовх до реальних переговорів з Кремлем – la Repubblica ([Obozrevatel](#)).**

(...) Звільнення Херсона стане переломним моментом у війні Росії проти України та дозволить Києву вести переговори з агресором із позиції сили. Про це зараз говорять у штаб-квартирі НАТО у Брюсселі та у Вашингтоні, повідомляє італійське видання La Repubblica.

Аналітики НАТО, пише видання, вважають, що Україні є сенс повертатися до переговорів із РФ тоді, коли її перевага буде очевидною. А це може статися після відвоювання тимчасово окупованого Херсона, де зараз відбувається одна з найважчих битв із окупаційною російською армією.

Як повідомляє la Repubblica, на Заході вважають очевидним, що російські війська перебувають під сильним тиском. Росії не вдалося успішно протистояти українському контрнаступу. І замість протидії армії України Росія буде своєю обороною на ударах по інфраструктурі (...).

Саме тому західні партнери пропонують Україні подумати над початком переговорів із РФ після звільнення Херсона (...).

**Україна готова до переговорів з РФ: в Офісі президента назвали умову для Кремля ([Obozrevatel](#)).**

Україна готова до переговорів із Росією і не відмовлялася від них. Однак цей процес почнеться лише тоді, коли держава-агресор виведе свої війська з наших територій.

Про це у своєму Twitter написав радник керівника Офісу президента України Михайло Подоляк. Він додав: якщо чинний президент РФ не готовий піти на такі умови, то ми дочекаємося наступного (...).

**Зеленський назвав п'ять умов України для переговорів із Росією ([Obozrevatel](#)).**

Президент Володимир Зеленський заявив, що Україна вестиме переговори з Росією тільки тоді, коли агресор виконає низку умов. Політик назвав п'ять вимог нашої держави до окупантів.

У зверненні до українців та світу наприкінці 257-го дня війни президент зазначив, що усі країни мають примусити Росію до справжніх переговорів про мир.

Зеленський зазначив, що Україна неодноразово висувала окупантам ці вимоги для продовження переговорів, але завжди отримувала «божевільні російські відповіді новими терактами, обстрілами чи шантажем» (...).

**У Німеччині дотримуються позиції, що Україна сама має вирішувати, коли і як їй вести переговори з росією ([Укрінформ](#)).**

Про це заявила заступниця речника федерального уряду ФРН Крістіне Гоффманн у контексті повідомлень ЗМІ про нібито тиск на Київ з боку США щодо переговорів з РФ.

Вона додала, що в Берліні «бачать принципову готовність України до переговорів, ... але поки нам фактично бракувало бажання російської сторони йти на переговори».

За словами представниці уряду, німецьке керівництво перебуває в постійному контакті з російською стороною (...).

**Найефективніше ведуть переговори з Путіним ЗСУ, – Порошенко ([Obozrevatel](#)).**

Збройні Сили України є найкращими дипломатами й перемовниками з Путіним. І українці найбільше покладаються на «дипломатичні зусилля» ЗСУ.

**Новий хід Кремля: в РФ заявили, що жодних вимог для початку переговорів з Україною не мають ([Obozrevatel](#)).**

У РФ «передумали» та заявили, що не ставлять жодних вимог для поновлення переговорів з Україною про завершення війни. Єдиною умовою в країні-агресорі назвали «добру волю» нашої країни».

Із відповідною заявою виступив 8 листопада заступник міністра закордонних справ РФ Андрій Руденко. Його процитували пропагандистські ресурси (...).

**США підтримують позицію України щодо переговорів із РФ – Держдеп ([Obozrevatel](#)).**

У Державному департаменті США підтримали позицію України щодо переговорів із країною-агресором РФ. Якщо у Кремлі дійсно хочуть діалогу, Росія повинна припинити порушувати міжнародне право.



Окупанти мають припинити обстрілювати та запуски ракети по Україні, зупинити свої атаки, вбивства мирних українських громадян та знищення інфраструктури. Про це під час брифінгу в понеділок, 7 листопада, сказав представник Державного департаменту Нед Прайс.

Прайс зазначив, що американці вірять у встановлення миру так само, як і українці (...).

Він додав, що США, НАТО та Європейський Союз продовжують дотримуватися у переговорах принципу «Нічого про Україну без України».

**Макрон виступив за поновлення мирних переговорів між Україною і РФ, але коли цього захоче Київ ([Obozrevatel](#)).**

Президент Франції Еммануель Макрон заявив, що Україна та країна-агресор Росія повинні сісти за стіл переговорів, але тільки тоді, коли цього захоче Київ. Саме наша країна, на його думку, має обирати, коли та за яких умов дати росіянам шанс на діалог.

Про це Макрон сказав під час виступу на Кліматичній конференції ООН, повідомляє [zn.ua](#). Захід розпочався у понеділок, 7 листопада, у Шарм-ель-Шейху в Єгипті.

За словами французького лідера, Україні та Росії в певний момент доведеться повернутись до переговорів, проте не на вимогу окупантів, а на умовах України (...).

**Міністерство закордонних справ російської федерації вкотре вдалося до маніпуляцій, заявивши, нібито рф не має «жодних попередніх умов» для переговорів з Україною ([Укрінформ](#)).**

Про це Центр протидії дезінформації при Раді національної безпеки і оборони України повідомив у Телеграмі, оприлюднивши добірку фейків і маніпуляцій, поширених пропагандою кремля протягом 8 листопада.

Так, за даними Центру, представник російського МЗС андрій руденко заявив, буцімто «Україна ухвалила закон, що забороняє їй вести переговори з рф. Це їх вибір, ми завжди заявляли про готовність до переговорів, що були перервані не з нашої вини... з нашого боку попередніх умов немає жодних...».

У ЦПД наголосили: подібні заяви представників російської федерації мають маніпулятивний характер (...).

**Діалог із росією стане можливим, коли російська армія залишить українську територію, в іншому разі угода щодо припинення вогню стане лише тактичною паузою для посилення позицій ворога ([Укрінформ](#)).**

Про це заявив **радник керівника Офісу Президента України Михайло Подоляк** в інтерв'ю італійській газеті La Repubblica.

Він зазначив, що кожен військовий успіх і кожен метр звільненої землі зміцнюють Україну. Водночас, на переконання Подоляка, діалог із росією стане можливим, коли російська армія покине українську територію.

Подоляк наголосив, що серед лідерів західних держав немає консенсусу в питанні усунення президента росії із посади, але будь-яка угода з чинним російським керівником призведе до здачі територій України та посилення інших автократій (...).

Водночас він закликав не спекулювати на темі переговорів представників Пентагону та Міністерства оборони росії.

**російська агресивна війна проти України, як і будь-яка інша, завершиться за столом переговорів, але коли і на яких умовах це відбудеться – цілком залежить від ситуації на полі бою ([Укрінформ](#)).**

Про це сьогодні під час віртуального спілкування з учасниками Кліматичної конференції COP-27 під егідою ООН в Єгипті заявив Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг.

Саме так керівник Альянсу відповів на запитання модератора, як довго може тривати війна в Україні і чим вона може завершитися (...).

Він зауважив, що єдиним шляхом для України отримати задовільний результат на таких переговорах та продовжити існування в якості суверенної та незалежної країни - це виявити силу на полі бою. Тож НАТО і надалі підтримуватиме Україну та посилюватиме її, щоб наблизити час завершення цієї війни (...).

**Чергова димова завіса: в МЗС розповіли, що стоїть за заявами Росії про готовність до мирних переговорів ([Obozrevatel](#)).**

Нова заява міністерства закордонних справ Росії про готовність до переговорів – це чергова димова завіса. Насправді, Москва не зацікавлена у відновленні миру в Україні.

Про це заявив **речник МЗС України Олег Ніколенко**.

Ніколенко додав, що Росія, імітуючи готовність до діалогу, намагається виграти час для перегрупування своїх підрозділів, підготовки мобілізованих, вирішення питання нестачі зброї та проблем із логістикою. А потім країна-окупант має намір вдатися до нових хвиль агресії (...).

Він також нагадав, що Київ неодноразово пропонував переговори, але завжди отримував зневажливу реакцію і вимогу підкоритися ультиматумам Кремля або нові акти геноциду.

**У Росії зробили нову заяву щодо переговорів з Україною: вже говорять про «реалії» ([Obozrevatel](#)).**

У країні-агресорі Росії знову захотіли переговори з Україною. Цього разу Москва заявляє, що готова розмовляти з урахуванням реалій, що склалися.

Також у РФ видали, що ніколи не відмовлялися від переговорів. Про це під час брифінгу заявила офіційна речниця МЗС РФ Марія Захарова.

За її словами, країна-агресор готова вести діалог з урахуванням реалій, що склалися.

Водночас вона покаржилася на країни Заходу, мовляв, замість підштовхування України до переговорів їй постачають зброю. Слова Захарової були адресовані, зокрема, Німеччині (...).

### **Переговори без умов: є одне але ([Obozrevatel](#)).**

Заступник міністра закордонних справ Російської Федерації Андрій Руденко заявив, що його країна готова до переговорів з Україною без жодних попередніх умов. На перший погляд, ця заява високопоставленого дипломата може здатися значним відступом тих вимог, які Росія висувала в перші місяці війни, від усіх цих «демлітаризацій» і «денацифікацій» (...).

**Заяви керівництва рф про начебто готовність до переговорів залишатимуться голосливими, доки не почнуть підкріплюватися реальними кроками ([Укрінформ](#)).**

З подібною заявою виступив у вівторок, 8 листопада, під час пресбрифінгу в Вашингтоні речник Держдепартаменту США Нед Прайс.

Насамперед, за його словами, росія має припинити бомбардування цивільних об'єктів інфраструктури, припинити цілити по мережах водо- й електропостачання для українців. Крім того, російські сили повинні покласти край у кращому випадку невибірковим, а в гіршому – навмисним обстрілам житлових районів, цивільних будівель, дитячих майданчиків, шкіл, лікарень, наголосив Прайс.

Водночас представник Держдепу нагадав, що рф мала нагоду продемонструвати свою прихильність до діалогу й дипломатії, коли йшлося про її подальшу участь у «зерновій угоді». Замість цього, москва продовжує «тримати в заручниках» цю ініціативу для досягнення власних корисливих цілей.

Отже, зауважив представник Держдепартаменту, Сполучені Штати «не побачили нічого, що вказувало б на те, що росіяни наразі готові брати відповідальну участь у переговорах».

**Міністерство закордонних справ України називає останню заяву мзс росії про готовність до переговорів черговою димовою завісою та імітацією для перегрупування ([Укрінформ](#)).**

Про це заявив **речник МЗС України Олег Ніколенко** у Фейсбучі.

На переконання Ніколенка, імітуючи готовність до діалогу, рф намагається виграти час, аби перегрупувати підрозділи, підготувати нещодавно мобілізованих, розв'язати питання нестачі озброєння, усунути недоліки логістики, а потім з новими силами вдатися до нових хвиль агресії.

Дипломат також зауважив, що ті, хто дійсно зацікавлені в мирних переговорах, не знищують міста і села, не вбивають цивільних громадян, не руйнують енергетичну інфраструктуру, не знущаються над мешканцями тимчасово захоплених територій, не перешкоджають поставкам продовольства (...).

**росія використовує свої мирні заклики як димову завісу для подальшої агресії проти України, яка, натомість, готова до чесного і справедливого миру ([Укрінформ](#)).**

Про це заявив **постійний представник України при міжнародних організаціях у Відні Євгеній Цимбалюк** під час засідання Постійної ради ОБСЄ 10 листопада у Відні.

Він наголосив, що, якби росія дійсно хотіла вести переговори, то вона б не обстрілювала далі житлові квартали, не здійснювала б нові теракти проти об'єктів критичної інфраструктури і кібератаки, не брязкала б ядерною зброєю і не захоплювала б найбільшу в Європі АЕС, як і не просила б в Ірану додаткову зброю.

За його словами, примусити росію до справжніх мирних переговорів можуть лише посилення санкцій проти РФ, надання Україні нових озброєнь, систем протиповітряної оборони і обладнання для ремонту енергетичної інфраструктури, а також подальша міжнародна ізоляція включно із призупиненням участі Москви у шанованих організаціях (...).

**У Пентагоні заявили, що Росія втратила у війні 100 тис. солдат, і заговорили про «вікно можливостей» щодо переговорів України з РФ ([Obozrevatel](#)).**

Внаслідок війни в Україні Росія втратила понад 100 000 солдатів убитими та пораненими. Повномасштабне вторгнення, започатковане державою-агресором, було «величезною стратегічною помилкою», за яку РФ розплачуватиметься «роки, роки й роки».

Про це 9 листопада заявив **голова Об'єднаного комітету начальників штабів США генерал Марк Міллі**, виступаючи на заході в Економічному клубі Нью-Йорка, пише CNN. За його словами, війна, яка розпочалася 24 лютого, призвела до величезної кількості людських страждань, включно з 15-30 мільйонами біженців та близько 40 000 безневинно вбитих українських громадян (...).

**Салліван під час візиту до Києва «промацував ґрунт» для можливості переговорів України з Росією – NBC ([Obozrevatel](#)).**

Радник президента США з національної безпеки Джейк Салліван під час свого візиту до Києва «промацував ґрунт» щодо того, чи можливі переговори між Україною та країною-агресором РФ. Він порушив питання про те, як закінчиться війна та чи може йтися про дипломатичне рішення.

Про це пише NBC, посилаючись на поінформовані джерела, серед яких є український урядовець. Останній стверджує, що представник США під час зустрічі говорив про необхідність дипломатичного розв'язання конфлікту, та при цьому не намагався тиснути на Україну.

Він не вимагав, аби наша країна негайно почала переговори з РФ або зробила якісь конкретні кроки для цього.

Салліван висловив думку, що Україна зможе краще зберігати підтримку західних союзників, якщо її сприйматимуть як сторону, готову покласти край конфлікту дипломатичним шляхом.

Крім того, за словами співрозмовника ЗМІ, Салліван зазначив, що вплив України лише посилиться, а не послабиться, якщо вона висловить відкритість до переговорів із росіянами (...).

**Президент Фінляндії не бачить можливості перемовин із путіним** ([Укрінформ](#)).

**Президент Фінляндії Саулі Ніністью** прокоментував свою позицію щодо сподівань президента Франції Еммануеля Макрона та канцлера Німеччини Олафа Шольца досягти деескалації шляхом проведення перемовин з путіним:

Я рішуче підтримую продовження зусиль Макрона та Шольца, якщо є шанс врятувати життя. Якщо є така можливість, її потрібно використовувати. На даний момент я такої можливості не бачу.

**Радник президента США з питань національної безпеки Джейк Салліван заявив, що офіційний Вашингтон не здійснює жодного тиску на Україну в плані проведення переговорів з РФ, однак забезпечує фізичну підтримку у вигляді оборонної допомоги** ([Укрінформ](#)).

Про це він заявив у четвер, 10 листопада, під час пресбрифінгу в Білому домі.

Він зауважив, що Вашингтон проводить консультації з Україною, а також демонструє свою підтримку «не лише через публічні заяви чи моральну підтримку, але й через відчутну фізичну підтримку у вигляді військової допомоги».

Сполучені Штати, зі свого боку, допомагатимуть нашій країні посилювати її позиції на полі бою, «щоб коли і якщо виникне можливість для дипломатії, вони мали найліпші позиції за столом переговорів».

Радник Байдена не став коментувати ймовірність, коли такі переговори можуть бути можливими (...).

**Держдеп назвав умови, за яких росія може сподіватися на дипломатію** ([Укрінформ](#)).

**Речник Держдепартаменту США Нед Прайс:**

Може бути кілька способів, у які росіяни могли б продемонструвати свою готовність, свою здатність вести діалог і дипломатію – добросовісний



діалог і дипломатію – з Україною. Насамперед, за його словами, росія має припинити бомбардування цивільних об'єктів інфраструктури, припинити цілити по мережах водо- й електропостачання для українців. Крім того, російські сили повинні покласти край у кращому випадку невибірковим, а в гіршому – навмисним обстрілам житлових районів, цивільних будівель, дитячих майданчиків, шкіл, лікарень, наголосив Прайс.

Водночас представник Держдепу нагадав, що рф мала нагоду продемонструвати свою прихильність до діалогу й дипломатії, коли йшлося про її подальшу участь у «зерновій угоді». Замість цього, Москва продовжує «тримати в заручниках» цю ініціативу для досягнення власних корисливих цілей.

Отже, зауважив представник Держдепартаменту, Сполучені Штати «не побачили нічого, що вказувало б на те, що росіяни наразі готові брати відповідальну участь у переговорах».

**Президент України Володимир Зеленський заявив, що не вірить у перспективу мирних перемовин з російською федерацією і не збирається повертатися до них, поки росія продовжує говорити мовою ультиматумів ([Укрінформ](#)).**

Про це він сказав в інтерв'ю CNN.

Президент України зазначив, що коли росія дійсно захоче миру, «ми це точно відчуємо і побачимо», однак наразі заяви російської сторони про мирні перемовини залишаються лише словами.

За словами глави держави, перемовини з путіним неможливі через те, що він і надалі продовжує говорити лише мовою ультиматумів.

Президент України підкреслив, що до теми перемовин з рф можна буде повернутися лише тоді, коли російська сторона буде готова піти на значні поступки (...).

**У Лаврова знову канючили переговори з Україною: Рябков заявив, що Москва готова говорити без попередніх умов ([Obozrevatel](#)).**

У Росії знову почали канючити переговори з Україною на тлі чергової поразки російських військ, тепер уже на Херсонщині. Після втечі з Херсона до РФ готові «до діалогу без попередніх умов».

При цьому в Москві дуже сподіваються, що Захід змусить Київ сісти за стіл переговорів з державою-агресором. Про це заявив заступник міністра закордонних справ РФ Сергій Рябков, його цитують російські пропагандистські ЗМІ.

Так, Рябков заявив, що Москва, мовляв, готова розпочати переговори з Києвом «без попередніх умов». Також він обмовився, що Кремль очікує, що Україну до переговорів із агресором змусять західні партнери.

На його думку, шанси на діалог зростають, якщо Києву «накажуть із відповідних столиць».

Цікаво, що «голубом миру», який має передати Заходу «послання» президента РФ Володимира Путіна про необхідність примусити Україну до переговорів з Росією, обрано Рябкова, який представляв РФ на переговорах з НАТО в Женеві в січні цього року. Адже саме йому належить знаменита фраза, звернена до Північноатлантичного альянсу менш ніж за два місяці до початку війни проти України – Рябков рекомендував НАТО «збирати манатки та вирушати на рубежі 1997 року».

**У Кремлі після відведення військ РФ із Херсона заявили, що цілей «спецоперації» можна досягти мирними переговорами ([Obozrevatel](#)).**

У Росії заявили, що «спецоперація» Росії в Україні може завершитись виключно після досягнення її «цілей». Вони, на думку Кремля, могли би бути досягнуті під час мирних переговорів.

Про це заявив речник президента РФ Володимира Путіна Дмитро Песков російським пропагандистам. Втім, поскаржився він, мирні переговори «неможливі через позицію, зайняту українською стороною» (...).

**Генерал Міллі заявив, що відступ окупантів із Херсона відкриває «вікно для переговорів», але попередив про загрозовий план РФ ([Obozrevatel](#)).**

Відступ російської окупаційної армії з українського Херсона відкриває «вікно можливостей» для початку мирних переговорів між Україною та Росією. При цьому для успіху переговорного процесу дуже важливо, щоб обидві країни, що воюють, дійшли висновку, що перемога виключно військовими засобами недосяжна.

Про це заявив **голова Об'єднаного комітету начальників штабів США генерал Марк Міллі**. В іншому випадку, на його думку, Росія використає відступ для перекидання своїх військ з метою нового наступу навесні 2023 року.

Генерал Міллі, голова Об'єднаного комітету начальників штабів США заявив, що Москва скористається відступом, щоб перекинути свої війська для можливого весняного наступу. Однак, на його думку, втрата Росії Херсона створила «вікно можливостей для переговорів» (...).

## Плани повоєнного відновлення України

Німеччина допомагає Україні в енергетичній галузі з урахуванням нинішньої ситуації ([Укрінформ](#)).

Пресслужба Міністерства економіки ФРН повідомила, що на модернізацію української енергомережі було останнім часом виділено 40 млн євро, на закупівлю та поставку технічних компонентів для продовження роботи української електромережі – 3,5 млн євро. Водночас у пресслужбі не уточнили, за який період ці дані.

Також у міністерстві повідомили, що частка ФРН у «Фонді підтримки енергетики України» Європейського енергетичного співтовариства сягає 10 млн євро.

Окрім того, реалізуються консалтингові проекти щодо швидкого відновлення централізованого теплопостачання та створення Українського реєстру біометану. Здійснюється Програма підтримки українських енергетиків-біженців спільно з агентством dena.

Внесок Німеччини в підтримку національного фонду енергоефективності та програми реформ, сприятливих для клімату – «Перетворення субсидій на інвестиції» – дорівнює 7,3 мільйона євро.

У рамках Програми підтримки енергоефективності в Україні товариствам власників житла для співфінансування енергоефективності з боку Німеччини надано грантів на 20 мільйонів євро.

**На Сумщині відновили 400-метровий міст через Десну ([Укрінформ](#)).**

У Сумській області відновили один із найбільших у регіоні мостів через Десну, який був зруйнований унаслідок військової агресії.

**Начальник Сумської ОВА Дмитро Живицький:**

400-метровий красень через Десну знову з'єднує Сумщину із Чернігівщиною найкоротшим шляхом. Відтепер людям не треба додатково долати понад пів сотні кілометрів, щоби дістатися з одного берега на інший. Ця логістична артерія також дуже важлива для роботи підприємців, аграріїв, екстрених служб. Адже за несприятливих погодних умов об'їзд взагалі практично неможливий.

Два роки тому міст був капітально відремонтований, але після початку повномасштабної російської агресії його підірвали, щоби не пропустити загарбників углиб області.

Міст відновили спільними зусиллями, ремонт виконувала Державна спеціальна служба транспорту. Фахівці встановили п'ять мостових опор, змонтували шість прогонних конструкцій, облаштували тротуари, відбійники і огороження.

Глава ОВА подякував Шосткинській та Новгород-Сіверській громадам, які взяли активну участь у відновленні моста.

## **Європейський інвестиційний банк підтримає відновлення України (Укрінформ).**

Про це заявив **президент Європейського інвестиційного банку Вернер Хоєр**:

Ми маємо підтримати Україну всіма способами, якщо не хочемо поширення війни в Європі. Причому підтримати прямо зараз.

Він повідомив, що банк акумулював упродовж тижня після початку війни 668 млн євро під гарантії ЄС на найнагальніші потреби (медзасоби, пальне і продукти харчування), через кілька тижнів – 1,6 млрд на відновлення інфраструктури; потім – 4 млрд євро на підтримку країн, які приймають українських біженців.

путін наразі руйнує цивільну, критичну інфраструктуру. Тож цю інфраструктуру треба відновлювати, і починати робити це прямо зараз, підкреслив Хоєр. «Ми твердо пообіцяли українському уряду, що допоможемо у відновленні інфраструктури», – зазначив банкір.

Він наголосив на важливості не лише поставок зброї, на чому зараз усі сфокусовані, а й на підтримці економіки, щоб вона продовжувала функціонувати (за даними банку, продовжує працювати до 70%), це також є захистом від агресії.

## **На Полтавщині відновили капітальний ремонт мосту через Сулу (Укрінформ).**

У Кременчуцькому районі поновили роботи з капітального ремонту через річку Сулу після кількомісячної перерви, викликані війною.

**Начальник Полтавської обласної військової адміністрації Дмитро Лунін**:

В області відновили капітальний ремонт мосту через Сулу в Кременчуцькому районі. Довжина споруди – 214 метрів. Це частина дороги Н-08 Бориспіль – Маріуполь і важлива транспортна артерія між північчю, центром та півднем України. Наразі проїзд закритий для транспорту, але дорожники працюють, щоб якнайшвидше його відновити. Це пріоритетне завдання.

Міст було збудовано ще 60 років тому. До початку ремонту об'єкт був в аварійному стані. Завершити роботи планували ще у вересні, однак через повномасштабне вторгнення РФ їх призупинили.

## **Інвестгігант BlackRock допоможе Україні залучити гроші на відновлення: підписали меморандум (Європейська правда).**

Міністерство економіки та найбільша у світі інвестиційна компанія BlackRock підписали меморандум про взаєморозуміння, яким погодили розробку спеціальної платформи для залучення приватного капіталу на відновлення України.

Платформа зосередиться на мобілізації інвестицій у ключові сектори української економіки, враховуючи потреби у відбудові внаслідок повномасштабного вторгнення Росії.

«Підписана 10 листопада 2022 року у Вашингтоні угода передбачає, що департамент BlackRock із консультацій щодо фінансових ринків (BlackRock Financial Markets Advisory) консультуватиме Мінекономіки стосовно створення дорожньої карти впровадження інвестиційної платформи, до якої будуть залучати перш за все приватний капітал. У тому числі стосовно структури цієї платформи, повноважень та управління.

Таким чином, Меморандум офіційно закріплює попереднє обговорення можливостей залучення державних і приватних інвестицій в Україну, яке відбулося у вересні між президентом України Володимиром Зеленським і головою та генеральним директором BlackRock Ларрі Фінком», – пояснили в Мінекономіки.

**Перший віце-прем'єр-міністр - міністр економіки Юлія Свириденко:**

Для нас дуже важливо продемонструвати всьому світові, що війна не забороняє інвестиції в Україну. Адже саме інвестиції є запорукою майбутньої швидкої та ефективної відбудови економіки. Тож ми покладаємо великі сподівання на співпрацю із BlackRock FMA. Сподіваємося, що ця «платформа відновлення» стане ефективним механізмом мобілізації вкладень у ключові сектори нашої економіки.

BlackRock FMA надає провідну експертизу в сфері інвестицій та активів, управління ризиками та технологіями, а також має великий досвід консультування клієнтів офіційного сектора з питань ринків капіталу.

**Цифрова платформа для картографування зруйнованого житла допоможе з відбудовою ([Укрінформ](#)).**

Презентовано цифрову платформу для картографування зруйнованого та пошкодженого житла, що сприятиме відбудові у громадах.

**Керівник Проєкту Ради Європи «Внутрішнє переміщення в Україні: пошук тривалих рішень. Фаза II» Ганна Христова:**

В громадах зруйновані або пошкоджені тисячі об'єктів, житлових будівель унаслідок російської агресії, відновлення потребують іноді цілі міста і села. Першочерговим завданням громад є оцінка руйнувань і відбудова житла. Отже, проєкт направлений на те, щоб допомогти громадам, які зазнали таких руйнувань.

Вона зазначила, що відповідно до звіту Світового Банку для відбудови житла в Україні потрібно щонайменше 69 мільярдів доларів США.

«За даними, які дає міністерство розвитку громад і територій України, на сьогодні в Україні зруйновано чи пошкоджено близько 142 тисяч житлових будівель, з них близько 16 тисяч - багатоквартирні будинки», - додала Христова.



**Голова Управління програм співпраці Генерального директорату з прав людини та верховенства права Ради Європи Лілія Гретарсдоттір:**

Європарламент засудив ескалацію російської агресії проти України. І закликав усі країни здійснювати комплексні кроки з метою забезпечення дотримання міжнародного законодавства і ліквідації наслідків російської агресії, забезпечуючи також комплексний механізм компенсації втрат і збитків, яких зазнала Україна в результаті російської агресії. Рада Європи рекомендувала всім країнам-членам здійснювати активні кроки з метою відновлення житлового фонду і житлової інфраструктури України. Це є спільною відповідальністю всієї міжнародної спільноти.

Окрема цифрова платформа розроблена з урахуванням рекомендацій міжнародних донорських організацій. Вона має такі особливості: застосовність до інших населених пунктів, які постраждали від руйнування житла внаслідок військової агресії проти України; наявність інструментів визначення пріоритетності житлової допомоги на основі критеріїв уразливості та оцінки потреб; оцінка масштабу збитків; облік наданої житлової допомоги; відображає завершення реконструкції до його фактичного завершення.

Пілотний запуск платформи відбудеться в межах Іванівської територіальної громади у Чернігівській області.

**Голова Іванівської громади Чернігівської області Олена Швидка:**

Наша громада нараховує 7,5 тисячі жителів у 17 селах. У нас є такі села, де жодна будівля не залишилася цілою. Всього зруйновано або пошкоджено 1773 домогосподарства. Це половина від усіх домогосподарств. Але й далі з'являються заяви від громадян, які повертаються з евакуації, і тому ця цифра збільшується. Із 30 об'єктів комунальної власності 22 або пошкоджені, або повністю зруйновані. Навіть жодного магазину не залишилося цілого. Надіємося, що ця платформа дасть нам змогу залучити більше донорів для відбудови.

**Європейський союз докладає максимуму зусиль, щоб допомогти Україні у відновленні зруйнованої російськими ударами енергетичної інфраструктури ([Українська правда](#)).**

**Єврокомісарка з питань енергетики Кадрі Сімсон:**

Звичайно, збитки значні. 40% інфраструктури не працює, а отже, зима буде дуже складною. Але крок за кроком ми можемо виправити пошкодження. Крім того, з березня Україна підключена до нашої електромережі. Тож Європа також може забезпечити додаткові потоки електроенергії, щоб замінити частину втраченого виробництва електроенергії з української землі.

Вона нагадала про створення Фонду підтримки енергетики, разом з Енергетичним співтовариством, щоб країни як із ЄС, так і з-за його меж могли підтримати Україну.

---

«У багатьох випадках це питання не фінансування, а потреб у дуже специфічній техніці та обладнанні, – це і є проблемою. Енергетичне співтовариство та мої служби звертаються до компаній, у яких може бути це обладнання на складі, і ми вже отримали кілька позитивних відповідей. Тож перші трансформатори – на шляху заміни тим, які російські безпілотники чи ракети знищували», – сказала Сімсон.

## Коментарі європейських та американських політиків

(Укрінформ)

ЗМІ поширили інформацію про нібито тиск на Київ з боку США щодо переговорів з РФ

### **Заступниця речника федерального уряду ФРН Крістін Гоффманн:**

Ми також узяли до відома ці повідомлення ЗМІ. Але позиція уряду Німеччини не змінилася, вона полягає в тому, що Україна сама вирішує, коли і за яких умов їй розпочинати переговори з росією про можливе мирне рішення.

Вона додала, що в Берліні «бачать принципову готовність України до переговорів, ... але поки нам фактично бракувало бажання російської сторони йти на переговори».

За словами представниці уряду, німецьке керівництво перебуває в постійному контакті з російською стороною.

(Укрінформ)

«кухар» путіна пригожин заявив, що росія втручалася, втручається і буде втручатися у вибори в США.

### **Речник Держдепартаменту США Нед Прайс:**

Та людина, яка робить такі заяви, не робила би цього, якщо би кремль на певному рівні не погодив би це.

Тож, підкреслив він, «нахабні зізнання» пригожина, який користується підтримкою кремлівського режиму, свідчать про те, що цей сигнал іде, в тому числі, від російського уряду.

Крім того, речник Держдепу нагадав, що таке вже було раніше. Зокрема, кілька років тому розвідувальні звіти в США вказували на причетність вищих посадовців кремля до втручання у американські вибори.

У цьому зв'язку представник Держдепу наголосив, що у разі втручання у нинішні вибори в Сполучених Штатах, Америка рішуче реагуватиме на такі дії окремих осіб, організацій або країн.

(Укрінформ)

### **Речник Державного департаменту США Нед Прайс:**

Ми віримо, так само як і українці, у встановлення миру. Встановлення миру, яке поважатиме принципи Статуту ООН щодо територіальної цілісності й суверенітету, яке забезпечило би здатність для України захищати своє майбутнє, яке забезпечило би відновлення та відбудову України, а також притягнення до відповідальності росії за напад на Україну та вчинення воєнних злочинів.

Він нагадав, що Президент України особисто говорив про готовність до переговорів на таких принципах. За словами Прайса, якщо росія хоче такого діалогу, вона повинна зупинити обстріли та запуски ракет, припинити свої атаки та вбивства українських цивільних громадян і знищення інфраструктури.

«Але звісно ж, кремль робить все навпаки – він продовжує вдаватися до ескалації цієї війни замість того, щоби продемонструвати сигнал, що він готовий і відкритий до переговорів», – наголосив представник Держдепу.

Прайс також наголосив, що і США, і НАТО, і Європейський Союз продовжують дотримуватися принципу «Нічого про Україну без України».

(Укрінформ)

Ірландія завершує своє головування у Раді Європи і воно переходить до Ісландії.

### **Прем'єр-міністр Ісландії Катрін Якобсдоттір:**

Я думаю, безумовно, що агресивна війна в Україні змінила все в Європі, і я також думаю, що саміт є важливий.

Я вважаю, що дуже важливо говорити саме про цінності Ради Європи. Бо війна пролила ще яскравіше світло на той факт, що ми стикнулися з відступом від демократії, з проблемами у сфері прав людини, цінностей, які ми створили в міжнародній системі з моменту закінчення Другої світової війни.

Стосовно питання, чи стосуватиметься саміт війни в Україні, вона зазначила: «Я вважаю, що війна в Україні є найбільшим чинником. Але я думаю, що у нас є виклики, які, можливо, стали для нас ще очевиднішими зараз, коли ми стикнулися з війною на континенті».

«І як ми всі знаємо, війна – це не лише відсутність миру, це також відсутність поваги до основних цінностей цієї Ради: прав людини, демократії та верховенства права. Ми бачимо, що права, за які боролися, важко зароблені права – гендерна рівність, права ЛГБТІ+, права дітей – усі вони стають другорядними... коли ми перебуваємо у війні», – наголосила прем'єр Ісландії.

«Тому ми повинні зробити все, що в наших силах для захисту та збереження цінностей, на яких побудована ця Рада. Я щиро сподіваюся, що саміт у Рейк'явіку стане можливістю ще раз підтвердити ці цінності, спільну причетність до цієї організації та рухатися вперед сильнішими та згуртованішими».

### **Міністр закордонних справ Ірландії Саймон Ковені:**

Якщо Рада Європи не зреагує так, як було запропоновано, тоді рішення будуть прийматися в іншому місці. І я думаю, що це надзвичайна втрачена можливість. Але також багато в чому це майже невиконання обов'язків.

Ковені зауважив, що йдеться про організацію, яка несе відповідальність за захист прав людини, верховенства права та демократій великих і малих країн.

Він указав: «Зараз ми бачимо на нашому континенті рівень військової агресії, якого ми не бачили з часів Другої світової війни. І це впливає не лише на Україну, а й на європейський континент загалом». При цьому він нагадав, що до Ірландії за останні вісім місяців прибули близько 60 тисяч українців, які були змушені залишити свою країну, і ще приблизно 7 мільйонів перебувають у таких умовах по всьому ЄС.

«Щодня ми бачимо атаки на цивільну інфраструктуру в європейській країні, спроби силою переписати кордони. Отже, якщо така інституція не реагує на все це, виходячи з верховенства права, захисту демократії, застосування міжнародного права тощо, чи не треба поставити питання – а про що взагалі Рада Європи?», – резюмував Ковені.

Відповідаючи на запитання журналістів, він пояснив, війна РФ проти України – не єдина причина для саміту, але, поза сумнівом, це «каталізатор», який прискорив необхідність його проведення. Адже саміт може відновити актуальність і важливість Ради Європи та Європейського суду з прав людини, – оскільки багато з того, чим опікується ця інституція, знаходиться під прямою загрозою.

([Укрінформ](#))

Сполучені Штати підтримуватимуть Україну незалежно від результатів проміжних виборів до Конгресу 8 листопада.

#### **Речниця Білого дому Карін Жан-П'єр:**

Ми впевнені, що підтримка України Сполученими Штатами буде незламною та непохитною. Це те, у що ми віримо, і саме так ми це бачимо в майбутньому. Ви бачили, як Джейк Салліван сказав те саме, коли був у Києві в понеділок, і підтвердив, що США продовжуватимуть підтримувати Україну в цілій низці сфер – чи то допомога в галузі безпеки, економічна допомога чи допомога в галузі прав людини.

Речниця Білого дому додала, що члени Конгресу – республіканці та демократи – чітко заявили про незмінну підтримку США України.

«За будь-якого сценарію президент Байден прихильний до роботи у двопартійній манері, як він це робив — робив для підтримки України», – сказала Жан-П'єр.

([Укрінформ](#))

#### **Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:**

Я задоволений тим, що ООН та наш союзник Туреччина сприяли укладенню «зернової угоди», яка дозволила експорт зерна з України та частково знизила напругу на глобальному ринку продовольства. Наприкінці тижня я відвідав Стамбул та побачив зернові судна, що прямують через протоку Босфор. Я подякував Президенту Ердогану за зусилля Туреччини у сприянні «зернової угоди». Ми закликаємо росію поважати «зернову угоду» та продовжити її.



(...). Ми маємо розуміти: не санкції, що були накладені ЄС, США та іншими союзниками по НАТО, спричинили зростання цін на енергетику та продовольство. Це зробила війна. Тому що немає санкцій проти продовольства, немає санкцій проти експорту зерна з України. Те, що спричинило цю кризу продовольства та енергії – це навмисна війна президента путіна. Він навмисно перетворює енергію та продовольство на зброю.

За його словами, найкращим вирішенням глобальної кризи могло б стати негайне зупинення війни росії проти України.

«Кращим шляхом для розв'язання глобальної проблеми буде, якщо президент путін зупинить цю війну, зупинить бойові дії проти України. Тоді ми бачитимемо більше експорту продовольства, більше експорту енергії. Це було б кращим шляхом, щоб дати відповідь на глобальні наслідки цієї війни», – зауважив Столтенберг.

([Укрінформ](#))

### **Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:**

Війни, за своєю природою, є непередбачуваними. Тож я був би дуже обережним в передбаченнях, як довго триватиме ця війна. Перекоаний, що НАТО та його партнери по усьому світу – ми маємо продовжувати підтримку України. Тому що, якщо росія переможе в Україні, це надішле послання президенту путіну та іншим авторитарним лідерам, що вони можуть досягти своїх цілей шляхом використання грубої військової сили... На певній стадії ця війна, як і будь-яка, завершиться за столом переговорів. Але те, що може відбутися за цим столом переговорів, фундаментально пов'язано із ситуацією на полі бою.

(...). Ми маємо пам'ятати, чим є ця війна. Це війна агресії. Одна країна – і це росія – атакувала іншу країну. Якщо президент путін та росія зупинять бойові дії – тоді буде мир. Якщо Президент Зеленський та Україна припинять боротися – тоді Україна перестане існувати як незалежна держава. Це очевидна різниця між агресором та жертвою агресії. Ми підтримуємо Україну у її праві на самооборону, що передбачено Хартією ООН.

Тож президент путін має зупинити цю війну. Це буде добрим для України, це буде добрим для нашої безпеки, і це буде добрим для стабілізації глобальних цін на продовольство та енергію. Це лише підкреслює необхідність зупинити цю війну.

([УНІАН](#))

### **Єврокомісар з питань енергетики Кадрі Сімсон:**

Ціни на газ в Європі стабільно знижуються з серпня, що є хорошою тенденцією для європейців і означає зменшення доходів для Росії.

Крім того, Москва не може знайти нові ринки для своєї нафти. Агресор має намір забезпечити собі нафтові ринки до того часу, коли 5 грудня

набудуть чинності санкції Європейського Союзу щодо морського експорту російської нафти.

(УНІАН)

**Представниця Держдепу США Андреа Калан:**

В Америці є різні політичні сили – демократи, республіканці, а також незалежні політики. Вони можуть озвучувати різні думки, але політика адміністрації Білого дому не змінилася. Хоча зараз ми бачимо багато статей про те, що одні політики говорять одне, інші – друге, більшість наших представників у Конгресі США, наших сенаторів у Сенаті за те, щоб США продовжували допомагати Україні.

Наприклад, якщо ми подивимось на голосування, яке було у травні, коли голосували за 40 мільярдів доларів допомоги для України, у Сенаті 86 зі 100 сенаторів голосували «за». Лише 11 людей проголосували «проти». А якщо подивимося на Палату представників, де сидять 435 осіб, 368 наших представників голосували за допомогу для України. Тобто 85 % у травні голосували за продовження допомоги для України.

Сьогодні ця тенденція продовжується. Тому що ми бачимо, наскільки це важливо. Особливо зараз, коли Росія продовжує свої жорстокі атаки та ракетні удари по українській інфраструктурі.

Попри різні заяви, США продовжать надавати допомогу Україні й після виборів до Конгресу. У зв'язку з виборами, багато хто в США говорить про існування різних теорій про підтримку. Але факт залишається фактом – США допомагають. Український народ не повинен сумніватися у цьому.

Я знаю, що зараз українці чують багато інформації від різних джерел, але відданість США допомагати Україні є однозначною. Я радила б українцям, які чують такі заяви, дивитись на факти. Погляньте на реальні дії адміністрації Байдена: військова, економічна та гуманітарна допомога Україні сьогодні продовжує надаватися.

Президент Байден говорив, що це є позиція його адміністрації. Така позиція залишиться після виборів. Ми допомагатимемо сьогодні, завтра і в майбутньому.

На минулому тижні я була у Вашингтоні та бачила, як люди там підтримують Україну. У різних районах міста сьогодні висять українські прапори. Це свідчить про підтримку України й серед простих американців.

(...). Існують різні механізми передачі допомоги, деякі з них досить швидкі. Наприклад, якщо у запасах Міністерства оборони США, є те, що потрібно. Це найшвидший спосіб допомогти.

Коли ж йдеться про необхідність замовити щось відсутнє у запасах, застосовуємо інший механізм – укладання контракту з постачальником. Це трохи повільніше.

Третій механізм – це ленд-ліз. Але спочатку ми використовуватимемо перші два механізми, тому що вони швидкі.

(...). Ми бачимо, що Росія завдає справді жорстоких ударів по об'єктах української енергосистеми. Тому ситуація з електрикою дуже складна. Держсекретар Блінкен обговорював це питання з міністрами закордонних справ країн «Великої сімки».

Координаційна група працюватиме за принципом групи «Рамштайн» – так само збиратиметься та обговорюватиме, як можна допомогти Україні розв'язати проблему в енергетичній сфері. Для цього слід розуміти наявні потреби. Наприклад, чи потрібно щось ремонтувати на об'єктах інфраструктури, чи краще поставити нове обладнання. Члени цієї координаційної групи мають вирішити, як краще діяти. Поки що ведеться робота над деталями.

Позиція США не змінилася: нічого про Україну без України. Тому що тільки Україна як суверенна держава може вирішувати, яким буде її майбутнє. Зрештою, це рішення президента Володимира Зеленського. США його підтримуватимуть.

США надаватимуть Україні допомогу для захисту від російської агресії, щоб Україна змогла зайняти найсильнішу позицію на полі бою. Щоб потім, коли час переговорів настане, Україна перебувала у сильній позиції. Тому що лише дипломатичним шляхом можна ефективно покласти край цій війні.

Наскільки мені відомо, президент Путін поки що не прийняв рішення про свою участь у саміті. Президент Байден буде однозначно.

Як казав Держсекретар Блінкен, США завжди відкриті до зустрічей та переговорів з іншими лідерами. Але тільки в тому випадку, якщо є, про що говорити. На цей час у мене немає інформації про те, що планується якась зустріч Байдена з Путіним. Гадаю, Білий дім проінформує, якщо щось плануватиметься.

Використання Росією іранських дронів у війні проти України – тривожний факт. Ми бачимо, що Іран передає ці дрони, а іранські фахівці допомагають російській стороні. Це величезна проблема.

Ця тема якраз порушувалась у Німеччині на зустрічі міністрів закордонних справ «Великої сімки». Напевно, це питання буде і на порядку денному на Балі.

(...). Санкції часто критикують за те, що вони виявляються слабкими, а якісь компанії можуть їх обминати.

Намагання обійти санкції завжди існують. Це стосується будь-яких обмежень. Але наші дії ефективні лише тоді, коли ми можемо перекрити потік зброї чи іншу допомогу Росії. Тому ми стежимо за такими спробами обійти санкції та перекриваємо ці можливості. Це складно, але дуже важливо.

Ми наполягаємо на тому, що ніхто не повинен допомагати Росії у війні проти України. До речі, зараз складається дуже цікава картина для всього світу. Як пам'ятаєте, раніше Росія говорила про те, що має чи не найсильнішу армію у світі. А сьогодні ми бачимо, що вона змушена покладатися на допомогу Ірану та Північній Кореї. Це говорить про те, що

Росія ізольована, а вся міжнародна спільнота засуджує її агресію проти України.

Можу сказати, що агресія проти України ускладнила Росії відносини з усім західним світом. Можливо, прозвучить надто просто, але Росія могла б покращити своє становище, якби поклала край цій війні та вивела свої війська з України.

(...). Росія не повинна використовувати ядерну зброю. Як казав Держсекретар Блінкен у Німеччині, ми говорили Росії й публічно, й приватно, що застосування ядерної зброї є абсолютно неприпустимим у будь-якому вигляді. Це спричинить катастрофічні наслідки як для Путіна, так і для всієї Росії.

Як відомо, ядерну війну не можна виграти. Її просто не повинно бути. Усі країни, які мають ядерну зброю, домовилися, що не використовуватимуть її. Отже, наша справа – робити все можливе, щоб ядерну зброю не було застосовано.

Попри безвідповідальні заяви Кремля про ядерну зброю, ми не бачимо, що Росія наразі планує її використати. Тому сьогодні необхідно, щоб ця риторика Кремля припинилася, вона є неконструктивною.

[\(Укрінформ\)](#)

**Представниця США при ООН посол Лінда Томас-Грінфілд**, перебуваючи з візитом у Києві, зазначила, що зустрілася з жертвами військових злочинів, а також їхніми сім'ями, які розповіли про свій досвід:

Одна жінка розповіла, як її забрали росіяни, катували, і вона досі страждає на біль у спині, і я можу бачити біль в її очах. Я пообіцяла їй та іншим, що світ з ними, і світ бачить, і я поділяю їхній біль.

Представник США при ООН додала, що також відвідала криміналістичну лабораторію, де спеціалісти ретельно перевіряють місця військових злочинів і збирають необхідні докази. Американський дипломат підкреслила, що ці докази будуть використані посадовцями, аби побудувати справу проти тих, хто скоїв такі жахливі злочини.

«Мій сигнал російським силам простий: ми притягнемо вас до відповідальності за ваші воєнні злочини. Справедливість переможе», – наголосила Томас-Грінфілд.

«Я повертаюся до Нью-Йорку рішучою щодо того, щоб притягнути росію до відповідальності, продовжувати боротися з продовольчою кризою, робити все можливе, щоб Україна пройшла через місяці зими... США стоятимуть з Україною разом з нашими партнерами і союзниками, скільки буде потрібно. Україна ніколи не буде перемогою для росії. Демократія переможе в цій країні», – підсумувала Томас-Грінфілд.

[\(Укрінформ\)](#)

**Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:**

Якщо Україна прийме російські вимоги та погодиться з тим, що росія може просуватися далі і захоплювати її території, це лише підвищить ризик того, що росія атакуватиме знову і знову.

Він нагадав, що війна РФ проти України розпочалася не у лютому 2022 року, а 2014-го, коли росія незаконно окупувала Крим та взяла під контроль території на Сході України.

«Якщо росія зможе з використанням грубої військової сили досягти бажаного, це буде, безумовно, катастрофою для України, але це також могло б бути небезпечним для всіх нас. Тому що це означатиме, що використання грубої сили є шляхом для досягнення політичних цілей та отримання контролю над сусідніми країнами», – зазначив генеральний секретар НАТО.

За його словами, перед початком війни росія заявила про амбіції не лише щодо України, а й стосовно НАТО та союзників. Зокрема, росіяни вимагали, щоб Альянс припинив розширення та прийняття нових членів. Ще однією забаганкою Кремля була вимога до НАТО вивести всі свої сили зі східної частини, що означало б поділ членів організації на «сорти». Такі вимоги є абсолютно неприйнятними, наголосив Столтенберг.

За його словами, росія прагне відновити систему, де існують сфери впливу. Це означатиме, що світ стає більш небезпечним для всіх. І саме це є підставою для базових положень Хартії ООН, яка, зокрема, визнає право кожної країни на самооборону. Зараз Україна захищає себе виходячи з цього права.

«НАТО та союзники по НАТО не є частиною цього конфлікту, але ми підтримуємо Україну у її законному праві на самооборону. Всім хотілося б, щоб ця війна завершилася якнайшвидше. Але якщо Україна зупинить боротьбу, вона припинить існування як незалежна країна. Якщо росія зупиниться – настане мир. Саме росія впродовж багатьох місяців блокувала українські порти. Саме вона крала зерно, кораблі, що спричинило глобальні наслідки у контексті цін на енергетику та продовольство. Тому так, потрібно завершити війну тоді, коли президент Путін буде поважати суверенітет свого сусіда – України», – підкреслив генеральний секретар НАТО.

(Укрінформ)

### **Помічниця держсекретаря США у справах Європи та Євразії Карін Донфрід:**

Ми підтримуватимемо Україну стільки, скільки буде потрібно. Ми дуже чітко заявляємо, що Україна не зробила нічого, щоби спровокувати російську повномасштабну агресію.

Вона підкреслила, що у цій ситуації Україна «стоїть на правильній стороні». У цьому зв'язку Донфрід нагадала, що основоположний принцип, закладений в Хартію ООН, який повною мірою підтримують США, вимагає поваги до суверенітету й територіальної цілісності всіх країн.



«Ми віддані підтримці України. Військова допомога, яку ми надаємо, спрямована на те, щоб Україна, коли сяде за стіл переговорів, мала би якомога потужніші позиції», – зазначила Донфрід.

(Укрінформ)

**Представниця США при ООН посол Лінда Томас-Грінфілд:**

Ми зробили все можливе, аби ізолювати росію в Раді безпеки, і ми ізолювали її в Генеральній асамблеї. І хоч у них є право вето, їм ніколи не вдасться ветувати наше засудження, наші голоси. Ми маємо 141 голос, який засуджує росію в Генасамблеї, і ми маємо 143 голоси, які засуджують їхню анексію.

Томас-Грінфілд також підкреслила, що росія чітко і голосно почула від світу, що те, що вони роблять, є неприйнятним, відзначивши, що хоч росія має право вето, їм не сховатися за ним від засудження.

(Укрінформ)

**Постійна представниця США при ООН Лінда Томас-Грінфілд:**

Мені здається, український президент сам за себе сказав учора ввечері, що він хоче забезпечити дипломатичні шляхи із росіянами, але вони повинні поважати кордони (України – ред.), вони повинні дотримуватися Статуту ООН і прибрати свої війська з цієї країни. Міжнародна спільнота відстоює Україну. Україна повинна керувати цим процесом (перемовин – ред.), а ми однозначно підтримуємо її зусилля.

Вона також запевнила, що які б зміни не відбулися з огляду на проміжні вибори в США, це не вплине на підтримку України.

«Ми бачили двопартійну підтримку України. Президент (Байден – ред.) і в подальшому налаштований працювати над тим, щоб ця підтримка тривала», – зазначила постійна представниця США при ООН.

«Ми відстоювали і відстоюємо Україну від самого початку війни і продовжуватимемо проводити дискусії щодо потреб для цього самозахисту. Ми віддані питанню, щоб і надалі відстоювати Україну аж до її перемоги у цій війні», – запевнила дипломат.

(Укрінформ)

**Віцепрем'єр-міністр Канади Христя Фріланд:**

Хочу наголосити, що Канада підтримує Україну перш за все тому, що це відповідає її національним інтересам. Ми усвідомлюємо, що світове поле бою між демократією та диктатурою знаходиться в Україні. Українці борються за усіх нас, за усі демократії, й роблять це із неймовірною стійкістю та відвагою.

Політик наголосила, що «всі ми повинні підтримувати у цій битві Україну. Тому що Україна бореться за наші цінності й дуже важливо визнавати це», – зазначила віцепрем'єр-міністр Канади.

(Укрінформ)

Мер Даугавпілса Андрейс Елксніньш в інтерв'ю ЗМІ назвав Крим російським, а також ухилився від того, щоб назвати росію агресором.

У мера запитали також про те, хто є відповідальним за масові вбивства цивільних у Бучі. У відповідь він зазначив: за все, що сталося, відповідальні і росія, і Україна, і США.

**Міністр закордонних справ Латвії Едгарс Рінкевичс** відреагував на проросійські заяви мера Даугавпілса:

Заява мера латвійського міста Даугавпілс Андреяса Елксніньша суперечить зовнішньополітичній позиції країни.

Міністр закордонних справ зазначив, що всі латвійські чиновники повинні поважати зовнішньополітичну позицію країни. Глава МЗС закликав Елксніньша як посадовця місцевого самоврядування суворо дотримуватися цієї позиції.

Міністр наголосив, що Латвія рішуче засуджує незаконну неспровоковану агресію росії проти України, яка є порушенням статуту ООН та міжнародного права.

«Латвія незмінно та недвозначно визнає незалежність і суверенітет України в її міжнародно визнаних кордонах. Бутафорські референдуми, влаштовані росією на українських територіях у 2014 та 2022 роках, і їхні результати нелегітимні й не відображають волевиявлення українського народу», — йдеться у повідомленні МЗС.

Глава МЗС додав, що Крим, Севастополь, Запорізька, Донецька, Луганська та Херсонська області є міжнародно визнаними територіями України.

(Укрінформ)

**Речник Міноборони США генерал Патрік Райдер** у відповідь на прохання прокоментувати зусилля росіян під Херсоном щодо посилення оборонних позицій, сказав:

Ми зосереджені на тому, щоби забезпечити їх (українські сили – ред.) тим, що їм потрібно на полі бою прямо зараз, щоби досягти успіху.», - зауважив представник Пентагону.

«Так, ми знаємо про те, що росіяни посилюють оборону», – зазначив Райдер.

Та попри це, за його словами, ЗСУ продовжують чинити суттєвий тиск на російські сили.

(Укрінформ)

**Міністр закордонних справ і оборони Ірландії Саймон Ковені:**

Країна, яка зараз буквально бореться за своє виживання проти військової супердержави, повинна мати можливість сподіватися на повне членство в ЄС, а не на якесь часткове членство чи угоду про сусідство.

Він зазначив, що багатьох українців мотивує мрія про інше майбутнє, майбутнє, яке люди мають сьогодні в ЄС, з точки зору миру, стабільності, процвітання, демократії та всього, що з цього випливає.

Ковені додав, що окрім України, інші держави, такі як балканські країни чи колишні радянські республіки Молдова та Грузія, також мають виграти від розширення ЄС.

«Ми надто довго затягували процес прийняття деяких балканських країн», – констатував він. При цьому міністр визнав, що мають існувати обов'язкові стандарти, яких країни-кандидати повинні дотримуватися, але зауважив, що треба також відзначати прогрес, коли він відбувається.

Ковені також підкреслив, що ця агресія в Європі є настільки екстремальною, що Ірландія хоче бачити якомога сильнішу відповідь на санкції, навіть ціною великої ціни для самої країни, яка запроваджує санкції.

(Укрінформ)

**Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг** на запитання про оголошений відступ російських загарбників від Херсона відповів:

Ми бачили повідомлення, але поки почекаємо й подивимося, як там розвиватимуться події.

Він нагадав, що росію спершу відтіснили на півночі від Києва, потім на сході від Харкова і тепер українці повільно відтісняють росіян на півдні біля Херсона.

«Надихаюче бачити, як хоробрі українські сили звільняють все більше території України. Перемоги та здобутки належать мужнім українським військовим, але важливою є також підтримка, яку вони отримують від Об'єднаного королівства та союзників по НАТО», – наголосив генсек.

Столтенберг додав, що міжнародні партнери України продовжать підтримувати її у протистоянні російській агресії.

(Укрінформ)

**Виконавчий віцепрезидент Єврокомісії Валдіс Домбровскіс:**

Ми мали певні організаційні труднощі. Наприклад, цього року програма надзвичайної макрофінансової допомоги потребувала певних гарантій від країн-членів, саме тому ці обговорення були важкими. Наші пропозиції на наступний рік включають більш об'ємний і стабільний пакет у €18 мільярдів, якщо порівнювати його з фінансовими інструментами цього року. Ми розраховуємо зробити перші виплати вже у січні, щоб відповісти на негайні фінансові потреби України. Цього року ми виплатимо Україні €2,5 мільярди до кінця цього місяця і ще пів мільярда – наступного місяця.

Він зауважив, що наступного року Україна може очікувати на більш стабільне та передбачуване фінансування, ніж воно було цього року, коли

обставини війни примушували ухвалювати додаткові рішення в екстремальних умовах. Це зробило систему фінансування менш стабільною, але перед таким явищем постав не лише ЄС. Така ситуація, за словами Домбровскіса, і в інших міжнародних донорів. Але зрештою міжнародні донори, включаючи ЄС, G7, США та інші країни, міжнародні фінансові інституції, мають бути здатними разом допомогти Україні у здійсненні негайних витрат для стійкості держави.

Домбровскіс підтвердив, що виділення макрофінансової допомоги обумовлене проведенням в Україні необхідних реформ, при цьому в їх оцінці Єврокомісія буде «реалістичною» у врахуванні обставин, в яких наразі перебуває країна.

«Так, обумовленість існує. Оскільки це МФД+, вона має притаманні риси політики обумовленості. Ми маємо намір підписати меморандум про взаєморозуміння з Україною щодо умов, які стосуються вдосконалення управління та боротьби з корупцією. Очевидно, що цього року ми враховуватимемо той факт, що в Україні війна. Тому наша політика обумовленості буде реалістичною та обґрунтованою, відповідно до цих обставин», – зазначив виконавчий віцепрезидент Єврокомісії.

Він зауважив, що наступного року макрофінансова допомога ЄС виділятиметься для України регулярними траншами, при цьому після загального погодження МФД+ на рівні країн-членів Єврокомісія не матиме необхідності знову погоджувати з ними кожне таке перерахування. Водночас, відповідно до політики обумовленості надання МФД+, Єврокомісія даватиме оцінку запровадженним реформам та проводитиме консультації із країнами-членами перед черговими траншами.

(Укрінформ)

**Президент США Джо Байден** сказав журналістам, що цікавим є той факт, що росія чекала на закінчення виборів до Конгресу США, щоб оголосити про вихід.

«Це свідчить про те, що у них є реальні проблеми з російськими військовими», – сказав він.

(Укрінформ)

**Голова Об'єднаного комітету начальників штабів США Марк Міллі:**

Йдеться про кількість убитих і поранених російських військових на рівні понад 100 тисяч. Ймовірно, те саме – з українського боку. Це величезні масштаби людських страждань.

Міллі також повідомив, що, за його оцінками, було вбито близько 40 тисяч мирних громадян України.

При цьому він не уточнив, яким чином він отримав ці дані.

(Укрінформ)

**Президент США Джо Байден**, відповідаючи на запитання, чи може український уряд піти на компроміс із росією, сказав:

Це залежить від українців... Нічого про Україну без України. Я не знаю, що вони збираються робити. Але я знаю одне: ми не будемо вказувати їм, що вони мають робити.

(...). Я збираюся їхати на G20. Мені сказали, що президент путін навряд чи буде там, але інші світові лідери будуть... І в нас буде можливість побачити, якими можуть бути подальші кроки.

Він наголосив, що, на його думку, допомога надаватиметься Україні постійно. «Це моє очікування», – зазначив він. Коментуючи слова лідера республіканців Кевіна Маккарті про те, що той не даватиме Україні «карт-бланш», Байден зауважив: «Ми не давали Україні карт-бланш».

За його словами, США не закрили небо над Україною, щоб не «встрянути в третю світову війну», а також не надали ракет для «Хаймерсів» з дальністю польоту понад 600 миль.

«Я не хочу, щоб вони почали бомбити російську територію», – додав він.

«Але чи надамо ми їм усі розумні можливості захистити себе? Так... – заявив він. – Ми хочемо переконатися, що вони здатні захистити себе й відповісти на те, що є найпотворнішою агресією, яка відбулася від часів Другої світової війни... з боку Путіна, на території України. І дуже багато поставлено на карту».

(Укрінформ)

### **Президент Туреччини Реджеп Таїп Ердоган:**

Ми продовжуємо нашу посередницьку діяльність. Сказати, коли закінчиться війна, складно. Рішення, яке прийняла рф відносно Херсона, є позитивним та важливим рішенням.

Президент Туреччини запевнив, що телефонна дипломатія заради досягнення миру триватиме.

«Я не знаю, чи буде росія брати участь в G-20, але якщо буде, в нас буде можливість зустрітися. В іншому випадку продовжуватимемо телефонну дипломатію з рф. Наше бажання у тому, щоб забезпечити перехід зі світу, де панує війна, у світ, де панує мир», – сказав Ердоган.

Щодо досягнення згоди з путіним про відновлення роботи «зерновим коридором», Ердоган зазначив, що це була реалізація політики лідерства.

(Укрінформ)

### **Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:**

Очевидно, що росія перебуває під сильним тиском, і якщо вони залишать Херсон – це буде ще одна перемога України.



Столтенберг наголосив, що найближчими днями НАТО спостерігатиме, чи справді російські війська відступлять з західного берега Дніпра.

([Укрінформ](#))

### **Прем'єр-міністр Румунії Ніколає Чуке:**

У ці складні часи, через які проходить Україна у зв'язку з агресією російської федерації проти України, ми поруч з вами і ми маємо демонструвати солідарність з Україною.

Україна має потребу у нашій солідарності. Україна має потребу у підтримці, яка має надаватися усім цивілізованим світом... Румунія була поруч з Україною ще з перших днів початку агресії. Хочу використати цю нагоду і висловити вдячність і громадянам Румунії, які відгукнулися і почали допомагати сусідній державі.

([Укрінформ](#))

### **Радник президента США з питань нацбезпеки Джейк Салліван:**

Насамперед, очевидним є факт, що військові втрати росіян на полі бою впливають на їхню можливість утримувати (захоплені – ред.) території в Україні. Ми бачили це на прикладі Харкова, ми бачили це по заявах, які вони зробили щодо Херсона. Це дійсно має вплив.

Він зауважив, що не може спрогнозувати, як довго ще російські сили готові зазнавати втрат живої сили та техніки, бо «війна за своєю природою непередбачувана».

Однак, за його словами, США продовжать докладати зусиль, щоби «дати Україні те, що вона потребує» для досягнення успіху.

([Укрінформ](#))

### **Президента Європейської Комісії Урсули фон дер Ляєн:**

«Коридори солідарності» дозволили поставити продовольство для світу та надати прибуток для України. Сьогодні ми інвестували 1 мільярд євро (спільне фінансування ЄС, ЄІБ, ЄБРР та Світового Банку – ред.) для розвитку цих «коридорів солідарності». Європейська Комісія поєднує зусилля з Чеською Республікою, Польщею, Румунією, Словаччиною, Молдовою, ЄІБ, ЄБРР та Світовим Банком.

Президентка нагадала, що мільйони людей у найбільш вразливих країнах нині залежать від українського врожаю. Росія навмисно намагалася поставити ці народи під загрозу продовольчої небезпеки, блокувала українські порти та не дозволяла кораблям із зерном йти до пунктів призначення.

«Ми створили надзвичайні транспортні коридори, щоб вивозити з України пшеницю, кукурудзу та соняшник на глобальний ринок. Завдяки нашим «коридорам солідарності» Україна експортувала більш як 15 мільйонів тонн сільськогосподарських товарів, що складає близько 60

відсотків усього сільськогосподарського експорту України з початку війни», – зауважила фон дер Ляєн.

Вона нагадала, що європейські «коридори солідарності», разом із зусиллями ООН з розблокування чорноморських портів України, дозволили стабілізувати світові ціни на продовольство, а також надати негайну допомогу країнам, які найбільше її потребували. Також коридори дозволили Україні отримати кошти в обсязі близько 15 мільярдів євро. Крім того, такі зусилля сприяли подальшій інтеграції України та її економіки до Європейського Союзу.

«Там, де росія сіє розруху, Європа відновлює надію. Але «коридори солідарності» нині сягнули меж своєї спроможності, та потребують термінових інвестицій. Українська залізниця та дороги мають бути відновлені, має бути скорочений час на перетин кордонів. Прикордонні країни, такі як Молдова, які стали для України воротами у світ, також потребують більше підтримки. Саме тому, ми інвестуємо 250 мільйонів євро у розвиток «коридорів солідарності» у короткостроковій перспективі», – наголосила Президент Європейської Комісії.

([Укрінформ](#))

**Президент Франції Еммануель Макрон** через Твіттер привітав громадян України із визволенням Херсона: «Вітаю повернення Херсона до України, це важливий крок на шляху до повного відновлення її суверенних прав», – написав французький президент.

Він додав, що Франція й надалі підтримуватиме українців та українок.

Показово, що цей допис було також продубльовано українською мовою.

([Укрінформ](#))

**Міністри закордонних справ Франції Катрін Колонна та Великої Британії Джеймс Клеверлі** на зустрічі в Парижі підкреслили свою рішучість підтримувати Україну.

Про це йдеться у Спільній заяві за підсумками зустрічі.

«Міністри підкреслили свою рішучість надати Україні політичну, військову, гуманітарну та економічну підтримку, необхідну їй для захисту свого суверенітету та територіальної цілісності та підвищення її стійкості протягом зимового періоду та після нього. Вони висловили жаль щодо міжнародних наслідків дій росії та наголосили на своїй готовності пом'якшити наслідки для найбільш уразливих верств населення», – йдеться у заяві.

Міністри домовилися координувати свою підготовку до майбутніх міжнародних конференцій з цивільного опору та відновлення і підтвердили непохитну відданість боротьбі з безкарністю.

Вони також засудили насильницьке придушення Іраном мирних протестів і підтримку Тегераном війни росії в Україні, в тому числі за

допомогою безпілотних літальних апаратів, які використовуються для невибіркових атак на цивільних осіб та цивільну інфраструктуру.

([Укрінформ](#))

**Канцлер ФРН Олаф Шольц:**

Ми всі хочемо, щоб ця війна закінчилася і щоб став можливим мир... Однак цією вбивчою війною, яку ми зараз переживаємо, путін запобігає всьому тому, що відбувалося раніше в плані дискусійних процесів.

Він водночас відкинув критику на свою адресу через його «подекуди тривалі» телефонні розмови з російським очільником. Шольц підкреслив, що часто розмовляє з керівництвом України. Політик зазначив, що безперервно працює з багатьма сторонами, щоб не допустити припинення вогню на російських умовах, щоби переконатися, що Росія розуміє це.

«Перш за все, росія має усвідомити, що ідея продиктованого миру не спрацює і що не можна просто намалювати щось на місцевості фломастером і сказати: це тепер моє», – сказав глава німецького уряду.

Він також згадав свій останній візит до путіна незадовго до нападу росії на Україну.

«Я також був у москві незадовго до початку війни, сидів за цим семиметровим столом і розмовляв з ним», – розповів політик.

За його словами, під час чотиригодинної розмові путін вимагав, щоб «в Україні не було ракет, які загрожують москві», щоби була виключена сама можливість членства України в НАТО. Шольц своєю чергою запропонував угоди з Києвом щодо контролю над озброєннями, які виключали б розміщення ракет, і підкреслив, що членство в НАТО не є реальним «у найближчі 10, 20, 30 років». Також під час тих переговорів йшлося про «певні положення про автономію для окремих східноукраїнських областей».

Підсумовуючи, Шольц підкреслив, що «ніщо не виправдовує цю війну».

([Укрінформ](#))

Білий дім привітав Україну з відвоюванням Херсона у російських загарбників.

**Радник президента США з питань національної безпеки Джейк Салліван:**

Схоже, що українці щойно здобули надзвичайну перемогу, в якій єдина регіональна столиця, захоплена росією в цій війні, тепер повернулася під український прапор.

Салліван наголосив, що відступ росії матиме «ширші стратегічні наслідки», включаючи пом'якшення довгострокової загрози з боку рф для інших південних українських міст, таких як Одеса.

«Це важливий момент, і він стався завдяки неймовірній наполегливості та майстерності українців, підкріплених невпинною та об'єднаною підтримкою Сполучених Штатів та наших союзників», — сказав Салліван.

([Укрінформ](#))

**Міністр оборони Великої Британії Бен Воллес:**

Анонсований росією вихід із Херсона став черговою стратегічною невдачею для них. У лютому росія не змогла захопити жодної зі своїх великих цілей, окрім як Херсону. Звичайні росіяни повинні запитувати себе: «Для чого це все було?».

Він додав, що російські війська зазнали великих людських втрат у результаті їхнього незаконного вторгнення в Україну і здобули лише міжнародну ізоляцію й приниження.

«Україна й надалі тиснутиме (на фронті – ред.), а Велика Британія й міжнародна спільнота продовжать підтримувати їх. У той час як ми вітаємо вихід (росіян із Херсону – ред.), ніхто не буде недооцінювати триваючу загрозу, яку становить російська федерація», – зазначив Воллес.

([Українська правда](#))

**Президент Туреччини Реджеп Таїп Ердоган:**

Ми переживаємо не звичайний процес. Росія – це не звичайна держава, це потужна держава. Звичайно, Захід, особливо Америка, нападає на Росію практично безмежно. На тлі всього цього, безумовно, Росія наразі чинить опір.

Ердоган також розповів, що сподівається провести переговори з міністром закордонних справ Росії Сергеем Лавровим на полях саміту «Групи двадцяти», зокрема й про повномасштабну війну в Україні.

«Під час останньої зустрічі з ним (Путіним) я сказав йому, що вважаю за доцільне, щоб він приїхав до Індонезії... Потім було вирішено, що до Індонезії приїде міністр закордонних справ. У ці 2-3 дні, якщо я зможу з ним контактувати, можливо, у мене буде можливість поговорити з ним про те, що він думає, які кроки вони будуть робити, особливо які кроки вони можуть зробити для того, щоб цей процес, тобто діалог, трансформувати в мир», – зазначив він.

## Реакція представників української громадськості

Центр реабілітації постраждалих від війни для дітей і дорослих **Superhumans Center** отримає 11 млн грн на від продажу Андрієм Данилком автомобіля **Rolls Royce Silver Shadow** британського співака **Фредді Мерк'юрі** на лондонському аукціоні **Sotheby's** ([Укрінформ](#)).

**Власник морського терміналу Neptune Андрій Ставніцер:**

У Лондоні відбувся аукціон **RM Sotheby's**, де Роллс Ройс Фредді Мерк'юрі купили за 250 тисяч фунтів стерлінгів. Усі гроші Андрій Данилко передасть на розвиток **Superhumans**. **Sotheby's** не утримуватиме свій відсоток...

У нью-йоркському театрі **Soho Playhouse** на Мангеттені відбулася прем'єра вистави «Псалом», присвяченої боротьбі українського народу проти російських загарбників ([Укрінформ](#)).

Вистава, яку автори називають «музичною баладою», побудована на поезіях українського письменника із Нью-Йорка Василя Махна. Георгій Мельський за участі американського аранжувальника Яна Перчука поклав їх на музику й виконує на тлі кадрів війни, руїн Бучі, Маріуполя та інших міст, картин життя українських біженців (...).

Гроші, виручені за квитки, підуть на гуманітарний рахунок Нацбанку України, а також на підтримку письменників, які постраждали під час війни.

Ветеран АТО із Житомира **Олександр Швецов**, який пройшов на протезі майже 100 км, збираючи гроші на транспорт для військових, придбав для них шість автомобілів ([Укрінформ](#)).

За словами ветерана, для військових придбали два пікапи, два мікроавтобуси з повним приводом, вантажно-пасажирський мікроавтобус із повним приводом та швидку допомогу (...).

Олександр пересувається на протезі, бо в 2014 році, коли служив командиром відділення 30 окремої механізованої бригади ім. князя Костянтина Острозького, отримав поранення ноги в боях під Луганськом.

У Кропивницькому студенти та викладачі фахового коледжу харчування та торгівлі долучились до акції «Вареникотерапія», під час якої за годину зіпили майже 1,5 тисячі вареників на фронт ([Укрінформ](#)).

Вареники у Кропивницькому ліпили з картоплею і капустою. До придбання продуктів долучилися аграрії, які напередодні привезли необхідну продукцію.



Загалом, до акції «Вареникотерапія» долучилися 17 країн світу з різних континентів. Її мета – показати світу українську кухню та нагодувати захисників (...).

Зазначається, що в інших країнах світу вареники продаватимуть, а виручені кошти будуть спрямовані на ЗСУ.

**У Нідерландах почалася серія благодійних концертів на підтримку України під назвою SlavaSundays, зібрані кошти з яких підуть на допомогу Україні у зимовий період та на відновлення зруйнованої росією інфраструктури ([Укрінформ](#)).**

Перший концерт відбувся у неділю, 6 листопада, в Гаазі. Глядачі мали змогу насолодитися виступами видатного українського піаніста Бориса Федорова, лауреата багатьох міжнародних конкурсів Ніколаса Сантанжело Шварца, який проявив себе, як один з кращих контрабасистів на міжнародній концертній сцені, а також грою талановитої дев'ятирічної піаністки українки Юліани Без'язичної. Відкривав захід посол України в Нідерландах Максим Кононенко.

Дана ініціатива спрямована на надання негайної підтримки містам і селам на нещодавно деокупованих територіях України (...).

Під час прем'єри в Гаазі SlavaSundays у залі неочікувано згасло світло. Співзасновник добродійного фонду Orphans Feeding Foundation Маріам Ламберт наголосила, що це не випадково, а щоб кожен присутній міг хоча б трошки уявити, в яких умовах через російську агресію доводиться жити українцям. А ще підкреслила, що, крім світла, українці мають проблеми з опаленням та водою, а українські міста постійно атакують. Вона закликала допомагати Україні хто чим може, особливо зараз, коли наближається зима (...).

**У Кропивницькому рух «Творчі волонтери» за сім місяців зібрав мільйон гривень для Збройних сил України ([Укрінформ](#)).**

Роблять це щодня за будь-якої погоди і продовжуватимуть, допоки Україна не переможе у війні. Перехожі зупиняються, щоб послухати артистів, дехто танцює поряд, а ще кидають у скриньки гроші.

До руху «Творчі волонтери» залучено до 150 осіб – музиканти, вокалісти, фотографи, відеографи, люди, які технічно допомагають в організації акцій. З учасниками хореографічних колективів – до 500 осіб.

Допомагає збирати гроші на потреби Збройних сил України й військовий оркестр третього полку спецпризначення.

Зібрані кошти «творчі волонтери» обіцяють направити на потреби військових – від теплого одягу, аптечок і противірусних препаратів до тепловізорів, автівок та кунгів для ППО.

**У Коломиї дослідниця українських пісень і акторка Діана Горбань провела майстер-клас, щоб зібрати кошти на авто для військових (Укрінформ).**

На своїх майстер-класах з народного співу Діана Горбань знайомить людей з давніми українськими піснями, яких знає близько сотні, та вчить їх добувати звучання. Тому майстер-класи починає із вправ та тренінгів.

Зазначається, що Діана Горбань навчає охочих стародавніх українських, лемківських пісень та колядок.

**У Житомирі на аукціоні продали за понад 139 тис. грн дитячу картину, яка потрапила до Книги рекордів України. Виручені кошти спрямують на потреби 95-ої окремої десантно-штурмової бригади (Укрінформ).**

Понад 400 дітей 24 серпня 2021 року до 30-ї річниці Незалежності України створили велику картину з 277 українськими символами. Її висота – понад 1,4 м, довжина — 60 м 12 см. Полотно потрапило до Книги рекордів України.

Серед усіх лотів найпопулярнішим виявився фрагмент картини під назвою «Мрія», який продали за 8 тис. грн.

На аукціоні також пропонували придбати й унікальні та секретні лоти. Серед них – патріотичні бокси з підписом генерала Валерія Залужного та картини житомирських митців, виконані в авторських техніках.

Отримані під час аукціону кошти спрямують на придбання найнеобхіднішого для 95-ої бригади.

**У Гостомелі в суботу, 12 листопада, стартує благодійний забіг «Марафон незламних», мета якого - зібрати кошти на створення та розбудову Центру психологічної допомоги та реабілітації для військових (Укрінформ).**

**Волонтер Олександр Джусупов** зауважив, що створення такого центру вкрай необхідне, адже багато українських захисників, які вже мають контузії або ж психологічні проблеми, повернуться додому після цієї війни, і їм потрібна буде підтримка.

Півмарафон проходитиме через Бучу та Ірпінь, які для всього світу стали символом російського садизму та героїзму українських воїнів.

Як наголосив хедлайнер проєкту ветеран ДШВ ЗСУ Максим Пасічник, який брав участь в операції зі звільнення аеропорту «Антонов», а потім за 10 днів самотужки подолав понад 100 кілометрів без їжі та води, він вирішив долучитися до проєкту, бо розуміє, що саме відчувають наші воїни тощо.

Запрошення долучитися до забігу також отримали українські зірки та лідери громадської думки. Під час півмарафону організатори планують зібрати 300 тис. грн.

**У Городку на благодійному аукціоні зібрали понад 500 тис. грн на автомобіль для ЗСУ ([Укрінформ](#)).**

Днями у Городку відбувся благодійний вечір-аукціон «Код Нації», який організувала громадська організація «Апостольська Чота». В межах аукціону вдалося зібрати понад 500 тисяч гривень на броньований автомобіль для ЗСУ. Автомобіль потрібен для евакуації поранених військових із зони бойових дій.

Родзинкою аукціону стали лоти, отримані від військових, зокрема: тубус від Javelin, розмальований петриківським розписом; «Стінгер», яким було збито ворожий літак, та багато іншої військової атрибутики.

Серед мистецьких лотів: дитяча вишиванка ручної роботи, ікона «Спас Пантократор», погруддя видатних українців – Степана Бандери, Романа Шухевича та інші. Особливо цінним лотом стала футболка з підписом Головнокомандувача ЗСУ Валерія Залужного.

**У Тернополі кошти від продажу радянського літака МіГ-17 використали для придбання дронів для ЗСУ ([Укрінформ](#)).**

**Міський голова Тернополя Сергій Надал:**

Пам'ятник у вигляді старого радянського літака, який був на вході у парк Національного відродження, купили з аукціону. За виручені кошти та кошти бюджету придбали дрони Mavic 3 – дві штуки та Mavic 2 - одну штуку на загальну суму 539 436 грн. Нехай вони допомагають якнайшвидше здобути перемогу.

За його словами, літак придбали підприємці заради допомоги армії.

Літак МіГ-17 до повномасштабного російського вторгнення був розміщений на вході у парк Національного відродження у Тернополі. Потім його демонтували як символ радянщини. 7 листопада літак продали з аукціону за 300 тис. гривень, його придбало ПП «Креатор-Буд».

**Футбольний клуб «Динамо (Київ)» перерахував кошти, зібрані на матчі з «Евертоном» в Ліверпулі 29 липня в рамках благодійного турне Match For Peace! Stop The War!, на ремонт лікарні в Чернігові ([Укрінформ](#)).**

Прибуток від матчу в розмірі 250 тис. фунтів стерлінгів перерахований до фандрейзингової платформи UNITED24 та буде використаний для відновлення зруйнованого відділення Чернігівської міської лікарні №3. Чернігівська міська лікарня №3, попри пошкодження внаслідок воєнних дій, продовжує надавати медичну допомогу пацієнтам і потребує відновлення відділення рентгенології, зруйнованого російськими обстрілами.

У жовтні ФК «Динамо» (Київ) та UNITED24 підписали меморандум про співпрацю. Відбудова лікарні в Чернігові стане першим проектом UNITED24 з відновлення соціальної інфраструктури, реалізованим у партнерстві з «Динамо» (...).

**На Прикарпатті розпочався онлайн-аукціон, щоб зібрати кошти для ЗСУ. Ініціатива заходу належить Івано-Франківській ОВА та ГО «Бандерівський схрон» ([Укрінформ](#)).**

На аукціоні виставлять 65 унікальних лотів. Аукціон впродовж двох тижнів відбудуватиметься на платформі «Віоліті».

30 вересня Івано-Франківська ОВА провела благодійний аукціон, на якому зібрали понад 3,5 млн грн. Зібрані кошти спрямували на придбання зимових шин та зимової форми для військовослужбовців 102 бригади територіальної оборони ім. полковника Дмитра Вітовського.

**Благодійний концерт «Доброго вечора, ми з України» відбувся у Берліні ([Укрінформ](#)).**

Виступали популярні українські виконавці Олександр Пономарьов, Сергій Бабкін, Потап, DZIDZIO, Alina Pash, Kola, а також комедійні артисти Наталя Гаріпова, Максим Коновал, Юрій Карагодін, Savvan (...).

Гасло концерту – «Допомогти своїй Країні та своїм Людям!». Кошти від продажу квитків, проведеного під час концерту аукціону та зібрані пожертви будуть передані на потреби ЗСУ.

**Маленька Злата з Канади передала Kalush Orchestra свій гонорар за виступи, щоб допомогти ЗСУ ([Obozrevatel](#)).**

Популярний український колектив Kalush Orchestra вирушив у благодійний тур Канадою. Там із ними зустрілася маленька фанатка на ім'я Злата. Дівчинка передала музикантам 500 доларів на допомогу Збройним силам України.

Ці гроші українка заробила самостійно, виступаючи на концертах. Про це Kalush Orchestra повідомили на особистій сторінці у Facebook (...).

## Реакція представників світової громадськості та бізнесу

**Чеська Острава передала Конотопу сім автобусів ([Укрінформ](#)).**

«До Конотопа їдуть сім автобусів, це старі дизельні автобуси, які списали з експлуатації в Оставі, але вони справні та ще можуть послужити, саме тому ми даруємо їх туди, де вони зараз потрібні. Плюс, з пустими руками не виїжджають – завдяки волонтерам та організаціям по всій області, автобуси наповнюються гуманітарною допомогою», – розповіли в Оставській міській раді.

Йдеться про чотири автобуси Solaris Urbino 10 і три автобуси Solaris Urbino 12 з автопарку Оставської транспортної компанії (ДПО). В Україну з Чехії вони вирушили на минулих вихідних в рамках гуманітарної допомоги нашій країні.

Планується, що автобуси будуть задіяні для перевезення пасажирів по місту Конотоп.

**Meta виділяє \$1,5 мільйона на рекламні кампанії для українських підприємців ([Укрінформ](#)).**

Американська корпорація Meta виділяє 1,5 млн дол. на рекламні кампанії для українських підприємців у соціальних мережах – Facebook або Instagram.

**Віцепрем'єр-міністр - міністр цифрової трансформації Михайло Федоров:**

1,5 млн доларів від Meta для українських підприємців. Отримайте 1000\$ на рекламну кампанію свого бізнесу у Facebook або Instagram. Допомога від Meta дозволить українським підприємцям залучити нових клієнтів, масштабувати власні проєкти та підтримати українську економіку.

Для того, аби взяти участь у програмі, потрібно мати зареєстроване в Україні підприємство, керувати українською бізнес-сторінкою у Facebook і мати дійсний рекламний обліковий запис.

Урядові або державні компанії не можуть брати участь у цій програмі. Отримати купон можна з 8 листопада до 31 грудня 2022 року.

**WBC виключив із рейтингів російських та білоруських боксерів ([Укрінформ](#)).**

У Всесвітній боксерській раді (WBC) не санкціонуватимуть бої в росії та білорусі.

Всесвітня боксерська рада ухвалила рішення виключити з рейтингів організації представників російської федерації та республіки білорусь.



Також WBC продовжить бан на проведення поєдинків, заходів та боксерських вечорів у цих країнах. Таким чином, в організації не санкціонуватимуть бої в росії та білорусі.

Дане рішення WBC, яку очолює мексиканець Маурісіо Сулейман, прийняте на тлі військової агресії росії проти України.

### **Майже 80% грузинів проти безвізового в'їзду росіян ([Укрінформ](#)).**

Згідно з дослідженням Міжнародного республіканського інституту (IRI), 78% опитаних громадян Грузії не підтримують вільний, безвізовий в'їзд громадян росії до цієї країни, а також те, що вони можуть реєструвати бізнес та купувати нерухомість.

14% опитаних підтримують вільний, безвізовий в'їзд громадян росії до Грузії, 8% – підтримують реєстрацію бізнесу росіянами в Грузії та 5% – підтримують купівлю громадянами росії нерухомості в Грузії.

4% опитаних не знають відповіді на запитання чи відмовляються надавати відповідь.

Дослідження Міжнародного республіканського інституту було проведено в Грузії в період з 13 вересня до 2 жовтня 2022 року від імені Центру досліджень Міжнародного республіканського інституту представником Baltic Surveys/The Gallup Organization, доктором Расою Алішаускене. Дані зібрані шляхом прямого інтерв'ювання. Вибір охопив 1 500 респондентів, які мають право голосу.

### **Гроші з продажу «Челсі» передадуть на потреби України ([Укрінформ](#)).**

Американський бізнесмен Тодд Боелі придбав лондонський клуб за п'ять з половиною мільярдів доларів.

#### **Міністр і член парламенту Лео Докерті:**

Гроші все ще заморожені на банківському рахунку у Великій Британії. Ведеться адміністративна робота і подається заява на отримання ліцензії, але ми сподіваємося, що вони лише розпочинають свою подорож в Україну, щоб допомогти людям, які потребують допомоги.

Як повідомлялося, у травні консорціум на чолі з американським бізнесменом Тоддом Боелі придбав «Челсі». Команда Боелі запропонувала за клуб 4,25 мільярда фунтів (5,25 мільярда доларів).

Раніше британський уряд запровадив санкції проти нинішнього власника клубу Романа Абрамовича на тлі зв'язків російського олігарха з путіним.

Через санкції Абрамович не отримає дивіденди від продажу клубу, і всі отримані кошти мають піти на допомогу постраждалим від війни в Україні.

### **У Латвії триває демонтаж останнього великого пам'ятника радянській армії ([Укрінформ](#)).**

У місті Резекне, на сході Латвії, з ранку середі розпочався демонтаж пам'ятника радянським «солдатам-визволителям».

Заклика від керівництва міста попроситися з пам'ятником, як це напередодні сталося під час демонтажу пам'ятника в Даугавпілсі (і що спричинило невеликі заворушення), не надходило.

Напередодні мер Резекне Олександр Барташевич лише заявив, що демонтаж «Альоші» — це «велика помилка для держави», яку не підтримує більшість жителів міста. Він також висловив думку, що «у нас достатньо цивілізовані люди, щоб прийняти це». У своєму відеозверненні у Фейсбуці мер закликав не «провокувати поліцію» та «поводитися гідно» під час демонтажу.

Тема знесення пам'ятників стала особливо актуальною у Латвії після початку повномасштабного вторгнення рф в Україну.

**Литовські митники не пустили залізничну цистерну з білорусі зі знаком Z ([Укрінформ](#)).**

Литовські митники у вівторок не пропустили у країну цистерну залізничного состава з добривами з білорусі, на яку було нанесено символ військової агресії росії в Україні – буква Z.

На залізничному прикордонному пункті Кена у вівторок близько 15:30 співробітники митниці та Служби охорони держкордону Литви перевірили состав, що прибув з білорусі. На цистерні, що перевозила добрива або компоненти для виробництва добрив, було помічено незаконний знак – символ російської військової агресії Z.

Вагон затримали та повернули до Молодечно у білорусі. Як повідомляється у звіті, відправником вантажу, призначеного для однієї литовської компанії, є російське підприємство.

**Шон Пенн знову навідався до Києва і передав Зеленському свого Оскара ([24 канал](#)).**

Шон Пенн вкотре прибув до Києва. З перших днів війни актор та режисер підтримує Україну фінансово та морально, заснував благодійну організацію, аби допомагати переселенцям, а також відвідав Ірпінь та Бучу, щоби розповісти світові про Україну.

Цього разу американський митець привіз свою статуетку премії Оскар і передав її Володимирі Зеленському. Відзнака перебуватиме в Україні до закінчення війни як символ віри в перемогу нашої країни.

Володимир Зеленський натомість вручив Шону Пенну орден «За заслуги» III ступеня, яким актора було нагороджено за значні особисті заслуги у зміцненні міждержавної співпраці, підтримку суверенітету й територіальної цілісності України, вагомий внесок у популяризацію Української держави у світі.

**Канадське містечко зібрало майже 23 мільйони на відбудову школи в Україні (Укрінформ).**

Громада невеличкого містечка Піктон на півдні Канади збрала понад 100 тис. дол на відновлення зруйнованої російськими загарбниками школи на Київщині.

**Посол України в Канаді Юлія Ковалів:**

Ще одна неймовірна історія з маленького канадського містечка Піктон за 160 км від Торонто, в якому проживає 4700 людей. 102 000 канадських доларів або майже 2,8 млн. грн. громада цього містечка збрала на підтримку України, зокрема на відновлення школи та закупівлю медичних засобів.

**Польське місто Цеханув передало Хмельницькому генератори, дрони і медикаменти (Укрінформ)**

Польське місто Цеханув передало українському місту-побратиму Хмельницькому гуманітарну допомогу, яка включає 23 електрогенератори, 4 дрони і 33 тактичні аптечки.

Участь у передачі гумдопомоги у польському місті взяли посол України в Польщі Василь Зварич і міський голова Хмельницького Олександр Симчишин, передає кореспондент Укрінформу.

Мер Цеханува Кшиштоф Косінський зазначив, що Польща з перших днів війни підтримує Україну, і не лише словами, а й практично. Причому допомогу надають не лише великі міста, а й середні, як Цеханув.

Він зазначив, що Хмельницький був серед міст, які останнім часом зазнали атак загарбників на об'єкти критичної інфраструктури. Тож Цеханув передає українському місту-побратиму генератори, медичне обладнання та дрони для українських військових.

“Ми всі усвідомлюємо, що допомога Україні є нашим моральним обов'язком”, - наголосив Косінський, при цьому висловивши сподівання, що незабаром Україна буде поряд із Польщею серед країн-членів ЄС.

Він також повідомив, що місто видало книжку “Цеханув - Україні”, у якій ідеться про життя українських мігранток, які знайшли прихисток у місті, а також про надану містом допомогу Україні.

Своєю чергою посол України в Польщі Василь Зварич подякував меру за жест солідарності і підкреслив, що жителі Цеханува мають велике серце й активно допомагають Україні.

За словами дипломата, російська агресія показала, хто є справжнім другом, а хто - ворогом. Він висловив впевненість, що Україна переможе агресора, а польські друзі допоможуть їй у цьому.

“Ми маємо разом перемогти і притягнути путінський режим до кримінальної відповідальності. Добро переможе!” - підкреслив Зварич.

Своєю чергою міський голова Хмельницького Олександр Симчишин зазначив, що це вже 10-ий гуманітарний вантаж, який місто отримало від

Цеханува. Він подякував за допомогу, наголосивши при цьому на важливості моральної, політичної, інформаційної та гуманітарної підтримки.

“Ракетними обстрілами Україну вже не залякати, ми стаємо лише сильнішими, маємо ще більше бажання чимшвидше здобути перемогу”, - наголосив Симчишин.

Він додав, що гуманітарна допомога, яку Хмельницький отримує від польських партнерів, дуже часто передається тим містам, які були визволені від загарбників. Натомість дрони допомагають ЗСУ долати ворога.

**У Нідерландах на знак підтримки України висадили синьо-жовті квіти ([Укрінформ](#)).**

У нідерландському місті Росендал висадили 1500 синьо-жовтих квітів, щоб у такий спосіб підтримати Україну та українців, які через війну були змушені покинути свої домівки.

Квіти висадили біля музичної школи, де щороку місцеві мешканці облаштовують клумби. Цього року через події в Україні вирішили посадити синьо-жовті.

**Amnesty International звинуватила Росію у злочинах проти людяності ([Українська правда](#)).**

Міжнародна правозахисна організація Amnesty International опублікувала доповідь про примусове вивезення і депортацію цивільного населення з окупованих територій України. В організації вважають, що такі дії російських військ необхідно розслідувати як злочини проти людяності.

Amnesty International збрала докази того, як російські та контрольовані Росією силовики не залишали багатьом цивільним жодного іншого вибору, окрім як виїзду до РФ або ж на окуповані українські території.

У доповіді також задокументовані правопорушення окупантів під час насильницької процедури перевірки цивільних, так званої «фільтрації», коли люди ставали жертвами воєнних злочинів, протиправного утримання і тортур чи інших форм жорстокого поводження.

Правозахисники вказують на те, що російська армія катувала цивільних. Деяких довільно затримували, били, застосовували електрошок та погрожували стратою. Іншим відмовляли в їжі та воді, багатьох утримували в небезпечних умовах і переповнених камерах.

В окремих випадках дітей без супроводу, людей похилого віку та осіб з інвалідністю, які вже встигли дістатися відносно безпечних місць, вишукували та скеровували до окупованих Росією частин Донеччини.

**Генеральна секретарка Amnesty International Аньєс Калламар:**

Гідні усілякого засудження дії Росії щодо насильницького переміщення та депортації є військовим злочином. Amnesty International вважає, що їх слід кваліфікувати та розслідувати як злочин проти людяності...Всім, хто зазнав насильницького переміщення і досі незаконно перебуває під вартою,

необхідно дозволити виїхати з Росії. Усі винні у скоєнні цих злочинів мають бути притягнуті до відповідальності. Діти, які утримуються в Росії, мають возз'єднатися зі своїми сім'ями, необхідно забезпечити їхнє повернення до районів, підконтрольних українському уряду.

**Art front: у Варшаві відбувся благодійний аукціон на підтримку України (Укрінформ).**

У Варшаві, в Палаці на воді у парку Королівські Лазенки, відбувся благодійний аукціон з продажу творів відомих українських митців у межах акції «Це все ще наша війна. Art front Ukraine».

У результаті продажу 20 робіт було зібрано майже 150 тис. злотих (близько 32 тис.доларів).

**Посол України в Польщі Василь Зварич** підкреслив, що ця подія і її шляхетна мета – зібрати кошти на допомогу Україні - демонструє солідарність польського народу з українським. За словами дипломата, кожен жест підтримки України – це «чиєсь врятоване життя, збережена інфраструктура і демонстрація сили і незламності».

**Співорганізатор аукціону, голова польського товариства «Покоління» Пшемислав Міськевич:**

Це також і наша війна, тому що наші брати-українці борються за себе, але борються також і за нас, за нашу цивілізацію.

За його словами, якби путін якимось чином міг здобути перемогу у цій війні, це був би кінець західної цивілізації.

**Українська художниця Леся Ригорчук** висловила переконання, що Україна переможе у боротьбі з агресором. Вона зазначила, що українці дякують полякам за солідарність і допомогу, зокрема і за можливість проведення цього аукціону, кошти від якого підуть на допомогу українській армії.

Під час аукціону виставлялися картини українських художників Петра Бевзи, Лесі Ригорчук, Андрія Блудова, Анни Міронової, Івана Михайлова та багатьох інших. Найбільший інтерес серед покупців викликала робота Олеса Трофименка під назвою «На цій картині немає війни», створена в 2014 році. Картину продано за рекордні 36 тис. злотих (понад 7,5 тис. доларів).

Це був перший етап аукціону. Зараз триває другий етап – інтернет-аукціон, під час якого шанувальники живопису мають змогу придбати ще 80 картин українських митців.

Аукціон супроводжувався відкриттям фотовиставки «250 днів війни в Україні», яка триватиме у музеї «Королівські Лазенки» до 30 листопада.

У Литві зібрали 250 тисяч доларів, які підуть на придбання морського дрона для українських військових (Укрінформ).

**Віцепрем'єр - міністр цифрової трансформації Михайло Федоров:**



Маємо ще один морський дрон! Литовський журналіст Андрюс Тапінас разом із народом Литви зібрав 250 000 доларів. Їх передадуть через UNITED24.

Морський дрон – це унікальна засекречена українська розробка. Один апарат коштує 10 мільйонів гривень. У вартість входить: дрон, оснащений системою автопілотування, відеопідсистемами, в тому числі нічного бачення, спеціальним зв'язком, захищеним від впливу ворожих засобів РЕБ, резервними модулями зв'язку та бойовою частиною, а також наземна автономна станція управління, системи транспортування і зберігання, центр обробки даних.

**В Угорщині зростає невдоволення проросійським курсом правонаціоналістичного уряду Віктора Орбана ([Укрінформ](#)).**

Як свідчать дані опитування, яке було проведено соціологічним інститутом Publicus та опубліковано на інтернет-порталі Nepszava.hu в п'ятницю, 57% угорців висловилися за суворіше засудження росії у зв'язку з нападом на Україну. Дві третини опитаних вважають, що Орбану доведеться вибрати між Москвою і Брюсселем.

При цьому 69% респондентів заявили, що вважають росію агресором у війні в Україні.

Згідно з опитуванням, серед прихильників влади є особливо великі побоювання щодо війни в сусідній Україні. Так, 75% прибічників Орбана заявили, що відчують у зв'язку з цим занепокоєння, тоді як серед прихильників опозиції таких лише 50%.

Натомість у політичних таборах існує однаковість щодо того, що Угорщина не повинна ані передавати Україні зброю, ані відряджати солдатів – такої думки дотримуються понад три чверті угорців.

Також зазначається, що після початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну ставлення до путіна погіршилося у шести з десяти угорців.

**Історію української пісні «Щедрик» презентували на найбільшій у світі цифровій платформі для артпроекцій Art on the MART у Чикаго ([Укрінформ](#)).**

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба:

Як і сто років тому, «Щедрик» виконує надважливу дипломатичну місію: показує творчу, креативну та вільну Україну, яка бореться за своє майбутнє як на полі бою, так і на культурному фронті.

«Щедрик» пролунав у США вперше 100 років тому, і ця українська мелодія, відома як Carol of the Bells, стала символом різдвяних свят у всьому світі.

«Щедрик» став інструментом української дипломатії тих часів і лунав у кращих концертних залах світу. Тож МЗС і Генеральне консульство України в Чикаго разом з Art on the MART запустили спеціальну програму Shchedryk

- Carol of The Bells: Unwrap the Holiday Magic – відеомапінг про історію «Щедрика» від витоків української культури колядки до всесвітньовідомої мелодії Carol of the Bells.

Прем'єра відеомапінгу Shchedryk – Carol of The Bells: Unwrap the Holiday Magic відбулася на Art on the MART 10 листопада, він буде демонструватися щовечора до 17 листопада включно.

У яскравій 2D та 3D-анімації, яка була створена українськими митцями з PHOTINUS STUDIO, представлені чотири історичні етапи «Щедрика»: язичницький період й український контекст пісні, європейський, американський період та сучасність. Відеопроєкція супроводжується спеціально створеним саундтреком з використанням пісні «Щедрик» у виконанні Національного заслуженого академічного українського народного хору України ім. Г.Верьовки та U.S. Air Force Band in Europe.

У МЗС зауважили, що частиною програми стала благодійна ініціатива зі збору коштів для придбання 3 апаратів ШВЛ для новонароджених в Україні через фандрейзингову платформу UNITED24.

## Експертні оцінки

([Українська правда](#))

У новому стратегічному огляді генерального секретаріату національної оборони та безпеки Франції, опублікованому в середу, констатується, що вторгнення Росії в Україну поставило її на незворотний шлях конфронтації з колективним Заходом.

«Розкол, внесений війною, і незворотність російського стратегічного вибору змушують очікувати конфронтації з Москвою», йдеться в документі, де прогнозується, що така конфронтація відбуватиметься «протягом тривалого періоду часу, в багатьох регіонах і просторах».

«Середземномор'я, Чорне море, Балтійський регіон, Балкани, Північна Атлантика, а також Африка та Близький Схід можуть стати місцями тривалої конфронтації у поєднанні з ризиками потенційної ескалації інцидентів», – зазначається в Стратегічному огляді.

Стратегічний огляд Франції вказує на те, що будь-яка мирна угода з Кремлем обернеться лише тимчасовим припиненням вогню перед подальшою ескалацією. Також він застерігає, що в разі успіху ядерного шантажу РФ в Україні Володимир Путін, ймовірно, вдасться до нього в інших країнах.

Документ також наголошує, що війна в Україні «демонструє необхідність збереження надійних ядерних сил стримування для запобігання великій війні» в євроатлантичному регіоні.

У ньому також згадується Китай як агресивний конкурент Європи, але зазначається, що його мета Китаю – замінити США як провідну наддержаву. Крім того, стверджується, що і Москва, і Пекін становлять загрозу зусиллям ЄС з підтримання миру на Західних Балканах.

([NBC News](#))

Деякі офіційні особи США та Заходу все більше вважають, що жодна сторона не може досягти всіх своїх цілей у війні в Україні, і розглядають очікуване зимове уповільнення бойових дій як можливість для початку дипломатії між Росією та Україною, кажуть офіційні особи, знайомі з цим питанням.

Західні оборонні чиновники ставлять під сумнів здатність України повністю вивести російські війська з окупованих територій, і якщо військові дії стабілізуються протягом зими, це може підкреслити, що жодна сторона, ймовірно, не досягне своєї мети зі встановлення контролю над усією територією країни, заявили чиновники. Вони говорили на умовах анонімності, оскільки не мають права публічно говорити з питань дипломатії.

«Взимку все сповільнюється», — сказав західний чиновник, безпосередньо знайомий з ходом військових дій. «Це можливість для переговорів, ми хотіли б, щоб це сталося».

Чиновник вказав на заяву посла Росії у Сполученому Королівстві минулого тижня про потенціал для переговорів як на можливе «повідомлення» про готовність до дипломатичного шляху.

Радник США з національної безпеки Джейк Салліван минулого тижня несподівано відвідав Київ, де зустрівся з президентом Володимиром Зеленським і високопосадовцями України. Рада національної безпеки Білого дому заявила, що ці зустрічі мали «підкреслити непохитну підтримку Сполученими Штатами України та її народу». Але двоє людей, знайомих із зустрічами, і український урядовець сказали, що Салліван дійсно порушив ідею про те, як може закінчитися конфлікт і чи можливе його дипломатичне вирішення. «Він трохи випробовував воду», — сказала особа, знайома з ходом зустрічей.

Український чиновник сказав, що під час своїх зустрічей Салліван підняв питання про необхідність дипломатичного розв'язання війни та наголосив, що вплив України буде зміцнено, а не ослаблено, якщо вона висловить відкритість до остаточних переговорів з росіянами. Чиновник зазначив, що Салліван не намагався тиснути на Україну, щоб вона негайно розпочала переговори чи вжила якихось конкретних кроків. Натомість, сказав чиновник, Салліван висловив думку, що Україна зможе краще підтримувати підтримку західних союзників, якщо її сприйматимуть як державу, що готова покласти край конфлікту дипломатичним шляхом.

За словами українського чиновника, Зеленський підкреслив, що Україна наполягала на дипломатії з Росією в перші місяці війни і зняла переговори з президентом Володимиром Путіним з порядку денного лише після задокументованих звірств і ймовірних військових злочинів, які, за словами чиновника, зробили переговори з Москвою неприйнятними для української громадськості.

У відео, опублікованому в понеділок радником МВС України, Зеленський перерахував умови переговорів, які включають відновлення територіальної цілісності, виплату збитків від війни та покарання військових злочинців.

США та їхні союзники не хочуть, щоб їх сприймали як тих, хто підштовхує Україну до дипломатії, особливо якщо це передбачає офіційну домовленість про те, що окуповані Росією райони на сході України стають територією Росії, заявили офіційні особи США та України. Офіційні особи США визнають, що зібрати обидві сторони за столом переговорів буде нелегко, і що і Росія, і Україна, ймовірно, сподіваються на повільніший оперативний темп цієї зими як на час для перезавантаження та перепідготовки своїх сил, щоб бути готовими до весняного наступу.

США та західні союзники обговорювали, чи міг би президент Туреччини Реджеп Таїп Ердоган допомогти стати посередником між двома сторонами, і він уже сигналізував про готовність допомогти в досягненні угоди, за словами американського чиновника, українського урядовця та колишнього американського чиновника, знайомого з ситуацією. Ердоган був конструктивним гравцем у конфлікті та одним із небагатьох світових лідерів, які все ще спілкуються як з Україною, так і з Росією, сказав український урядовець, додавши, що інші країни, зокрема Ізраїль та Об'єднані Арабські Емірати, також висунули ідею посередництва. але жодна з цих пропозицій не здалася особливо життєздатною.

Речник Ради національної безпеки не відповів на запит про коментар.

Цього тижня посол США в ООН Лінда Томас-Грінфілд сказала NBC News: «Що ми хочемо бачити для України, так це те, щоб вони отримали справедливість, щоб вони були в сильній позиції, коли вступають у будь-які переговори, які вони можуть мати з росіянами».

За словами офіційних осіб, Херсон є останньою великою лінією фронту, яка може зрушитися до зими, після чого жодна сторона, ймовірно, не досягне великих успіхів. Представник оборонного відомства сказав, що протягом наступних двох-трьох тижнів має бути більш чітке уявлення про те, чи стабілізуються бойові дії цієї зими, оскільки розгортається битва навколо Херсона.

Бойові дії вже сповільнюються, і російські сили готують глибокі лінії оборони навколо Херсона, створюючи «потенціал для того, щоб це було повільніше», за словами західного чиновника.

Якщо Україна перемає в Херсоні, це може поставити уряд Зеленського в кращу позицію для переговорів, заявили представники США та Заходу. Але, додали вони, це також може перешкодити Росії сісти за стіл переговорів, якщо Путін вважає, що він веде переговори не з позиції сили.

Салліван відкрив лінію зв'язку зі своїм російським колегою, секретарем Ради безпеки Росії Миколою Патрушевим, у тому числі розмовляючи з ним про звинувачення Росії в тому, що Україна могла планувати використати брудну бомбу в Україні, за словами двох американських чиновників, знайомих із дзвінками. Дзвінок про брудні бомби надійшов, коли низка інших посадових осіб адміністрації Байдена, включаючи міністра оборони Ллойда Остіна та голову Об'єднаного комітету начальників штабів генерала Марка Міллі, також говорили зі своїми колегами щодо звинувачень. Україна заперечує російські заяви, а США також відкидають російські твердження.

Офіційні особи заявили, що занепокоєння з приводу вигаданої операції з брудною бомбою або навіть застосуванням тактичної ядерної зброї було надзвичайно високим протягом кількох днів, що проявилось у шквалі дзвінків, але зв'язок між вищими посадовцями США та їхніми російськими колегами, як вважають, допоміг знизити цю напругу, сказали чиновники.



Щодо триваючого занепокоєння щодо використання Росією тактичної ядерної зброї, один чиновник із оборони сказав, що «занепокоєння трохи зменшилося».

Відповідаючи на запитання в понеділок, чи готовий російський уряд до переговорів з Україною, речник Кремля Дмитро Песков сказав: «Ми неодноразово говорили, що російська сторона залишається відкритою для досягнення своїх цілей шляхом переговорів. Але ми також неодноразово звертали увагу всіх на те, що на даний момент ми не бачимо для цього можливості, оскільки в Києві закріплено, тобто прописано в законі, що вони не можуть продовжувати жодних переговорів з російською стороною.»

Зростаюча віра в те, що військовий розв'язок війни неможливий, і зростаюча надія на те, що Україна та Росія рухатимуться до початку переговорів, з'являються, оскільки Україні потрібна додаткова військова допомога. Очікується, що Білий дім і Конгрес розглянуть додаткові кошти для допомоги Україні, потенційно від 40 до 60 мільярдів доларів, повідомляє NBC News. Деякі республіканці та демократи почали сумніватися, чи варто США надсилати Україні додаткові десятки мільярдів доларів.

Західний чиновник сказав: «Стає все більш очевидним, що Росія зараз перейшла до більш чіткої оборонної позиції вздовж більшості ліній фронту, і ми бачимо, як сили поступово зростають із прибуттям мобілізованих резервістів. Але це досить неякісні сили, ймовірно, мало пристосовані до складних наступальних операцій, до того ж їм не вистачає боєприпасів. Ми вважаємо, що росіяни все ще планують військовий відхід зі свого плацдарму на західному березі Дніпра, безпосередньо під Херсоном. І ми вважаємо, що планування майже напевно просунулося».

«Цілком імовірно, що більшість командування зараз відійшли через річку на схід, залишивши досить деморалізовані війська, а часто, у деяких випадках і без командирів, щоб протистояти українцям на іншому боці. Значну кількість сил на тому березі Херсонщини складають нещодавно мобілізовані резервісти. І це також очевидно з поширеного відео, що багато з цих людей жакливо оснащені та підготовлені».

Офіційні особи США вважають, що відведення Росією військ може бути проблемним і може відбуватися повільніше, оскільки українські війська, ймовірно, продовжуватимуть боротьбу з ними, коли вони відступатимуть до Криму та інших місць.

[\(Institute for the Study of War\)](#)

Відхід Росії з Херсона розпалює ідеологічний розкол між провоєнними діячами та президентом Росії Володимиром Путіним, підриваючи довіру до відданості Путіна та його здатності виконати свої військові обіцянки. Провоєнний російський ідеолог Олександр Дугін відкрито критикував Путіна, якого він називав самодержцем, за те, що він не зміг підтримати російську ідеологію, здавши місто Херсон 12 листопада. Дугін сказав, що ця

російська ідеологія визначає відповідальність Росії захищати «російські міста», такі як Херсон, Белгород, Курськ, Донецьк і Сімферополь. Дугін зазначив, що самодержець зобов'язаний врятувати свою націю сам, інакше його спіткає доля «короля дощів», посилаючись на «Золоту гілку» сера Джеймса Фрейзера, у якій короля було вбито через те, що він не зміг викликати дощ серед посухи. Дугін також применшив роль радників Путіна в неспроможності захистити «русский мир» і зазначив, що командувач російськими військами в Україні генерал армії Сергій Суровікін не несе відповідальності за політичне рішення про вихід з Херсона. Дугін зазначив, що самодержець не може виправити це відхилення від ідеології одними публічними виступами, зазначивши, що «більше влада в Росії не може здати» і що «межа досягнута». Він також звинуватив адміністрацію президента у відстоюванні «фейкової» ідеології через страх реалізації «російській ідеї». Дугін також згадав про застосування тактичної ядерної зброї, яке, за його словами, було «кінцем», і зазначив, що запізнілі зміни російської військової кампанії не призвели до змін у перебігу війни. Однак він також припустив, що Росія повинна реалізувати «російську ідею», а не продовжувати «дурне» використання ядерної зброї.

Путіну важко заспокоїти заідеологізовану провоєнну частину електорату через неспроможність його військових досягти проголошених ним максималістських цілей повалення українського уряду та захоплення всієї України. Націоналістичні пропагандисти Путіна, такі як Володимир Соловйов, дедалі частіше вимагають від Кремля та вищого військового командування цілковитої відданості їхнім цілям в Україні, а Соловйов навіть закликав до повної мобілізації та звільнення некомпетентних чиновників після відходу Росії з Херсона. Деякі мілблогери раніше критикували Путіна за його неспроможність відповісти на напад на Керченський міст 9 жовтня, тоді як інші відзначали, що Путін після 2014 року не зміг підтримати ідеологію вищості Росії. Пряма критика Путіна в середовищі провоєнної спільноти є майже безпрецедентною, і гучна та необдумана атака Дугіна на Путіна може свідчити про зміни серед російських націоналістичних ідеологів. Путіну необхідно зберегти підтримку цієї спільноти, і, ймовірно, він наказав деяким своїм пропагандистам придушити будь-яку критику російського виходу з Херсона, оскільки багато програм новин державного телебачення пропускають або применшують наслідки виведення. Сумніви серед крайніх російських націоналістів у відданості Путіна російській ідеології постійно зростають та зменшують привабливість Путіна для націоналістичної спільноти, тоді як мобілізація та великі втрати, ймовірно, продовжуватимуть засмучувати членів російського суспільства.

Блогери, пов'язані з Вагнером, також налаштовані проти Кремля після втрати Херсонської області, що може ще більше посилити вплив фракції силовиків. Деякі мілблогери натякнули, що Кремль зрадив Херсон, «продавши» його, а інші зазначили, що Кремль постійно здає свої території,

не питаючи росіян. Інші мілблогери також поставили під сумнів легітимність заявленої підтримки російської анексії Херсонської області на рівні 87%. Євген Пригожин, який фінансує Wagner Group, і деякі мілблогери раніше обговорювали можливість того, що «російське громадянське суспільство» виступить на захист Росії. Зростаюча критика рішення про вихід із західної частини Херсонської області контрастує із загальною підтримкою цього рішення серед спільноти мілблогерів до сьогодні.

Російські чиновники докладають все більше зусиль, щоб переконати громадськість у законності депортації тисяч українських дітей до Росії. Уповноважена президента Росії з прав дитини Марія Львова-Белова 12 листопада оприлюднила факт незаконного вивезення 52 медично вразливих українських дітей з Херсонської області до невизначеної «безпечної» зони Росії, ймовірно, за схемою медичного переміщення, яка, за словами посла Луганської Народної Республіки (ЛНР) у Росії Родіона Мірошника, розпочалася 5 листопада. Високопосадовці Кремля, включно з Львовою-Беловою та віце-прем'єр-міністром Росії Маратом Хуснулліним, публічно визнали та високо оцінили переселення тисяч українських дітей до російських родин або в російські заклади протягом останніх тижнів. Російсько-окупаційні чиновники Запорізької області останніми тижнями зробили публічні заяви про заплановане примусове переселення понад 40 000 дітей Херсонської області до Росії та 12 листопада визнали, що їхня система догляду за українськими дітьми є неадекватною. Російські та українські джерела раніше повідомляли, що російські та окупаційні чиновники депортували українських дітей до Росії на навчання, канікули та за іншими схемами протягом останніх 10 днів. Такі часті та публічні визнання є різким контрастом з першим офіційним підтвердженням подібних дій Росією 23 серпня, коли влада Краснодарського краю видала оголошення про прибуття 300 усиновлених українських дітей з Маріуполя та відмовилася публікувати будь-яку заяву. Як зазначає ISW і буде продовжувати спостерігати, примусова депортація українських дітей до Росії є можливим порушенням Конвенції про геноцид та покарання за нього.

Російське військове керівництво намагається і загалом не може об'єднати бойові сили з багатьох різних організацій, які мають багато різних типів і рівнів навичок і обладнання, у більш згуртовану бойову силу в Україні. Генштаб України повідомив, що 11 листопада російські офіційні особи припинили видачу документів «ДНР» і «ЛНР», у тому числі документів про участь у бойових діях сил «ДНР» і «ЛНР». Російська влада також наказала командуванню Південного військового округу централізувати виплати бойовикам «ДНР» і «ЛНР» через російські фінансові установи та запропонувала солдатам «ДНР» і «ЛНР» можливість продовжувати службу за контрактом згідно з російським законодавством. Ці зусилля, ймовірно, посилять напруженість між російськими офіційними особами та офіційними особами «ЛНР» і «ДНР» через виключення офіційних осіб «ДНР» і «ЛНР» з

процесу. Військовослужбовці «ДНР» і «ЛНР», як повідомляється, відчують тиск через примушування їх до підписання російських контрактів, і висловлюють побоювання, що відмова від нових російських контрактів призведе до анулювання їхніх документів і припинення пільг «ДНР/ЛНР». Раніше ISW повідомляв про бюрократичний конфлікт між «ДНР», «ЛНР» і російською владою щодо адміністративних структур на окупованих територіях.

([Центр Разумкова](#))

**Директор енергетичних програм Центру Разумкова Володимир Омельченко:**

Бути або не бути? Саме таке Гамлетівське питання сьогодні постало перед Україною та її енергетичною системою, зокрема. Так можна охарактеризувати випробування, які проходить українська енергосистема під «дулом» сотень російських терористичних атак. Близько 40% енергетичної інфраструктури України серйозно пошкоджено. Лише з 10 по 20 жовтня російськими обстрілами, за даними Уряду, були пошкоджені понад 400 об'єктів у 16 регіонах України. Серед них десятки енергетичних об'єктів: підстанції, ТЕС, ТЕЦ, ГЕС та інші.

Що показав вже майже місяць масованих атак:

По-перше, українські енергетики – супергерої. Тихо, швидко і професійно роблять свою роботу, а іноді і дива в безнадійних ситуаціях. Ризикуючи життям і здоров'ям.

По-друге, нарешті країни Заходу прокинулися і вслід за військовою допомогою, починають системно допомагати і енергетичному фронту. За що їм велика подяка.

По-третє, щоб з найменшою турбулентністю пройти зиму, Україна терміново має виконати своє домашнє завдання. Потрібні мільярди гривень не лише на термінове відновлення пошкоджених енергетичних об'єктів, але й створення і поповнення резервів критичного обладнання на випадок наступних атак.

Державі потрібно підтримати генеруючі компанії, які, очевидно, власними силами з такими безпрецедентними руйнуваннями не впораються. Як це зробити? Інструментів безліч.

Міжнародна допомога від наших партнерів. Кредити під державні гарантії. І, врешті, щоб пройти цей «ракетопад», ринку потрібно дати більше ліквідності.

Як відомо, сформована із липня 2019р. модель ринку орієнтується на ручне адміністративне управління й абсолютно не узгоджується із європейською практикою, що й призводило до багатомільярдних збитків базових підприємств. Після 24 лютого 2022р. ситуація тільки ускладнилася із зрозумілих причин.

Якщо не змінювати потворну модель ринку, то шансів вижити в енергетики України немає, що повністю відповідає інтересам рашистів терористів, а не українського народу.

Тому, терміново слід призвести систему ціноутворення до того стану, щоб вона не руйнувала фінансову стійкість підприємств й хоча б забезпечувала їх безбитковість. Як перший крок доцільно переглянути граничний рівень прайскепів.

У регулятора проблему розуміють, але чомусь досі із рішенням зволікають. А обстріли, тим часом, не припиняються...

І четверте, українська енергосистема не раз показувала, що вона – ще той міцний горішок. Покаже і цього. Українські енергетики не змиряться із немилістю долі й на Гамлетівське питання дадуть відповідь «бути»!!!

[\(UA South\)](#)

**Старший аналітик Центру досліджень сучасної Туреччини (Карлтонський університет) Євгенія Габер:**

Російський шантаж з показним виходом із «Чорноморської зернової ініціативи» і значно менш гучним до неї поверненням, очевидно, не спрацював.

(...) на відміну від надуманого приводу з обстрілами російського флоту у Севастополі з нібито використанням українцями зернового коридору, справжню причину такого демаршу варто шукати не у минулому, а у майбутньому.

19 листопада офіційно закінчується термін дії зернової угоди, і розкачування ситуації напередодні вирішальних перемовин може вплинути на позиції сторін при перегляді її умов. З одного боку, Росія дійсно продемонструвала слабкість, швидко погодившись на повернення до Спільного координаційного центру (СКЦ) за символічних «гарантій безпеки» з боку української влади. З іншого боку, не втративши нічого, окрім репутації (відверто кажучи, від неї і так мало що залишилось), Кремль отримав можливість говорити про «жести доброї волі» задля збереження угоди зараз, водночас вимагаючи від партнерів поступок по принципових для Росії питаннях для продовження роботи зернових коридорів на наступний рік.

Відтак, головні ризики, як і головна мета, раптового виходу і не менш раптового повернення Росії до зернової ініціативи можуть бути не у зриві домовленостей, а у їх продовженні. Але вже на інших, вигідніших для Кремля умовах.

Враховуючи, що цього разу під тиском міжнародних партнерів може опинитися вже Україна, на деяких із цих ризиків варто зупинитися окремо.

Немає сумнівів, що Росія використає всі можливості для поновлення вимог щодо розширення експорту власного (та привласненого українського) збіжжя на міжнародні ринки. Слід очікувати, що у цих закликах російську сторону підтримає і Туреччина. Президент Ердоган неодноразово згадував



про невиконання Заходом своїх зобов'язань перед Росією, ігнорування її інтересів та необхідність створити умови для розширення експорту російських зернових та добрив, що нібито має позитивно вплинути на світові ціни на продовольство. «Справедливими» вимоги Росії називав і міністр закордонних справ Чавушоглу, і зовнішньополітичний радник президента Ібрагім Калин.

Окрім прагнення залишатись «неупередженим арбітром» між Україною і Росією, така зацікавленість Анкари у відновленні повноцінної торгівлі з обома країнами пояснюється і цілком прагматичними інтересами. За оцінками ООН, Туреччина забезпечує близько 22% річного імпорту зернових з Росії і лише 3% – з України. Свої потреби турецька держава зазвичай покриває за рахунок власного виробництва, тоді як більшість імпортованого збіжжя йде на реекспорт. Тож, розширення поставок злакових та олійних культур з РФ автоматично означатиме і більшу залученість Туреччини до міжнародних логістичних ланцюгів і торгівлі агропродукцією.

В країні добре розвинена переробна промисловість: Туреччина займає перше місце у світі з експорту борошна та друге – з експорту макаронних виробів, при тому що більшу частину пшениці вона імпортує з Росії (67%) та України (21%).

На тлі загального зростання обсягів турецького імпорту з Росії на 213% та експорту на 113% після початку повномасштабного російського вторгнення до України, досягнення омріяної цифри у 100 млрд. дол. двостороннього товарообігу між Туреччиною та РФ могло би стати ще ближчим за рахунок збільшення поставок зернових з Росії.

Хоча прямих санкцій проти російського продовольства запроваджено не було, експорт російського збіжжя ускладнюється неможливістю проведення відповідних банківських операцій. Росія вже зараз домагається винятків із санкцій для низки держбанків, аби дозволити їм обробляти платежі за російське зерно та добрива, поставлені в рамках зернової угоди. Зокрема, йдеться про необхідність послаблення обмежень для державного сільськогосподарського кредитора Россельхозбанку. Зрозуміло, що в разі поступок Заходу у відповідь на шантаж Путіна, ерозія санкційного режиму продовжиться, поступово поширюючись на інші підсанкційні банки та операції із «задоволення гуманітарних потреб» і поза межами зернової угоди. Туреччина, яка не тільки зацікавлена у розширенні російського зернового експорту, але й традиційно виступає категорично проти будь-яких санкцій, не приховує своєї підтримки Москві у цьому питанні. Судячи із заяв високопосадовців для турецьких ЗМІ, Анкара пообіцяла сприяти вирішенню цього питання, регулярно порушуючи його у діалозі із західними партнерами, зокрема і на майбутньому саміті G-20. Зі свого боку, російський Мінфін дуже доречно оголосив про готовність включити Туреччину до списку «дружніх країн» та нарешті переглянути застарілу угоду про

уникнення подвійного оподаткування, що дозволить суттєво покращити умови для турецького бізнесу в Росії.

Проблемою залишається і доступ російських трейдерів зерна та добрив до фрахту суден, їх страхування і заходу до європейських портів – і тут Туреччина також готова допомогти. Так, у нещодавньому інтерв'ю для А Haber речник президента Ібрагім Калин заявив, що Росія справедливо вимагає вирішити питання, що розблокують експорт російського зерна, добрив і аміаку на світові ринки. У свою чергу, Туреччина закликає США надати гарантії компаніям, які займаються страхуванням і логістикою, що вони не потраплять під вторинні санкції у випадку співпраці з Росією. За словами Калина, ці питання він порушував на зустрічі з радником президента США Джейком Салліваном і керівництво країни продовжуватиме роботу у цьому напрямку.

Добрива і основна сировина для їхнього виробництва – аміак також займають важливе місце на порядку денному майбутніх переговорів по зерновій угоді. І тут варто очікувати тиску на Україну з боку не тільки Москви, але і Туреччини та ООН, які розглядають розблокування експорту аміаку і виробництва добрив як один із шляхів ослаблення продовольчої кризи.

За інформацією «Економічної правди», до початку війни частка РФ на світовому ринку аміаку становила 20%. Близько половини цих обсягів транспортувалися до українського порту «Південний» через аміакопровід «Тольятті-Одеса» з виробничих потужностей «Тольяттіазот» Дмитрія Мазепіна та «Міндобрива» Аркадія Ротенберга. Транзит аміаку припинився 24 лютого, а у середині жовтня і Ротенберг, і Мазепін опинилися у новому санкційному пакеті, підписаному президентом Зеленським. Серед обмежень, накладених на олігархів українською владою, – «часткове чи повне припинення транзиту ресурсів».

Україна неодноразово відкидала можливість відновлення роботи аміакопроводу, який без сумніву буде використаний не лише для поповнення російського бюджету на близько 200 млн. дол. щомісяця, але і перетвориться на хімічну зброю в руках країни-агресорки. Втім, ООН не припиняє спроб домовитись з Києвом про відновлення транзиту аміаку для послаблення продовольчої кризи і кризи на ринку добрив. Офіційна Анкара також регулярно порушує це питання у діалозі з європейськими та американськими партнерами.

Окремим питанням залишається і список країн, до яких має першочергово експортуватися збіжжя по зерновому коридору. Наразі за статистикою Спільного координаційного центру Чорноморської зернової ініціативи, у першу трійку країн призначення суховантажів із зерном входять Іспанія (1,9 млн. тон), Туреччина (1,3 млн. тон) та Китай (1,1 млн. тон). За словами Аміра Абдулли, офіційного координатора від ООН, відповідального за реалізацію Ініціативи, Туреччина є однією з ключових країн, що

отримують українське зерно, хоча «насправді значна частина продовольства, яке надходить до Туреччини, ймовірно, буде перероблятися та відправлятися до регіонів Африки та Азії».

Водночас, на тлі антизахідної та антиукраїнської російської пропаганди дедалі частіше лунають заклики визначити перелік «нужденних» країн, до яких насамперед має надходити збіжжя в рамках зернової ініціативи. Нещодавно Путін навіть запропонував турецькому президенту «безкоштовно» відправляти зерно в бідні країни Африки. Наміри допомогти населенню Джибуті, Сомалі та Судану підтвердив і сам Ердоган.

Поки, щоправда, незрозуміло, про яке саме зерно йдеться (українське, так зване «російське» – де-факто незаконно вивезене з окупованих територій України чи якесь інше, поставлене в рамках Всесвітньої продовольчої програми ООН). Але вже зараз очевидні пов'язані з цим потенційні ризики для України – легітимізація нелегальної торгівлі Росією краденим українським зерном, створення умов для перерозподілу експортних потоків та іміджеві втрати України в регіоні «Глобального Півдня», як і в самій Туреччині, де у сприйнятті багатьох вже зараз Київ «наживається» на продовольчій кризі та «поглиблює дефіцит продовольства і добрив», тоді як Росія «допомагає бідним країнам Африки отримати зерно безвозмедно, то єсть даром».

До речі, цікавим є і питання щодо перевізників. Коментуючи роботу зернового коридору після виходу Росії із СКЦ, міністр оборони Туреччини Акар зазначав, що «ті кораблі, які вже вийшли з українських портів та знаходяться в морі, продовжуватимуть свій шлях. З виходом кораблів під турецьким прапором проблем теж немає, вони будуть і надалі виходити» з портів.

Згодом Путін також підтвердив досягнення домовленостей з Туреччиною щодо правил, які діятимуть у разі, якщо Росія знову вийде з угоди: «Ми в будь-якому разі не перешкоджатимемо постачанню зернових з території України до Турецької Республіки, маючи на увазі і нейтралітет Туреччини в конфлікті загалом, і можливості зернопереробної промисловості Турецької Республіки та зусилля президента Ердогана, спрямовані на забезпечення інтересів найбідніших країн». Можна припустити, що гарантії постачання зерна з України турецьким флотом за будь-яких умов були однією з важливих умов антикризового врегулювання Анкари.

Нарешті, слід враховувати і «побічні ефекти» зернової угоди у політичній площині. В Туреччині досягнення домовленостей між Україною і Росією завдяки посередницьким послугам Анкари розглядається як демо-версія переговорної моделі для укладення повномасштабного миру. Міністр оборони неодноразово заявляв, що Туреччина розглядає зерновий коридор не лише як транспортну артерію, але і як «дорогу до миру». Тож, йдеться не тільки про постачання зерна, а і про напрацювання механізмів з відновлення довіри між воюючими сторонами, що мають продемонструвати можливість

вирішення будь-якого конфлікту шляхом діалогу та переговорів. У цьому сенсі зернова угода розглядається турецькою стороною як перший крок на шляху до режиму припинення вогню та миру з Росією, тоді як Спільний координаційний центр – як потенційний майданчик для переговорів. Не важко уявити що з поглибленням глобальної продовольчої кризи та наближенням президентських виборів у Туреччині це бачення будуть активно просувати не лише в Анкарі, але і в багатьох інших столицях, «втомлених від війни».

Чи варто згадувати, що на тлі традиційної для Росії тактики «ескалації задля деескалації» ніхто вже і не згадує про плани розширити дію зернової угоди на Миколаїв та інші порти півдня України?

Виходить як у тому старому анекдоті: «Як зробити комусь добре? – Зробіть йому погано, а потім поверніть так, як було».

За таких умов, не применшуючи значення дипломатичних зусиль Туреччини і ООН задля збереження дійсно важливої для України угоди, ейфорія навколо «приниження Путіна» та «нашої перемоги» викликає деяке здивування. Адже головним переможцем за результатами першого раунду стала Туреччина. А головний бій України – ще попереду.

## Додатки

### Додаток 1

#### УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №753/2022

##### **Про відзначення державними нагородами України**

За особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі **постановляю:**

##### **Нагородити медаллю “За військову службу Україні”**

БОДЯКА Богдана Руслановича — старшого лейтенанта

БРАСЛАВСЬКОГО Сергія Володимировича — старшого сержанта

БУХАНЧЕНКА Анатолія Анатолійовича — старшого солдата

ГОЛІВЦЯ Ярослава Павловича — капітана

ЗАДОЮ Олександра Олександровича — солдата

СКРИПКУ Василя Васильовича — солдата

ТИХОВОДОВА Андрія Миколайовича — солдата

ЧЕРЕВКА Євгена Івановича — старшого солдата

ШАТОХІНА Дениса Юрійовича — молодшого сержанта

##### **Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”**

АКУЛІНІЧЕВА Миколу Григоровича — солдата

АРМАНОВА Василя Миколайовича — солдата

БЕЗНОСЕНКА Олександра Вікторовича — солдата

БЕРДИКА Владислава Юрійовича — солдата

БІЛАЛОВА Руслана Габітьяновича — сержанта

БІЛАША Василя Олексійовича — сержанта

БОДЯНА Дениса Миколайовича — солдата

БОЙКА Валерія Вікторовича — солдата

БУЛАКА Павла Михайловича — солдата

ВЕДЬКАЛ Марину Олексіївну — молодшого сержанта

ВІННИКА Владислава Михайловича — молодшого сержанта

ВОВКОГОНА Віталія Сергійовича — солдата

ВОЛОВИКА Юрія Олександровича — солдата

ГАЛАНА Дмитра Стефановича — солдата

ГОДОРОЖУ Володимира Михайловича — сержанта

ГОЛОВІНА Сергія Олександровича — старшого солдата

ГОЛОВНЮ Бориса Анатолійовича — солдата

ГОСАЛА В'ячеслава Олександровича — солдата

ГРЕКОВА Владислава Сергійовича — старшого солдата

ГРИЦОВА Михайла Валентиновича — солдата

ГУРЖІЯ Володимира Васильовича — солдата



ГУСАКА Сергія Миколайовича — молодшого сержанта  
ДВОРНІКОВА Андрія Олександровича — солдата  
ДЕРЕВА Станіслава Миколайовича — солдата  
ДЕРЕВ'ЯНКА Антона Олександровича — солдата  
ДМИТРІЄНКА Артема Анатолійовича — солдата  
ДОРОШЕНКА Тараса Вікторовича — майора  
ДРОБИНУ Дмитра Олександровича — солдата  
ДУБОВИКА Дмитра Вікторовича — солдата  
ДУДНІКА Алена Михайловича — старшого солдата  
ЄРМАКОВА Артема Юрійовича — старшого солдата  
ЄФІМОВА Станіслава Борисовича — солдата  
ЖАМБЕРОВА Микиту Леонідовича — солдата  
ЖОЛОВАНА Івана Георгійовича — солдата  
ЗАБРОДУ Станіслава Володимировича — солдата  
ЗАЙЧЕНКА Євгенія Васильовича — старшого сержанта  
ЗОТОВА Дмитра Сергійовича — старшого солдата  
ЗУЄВА Олександра Олександровича — солдата  
КАЛИНЯКА Олексія Миколайовича — старшого солдата  
КАРАЧЕВА Олексія Юрійовича — солдата  
КАРАУША Дмитра Миколайовича — старшого сержанта  
КАРПЕНКА Романа Юрійовича — солдата  
КАСАТКІНА Андрія Сергійовича — солдата  
КИСІЛЯ Юрія Сергійовича — лейтенанта  
КЛІПКА Ігоря Івановича — сержанта  
КОВАЛЬОВА Дмитра Миколайовича — молодшого сержанта  
КОВАЛЯ Сергія Станіславовича — солдата  
КОЛЕСОВА Микиту Костянтинівича — солдата  
КОТЕНКА Дениса Миколайовича — солдата  
КРИЖАНОВСЬКОГО Івана Івановича — солдата  
КРОВ'ЯКОВА Дмитра Олександровича — молодшого сержанта  
КУЗЬКА Сергія Миколайовича — молодшого сержанта  
КУЛАГУ Олега Васильовича — старшого солдата  
КУРІЛЮКА Віталія Васильовича — солдата  
ЛАНДАРА Андрія Івановича — солдата  
ЛЕОНЕНКА Андрія Івановича — солдата  
ЛІТОВЦЕВА Дмитра Романовича — молодшого сержанта  
МАЛЬКОВА Володимира Михайловича — старшого солдата  
МАНАКОНОВА Івана Володимировича — солдата  
МАРЧЕНКА Романа Анатолійовича (помертно) — солдата  
МАСЛОВСЬКОГО Владислава Євгеновича — старшого лейтенанта  
МАШИНЦЯ Євгена Валерійовича — солдата  
МИХАЙЛЮКА Івана Валерійовича — штаб-сержанта  
МІЛЬЧЕНКА Максима Євгенійовича — солдата

МІРОШНИКА Олександра Олександровича — солдата  
МОШКАЛА Олексія Володимировича — солдата  
МОШНУ Віталія Григоровича — сержанта  
МУРАВСЬКОГО Юрія Валерійовича — солдата  
НАЗРУКА Ігоря Адамовича — молодшого сержанта  
НОРОХУ Вадима Вадимовича — солдата  
ОМЕЛЬЧЕНКА Валентина Георгійовича — старшого солдата  
ОСІРНОГО Ігоря Васильовича — старшого солдата  
ОСКАЛЕНКА Дмитра Григоровича — старшого солдата  
ОСТАПЕНКА Олександра Михайловича — солдата  
ПАВЛЕНКА Вадима Миколайовича — солдата  
ПАКАНЦЯ Олександра Миколайовича — старшого солдата  
ПАРШАКОВА Олексія Олексійовича — молодшого сержанта  
ПАТЛАТОГО Юрія Дмитровича — солдата  
ПАЩЕНКА Віталія Юрійовича — солдата  
ПИСАРЕНКА Сергія Олександровича — молодшого сержанта  
ПІГАРЄВА Павла Сергійовича — сержанта  
ПЛОТНІКОВА Олега Миколайовича — солдата  
ПОДДУБНОГО Миколу Костянтинівича — старшого солдата  
ПОДУ Ігоря Вікторовича — старшого солдата  
ПОЛЯЦЬКОГО Дмитра Олеговича — старшого лейтенанта  
ПОМАЗАНА Сергія Юрійовича — солдата  
П'ЯНИКА Едуарда Вікторовича — солдата  
РЕДЬКУ Олексія Володимировича — солдата  
РУБАНА Сергія Стефановича — солдата  
СВИЦА Дмитра Романовича — солдата  
СВІТЛАКОВА Артема Олександровича — старшого солдата  
СЕРДЮКА Дениса Олександровича — солдата  
СИДОРУКА Віталія Олександровича — солдата  
СИЗЬКА Артема Сергійовича — солдата  
СИЛЕНКА Андрія Миколайовича — молодшого сержанта  
СІДОГО Олега Івановича — солдата  
СКАКОДУБА Едуарда Геннадійовича — солдата  
СКОПЦЕВА Андрія Вікторовича — старшого солдата  
СЛІПЧУКА Віктора Олеговича — лейтенанта  
СЛЮСАРЄВСЬКОГО Дениса Сергійовича — солдата  
СОЛОДЕНКА Миколу Олександровича — молодшого сержанта  
СОЛОДОВНІКОВА Михайла Миколайовича — солдата  
СОТНИКА Миколу Івановича — солдата  
СТОБОРОДА Антона Павловича — старшого солдата  
СТРУКОВА Олександра Віталійовича — старшого солдата  
СУЛЬЖЕНКА Дениса Валерійовича — старшого солдата  
СУШКІНА Віталія Олександровича — солдата

СЮРЮРЮКОВА Олександра Анатолійовича — старшого солдата  
ТАГАНЕНКА Валентина Вадимовича — старшого солдата  
ТАРАЧЕНКА Олексія Сергійовича — солдата  
ТИЩЕНКА Миколу Володимировича — солдата  
ТКАЧЕНКА Олександра Вікторовича — солдата  
ТОКАРЯ Ярослава Ігоровича — старшого солдата  
ХМАРУ Назара Сергійовича — солдата  
ЦАПКА Сергія Володимировича — старшого солдата  
ЦИБУ Олега Володимировича — солдата  
ЧЕКАСІНА Георгія Борисовича — солдата  
ЧЕРЕПАХУ Івана Івановича — старшого солдата  
ШАХІНА Владислава Леонідовича — солдата  
ШВАДЧАКА Володимира Анатолійовича — молодшого сержанта  
ШТЕФАНА Павла Павловича — старшого солдата  
ЮХИМЕНКА Анатолія Володимировича — старшого солдата  
ЮХИМЕНКА Олександра Володимировича — солдата  
ЯКУБУ Сергія Олексійовича — солдата  
ЯТЧЕНКА Ігоря Анатолійовича — солдата  
ЯЦУКА Петра Романовича — солдата.

## **Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ**

7 листопада 2022 року

### *Додаток 2*

#### [УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №755/2022](#)

#### **Про відзначення державними нагородами України**

За особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі **постановляю:**

#### **Нагородити орденом Богдана Хмельницького I ступеня**

ГЕРАСИМЕНКА Дениса Ігоровича — майора

#### **Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня**

БЕРКА Артема Юрійовича — капітана

#### **Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня**

РЕДЬКІНА Тараса Вікторовича (посмертно) — майора

ШУРІНА Олега Васильовича — капітана

#### **Нагородити орденом “За мужність” I ступеня**

ГАВРИЛЕНКА Андрія Сергійовича — старшого лейтенанта

ПАШЕНКА Богдана Олександровича — старшого лейтенанта

#### **Нагородити орденом “За мужність” II ступеня**

БАРАНА Олександра Олександровича — старшого лейтенанта

БОЙКА Василя Миколайовича — старшого лейтенанта

БОЧКАРЬОВА Олексія Германовича — підполковника  
ВІЛЬЧИНСЬКОГО Олександра Олександровича — підполковника  
КОКАНОВА Сергія Васильовича — молодшого сержанта  
КРИВОКОЛІСКА Андрія Володимировича — старшого лейтенанта  
ЛИПОВОГО Микиту Валерійовича — капітана  
МОЙСЕЄВА Тараса Анатолійовича — майора  
ФЕДОРЯКА Євгена Андрійовича — майора  
ФІЩЕРА Сергія Сергійовича — майора  
ХОМІКА Сергія Ярославовича — підполковника  
**Нагородити орденом “За мужність” III ступеня**  
БАЗАРОВА Ігоря Віталійовича — капітана  
БОНДАРЕНКА Віталія Ігоровича — майора  
ГЛАДКОВА Володимира Миколайовича — старшого лейтенанта  
ГОРНОСТАЛЯ Юліана Андрійовича — лейтенанта  
ГОРОВОГО Дмитра Вячеславовича (посмертно) — молодшого сержанта  
ЗОЗУЛЮ Костянтина Олександровича — старшого солдата  
КЛІМОВА Андрія Анатолійовича — старшого лейтенанта  
КРАВЧЕНКА Максима Вікторовича — старшого солдата  
ЛАЩА Сергія Михайловича — майора  
ПАНЧЕНКА Андрія Юрійовича — солдата  
ПАНЧЕНКА Дмитра Олександровича — старшого лейтенанта  
ПАРХОМЕНКА Ярослава Ігоровича — капітана  
ПИТЕЛЯ Володимира Євгенійовича — підполковника  
ПРИЛІПКА Олексія Петровича — сержанта  
ПРИЩЕПУ Олександра Вікторовича — старшого солдата  
СТРЮКОВА Олександра Олеговича — старшого лейтенанта  
ТІХОНОВА Івана Митрофановича — підполковника  
ФЕДИНСЬКОГО Максима Ігоровича — підполковника  
ШПИЛЬОВА Едуарда Віталійовича — солдата  
ЩУРА Віктора Івановича — капітана  
**Нагородити орденом Данила Галицького**  
БАРАНОВА Олега Вікторовича — полковника  
ДЕНИЩУКА Сергія Васильовича — полковника  
ЗАПИШНОГО Дмитра Володимировича — підполковника  
ЗАПРУТУ Олександра Анатолійовича — капітана  
КЛАБАНА Юрія Миколайовича — полковника  
КОРСУКОВА Михайла Ігоровича — майора  
КУЩА Ігоря Васильовича — майора  
МОГІЛАТЕНКА Андрія Станіславовича — полковника  
СОВУ Олександра Вікторовича — капітана  
ХОМЯКА Костянтина Олексійовича — полковника  
**Нагородити медаллю “За військову службу Україні”**  
АВДІЄНКА Ігоря Сергійовича — полковника

АРТЮШКІНА Власа Олеговича — майора  
БАБІЧА Ігоря Юрійовича — капітана  
БАРАНЦЯ Юрія Романовича — лейтенанта  
БАТИГА Федора Миколайовича — лейтенанта  
БЕЗУГЛОВА Андрія Геннадійовича — підполковника  
БЕРЕЗІНА Михайла Олександровича — лейтенанта  
БІЛИКА Всеволода Георгійовича — полковника  
БОБИКА Олександра Олеговича — старшого лейтенанта  
БОНДАРЧУКА Богдана Андрійовича — лейтенанта  
БОРЩА Віталія Ярославовича — старшого солдата  
БУБЛИКА Ярослава Володимировича — майора  
БУТОРЛІМА Олега Віталійовича — полковника  
ВОЛОШКА Івана Вікторовича — старшого солдата  
ГАПОНЕНКА Олега Олеговича — старшого сержанта  
ГОРОШКА Євгенія Анатолійовича — капітана  
ГРАБАРЯ Богдана Вікторовича — лейтенанта  
ГРИНЧАКА Руслана Миколайовича — полковника  
ГРИЩЕНКА Валерія Івановича — сержанта  
ДРОНЕНКА Анатолія Анатолійовича — полковника  
ЄЖАКА Руслана Олександровича — капітана  
ЄРМОШИНА Дмитра Вікторовича — лейтенанта  
ІВАЩУКА Володимира Віталійовича — підполковника  
ІВАЩУКА Олега Борисовича — штаб-сержанта  
ІГНАТЕНКА Анатолія Михайловича — підполковника  
ІЩУКА Максима Володимировича — лейтенанта  
КАРКИЩЕНКА Артема Ігоровича — підполковника  
КАЧАНА Дениса Вікторовича — полковника  
КОВАЛЬЧУКА Дмитра Олександровича — лейтенанта  
КОЛІСНИК Юлію Сергіївну — старшого солдата  
КОЛІСНИКА Юрія Сергійовича — старшого солдата  
КРАСНОЖОНА Владислава Володимировича — майора  
КРОХМАЛЯ Євгенія Олександровича — старшого солдата  
КУРОЧКІНА Валерія Олександровича — полковника  
ЛАЗАРЕНКА Юрія Юрійовича — капітана медичної служби  
ЛІСОВОЛА Владислава Юрійовича — старшого лейтенанта  
ЛІТУНА Олександра Васильовича — молодшого сержанта  
ЛОСЯ Ігоря Володимировича — майора  
МАРЦЕНЮКА Олександра Сергійовича — капітана  
МЕЛЬНИКА Михайла Федоровича — лейтенанта  
НЕМЧЕНКО Анну Романівну — старшого солдата  
НОРЕНКА Сергія Васильовича — капітана  
ОНОПЧЕНКА Юрія Вікторовича — старшого солдата  
ОСАДЧУ Ганну Володимирівну — солдата



ПІЧУГІНА Ігоря Михайловича — полковника  
ПЛОЩЕНКА Сергія Олександровича — солдата  
ПОЛОВКА Анатолія Сергійовича — старшого солдата  
ПОПАДЮКА Романа Васильовича — майора  
РОМАНЕНКА Андрія Васильовича — солдата  
САДОВСЬКОГО Андрія Валерійовича — підполковника медичної служби  
САЛОГОРА Сергія Івановича — старшого сержанта  
САЛЬНОГО Віталія Олександровича — полковника  
ТИХОНЕНКА Олександра Юрійовича — лейтенанта  
ТКАЧА Вадима Валерійовича — капітана  
ТУРЧИНЯКА Віталія Володимировича — старшого солдата  
ЧАБАНЕНКА Олека Анатолійовича — капітана  
ЧЕРНЯВСЬКОГО Ігоря Володимировича — старшого сержанта  
ЧОРНОГО Олега Аркадійовича — старшого лейтенанта  
ШЕВЧЕНКА Дмитра Сергійовича — солдата  
ШУДРУ Анатолія Олексійовича — старшого лейтенанта  
ЩОГОЛЕВА Максима Ігоровича — старшого лейтенанта  
ЯРЧУКІВСЬКОГО Данііла Ігоровича — капітана

**Нагородити медаллю “За бездоганну службу” III ступеня**

ГОМЕЛЬСЬКОГО Максима Миколайовича — підполковника  
ДОРОШЕНКА Юрія Анатолійовича — підполковника  
ЗАБОРСЬКОГО Вадима Володимировича — капітана  
ШУТОВА Олексія В’ячеславовича — підполковника  
КОВАЛЯ Сергія Івановича — полковника  
НОВОЖИЛОВА Андрія Вікторовича — полковника  
ПОЛЩУКА Євгенія Миколайовича — підполковника  
ФУРМАНА Олександра Васильовича — підполковника

**Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”**

АЛФЕР’ЄВА Володимира Юрійовича — майора  
АСАУЛУ Станіслава Михайловича — підполковника  
БЛАГОДЬОРОВА Тараса Вікторовича — майора  
БОРЕНКА Євгена Сергійовича — солдата  
ВОЛОШИНА Іллю Володимировича — лейтенанта  
ВОРОНКА Володимира Васильовича — солдата  
ГРУЗДСЬКА Владислава Олексійовича — старшого лейтенанта  
ДІДЕНКА Євгена Олексійовича — старшого лейтенанта  
КИСЛОГО Василя Вікторовича — солдата  
КОЖЕВНІКОВА Олега Ігоровича — старшого солдата  
КОШЕЛЕНКА Сергія Сергійовича — капітана  
КУЛІБАБУ Олега Вікторовича — старшого лейтенанта  
КУРОЧКУ Артема Вікторовича — майора  
ЛАВРЕНЮКА Вадима Леонідовича — підполковника  
МАЛІКОВА Андрія Вячеславовича — солдата

МОРОЗЮКА Олександра Сергійовича — старшого лейтенанта  
ОВСЯННІКОВА Олександра Олександровича — капітана  
ПІСАНЦЯ Ігоря Вікторовича — майстер-сержанта  
ПРИГОДІНА Сергія Федоровича — старшого солдата  
ПРОЗОРОВА Станіслава Станіславовича — штаб-сержанта  
РАБЕСВА Євгена Михайловича — підполковника  
РАШКУЛЬЦЯ Андрія Олександровича — лейтенанта  
САВЧЕНКА Олексія Анатолійовича — майора  
САМІЛА Олексія Вікторовича — старшого солдата  
СІДЛЯРЧУКА Юрія Руслановича — старшого лейтенанта  
СТЕПАНЮКА Сергія Юрійовича — старшого лейтенанта  
ФУШТЕЯ Віталія Васильовича — старшого солдата  
ХАРИТОНОВА Богдана Вікторовича — майора  
ШКОРУДУ Андрія Михайловича — підполковника  
**Нагородити медаллю “За врятоване життя”**  
БОЖКА Олега Аркадійовича — молодшого сержанта  
ГАЛУЗІНСЬКОГО Дмитра Олександровича — молодшого сержанта  
ПАНАСЕНКА Артема Вікторовича — штаб-сержанта  
ЩЕРБИНУ Дмитра Олександровича — майора.

**Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ**

7 листопада 2022 року

### *Додаток 3*

#### [УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №756/2022](#)

##### **Про відзначення державними нагородами України**

За особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі **постановляю:**

##### **Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня**

БІЛЕНЬКОГО Віталія Івановича — підполковника

ЛЕОНТЬЄВА Дмитра Васильовича — підполковника

ПЕЧЕНЮКА В'ячеслава Олександровича — підполковника

ЯКОВЛЄВА Олега Петровича — підполковника

##### **Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня**

БЕРЕЗОВСЬКОГО Віктора Юрійовича — майора

ВАЛЬЧУКА Вячеслава Володимировича — старшого лейтенанта

ГАРАСИМЧУКА Володимира Петровича — капітана

ГЕДУГОВА В'ячеслава Муратовича — майора

ГОРЕЛЬКА Андрія Юрійовича — капітана

ГРОДЗИЦЬКОГО Сергія Петровича — підполковника

ГУЛОВА Владислава Олеговича — майора  
ДЕНИСЮКА Дмитра Петровича — старшого лейтенанта  
КАРЕТНИКА Олександра Борисовича — майора  
КРАСНІКОВА Івана Вікторовича (помертно) — капітана  
ЛІСНИЧОГО Олександра Григоровича — підполковника  
МАТВІЙЦЯ Максима Володимировича — майора  
НЕДОГІБЧЕНКА Сергія Олексійовича — полковника  
НІКОЛАЄСКА Володимира Руслановича — капітана  
ПІДВИСОЦЬКОГО Віталія Івановича — підполковника  
ПОНОМАРЕНКА Олександра Олександровича — полковника  
РАСТОРГУЄВА Сергія Івановича — полковника  
РУДНИЦЬКОГО Івана Володимировича — підполковника  
СТОРОЖЕНКА Юрія Олексійовича — полковника  
ШИШКІНА Дениса Олександровича — підполковника  
ШТАНЬКА Вячеслава Анатолійовича — майора  
**Нагородити орденом “За мужність” III ступеня**  
ВОРОБ’ЄНКА Максима Дмитровича (помертно) — молодшого сержанта  
ГЕРЦУНЯ Ігоря Андрійовича (помертно) — солдата  
ГОДУНКА Олександра Олександровича — старшого лейтенанта  
ГОДУНКА Сергія Анатолійовича — капітана  
ГОРОШКА Богдана Олеговича — старшого лейтенанта  
ДОБРЯНСЬКОГО Дмитра Вікторовича — капітана  
ЗАВАЛЬНОГО Володимира Юрійовича (помертно) — солдата  
ЗВАРІЧА Євгенія Ярославовича — капітана  
ЗІНЬКІВА Олега Ярославовича — капітана  
ЛЕСНІКОВА Сергія Олександровича — капітана  
ЛЯШУКА Володимира Олександровича — капітана  
МОРОЗА Сергія Петровича (помертно) — старшого солдата  
НАУМОВИЧА Артема Анатолійовича (помертно) — майстер-сержанта  
ОРДИНОВИЧА Миколу Григоровича — капітана  
ПОПЕСКА Владислава Миколайовича — лейтенанта  
РОСЛЯКОВА Віталія Михайловича — капітана  
САВЧУКА Володимира Дмитровича (помертно) — солдата  
СЄРОСТАНОВА Олександра Владиславовича (помертно) — солдата  
СІВОЗДРАВА Миколу Анатолійовича (помертно) — молодшого сержанта  
СКИБУ Дмитра Вадимовича — старшого лейтенанта  
СТАСЮКА Валерія Анатолійовича — лейтенанта  
ХОМІКА Василя Миколайовича — капітана  
ЧУБІРКА Андрія Анатолійовича — старшого сержанта  
ШЕРЕМЕТА Дениса Олександровича — молодшого сержанта  
ЯРЕМЧУКА Дмитра Андрійовича — капітана  
**Нагородити орденом Данила Галицького**  
БОРОДУЛІНА Євгена Володимировича — полковника

ЗУЄВА Олександра Володимировича — майора  
ТАРАСЮКА Володимира Петровича — майора  
**Нагородити медаллю “За військову службу Україні”**  
БЕСПАРТОЧНОГО Ігоря Олеговича — лейтенанта  
БУРЛІКОВА Сергія Володимировича — підполковника  
БУРОВА Костянтина Олександровича — старшого матроса  
ВДОВИЧЕНКА Андрія Володимировича — матроса  
ВІТОВИЧА Андрія Васильовича — молодшого сержанта  
ВОЛОШИНА Максима Олеговича — матроса  
ВОЛОШИНА Назарія Андрійовича — солдата  
ГАЛЩІНА Андрія Володимировича — капітана 2 рангу  
ДАНИЛЮКА Володимира Володимировича — капітана  
ДРІБАСА Геннадія Володимировича — підполковника  
ЄГОРОВА Олександра Михайловича — молодшого сержанта  
ЖОСАНА Андрія Павловича — матроса  
КОЗАЧЕНКА Івана Івановича — старшого матроса  
КОРОЛЬЧУКА Віталія Мироновича — старшого солдата  
КОСТЕЦЬКОГО Сергія Васильовича — старшого солдата  
КУЛКОВСЬКОГО Юрія Анатолійовича — майора  
ЛЕДЯНКІНА Олександра Сергійовича — матроса  
ЛІСОВОГО Валентина Григоровича — старшого матроса  
МАРТИНЕНКА Олександра Михайловича — підполковника  
МЕЛЬНИКОВА Олексія Юрійовича — полковника  
МІСЬКА Сергія Васильовича — капітана  
НЕСТОРА Богдана Павловича — солдата  
ПОЛТАВЧЕНКА Олександра Володимировича — старшого матроса  
ПРИГОДУ Леоніда Леонідовича — старшого солдата  
РИМАРОВИЧА Валентина Васильовича — підполковника  
РУДИКА Руслана Вячеславовича — капітана  
РУДОГО Костянтина Степановича — сержанта  
САСЬКА Євгена Олександровича — полковника  
СИМОВОНЮКА Петра Івановича — солдата  
ТАРАНА Євгенія Олексійовича — матроса  
ТКАЧЕНКА Олександра Павловича — старшого матроса  
ФАЙНЦЬКОГО Володимира Маріяновича — солдата  
ФЄДНЄВА Гліба Євгеновича — матроса  
ФІЛІПОВА Сергія Олексійовича — молодшого сержанта  
ЯКИМЧУКА Олексія Валерійовича — старшого лейтенанта  
**Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”**  
БОДНАРА Олега Вікторовича — головного сержанта  
БОРЗЕНКОВА Юрія Юрійовича — солдата  
БУРГАЛУ Дмитра Геннадійовича — старшого солдата  
ВАСИЛІВСЬКОГО Олександра Анатолійовича — солдата

ГРАНЧАКА Дениса Васильовича — сержанта  
ГРОЗУ Дмитра Володимировича — солдата  
ГУБЕНКА Олександра Євгенійовича — молодшого сержанта  
ЗАХАРЧУКА Олександра Івановича — солдата  
КИЛИМНИЧЕНКА Олега Вікторовича — солдата  
КРАЇВСЬКОГО Тараса Ярославовича — солдата  
КРИВЦОВА Євгена Миколайовича — солдата  
КРИШТАЛЯ Тараса Олексійовича — солдата  
ЛІНЦЯ Олександра Васильовича — старшого сержанта  
МИРОШКА Богдана Анатолійовича — солдата  
МІТЄВА Степана Васильовича — солдата  
ПОПОВИЧА Дмитра Анатолійовича — штаб-сержанта  
СЕВЕРЦЕВА Миколу Анатолійовича — солдата  
СЕРБІНЕНКА Володимира Васильовича — старшого солдата  
СТАТИРОВА Олега Івановича — старшого солдата  
СТОЯНОВА Миколу Васильовича — головного сержанта  
ЧЕЧУЯ Олександра Васильовича — солдата  
**Нагородити медаллю “За врятоване життя”**  
ДМИТРІЄВА Романа Сергійовича — головного сержанта  
МАМЧУРА Олександра Васильовича — майстер-сержанта.

### **Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ**

7 листопада 2022 року

#### *Додаток 4*

#### [УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №759/2022](#)

#### **Про відзначення державними нагородами України**

За особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі **постановляю:**

#### **Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня**

МАРТИНОВА Максима Юрійовича (помертно) — старшого лейтенанта

#### **Нагородити орденом “За мужність” II ступеня**

ГУЖВУ Андрія Олександровича (помертно) — молодшого сержанта

#### **Нагородити орденом “За мужність” III ступеня**

БАЛАБАНА Олексія Олексійовича (помертно) — молодшого сержанта

БАСАЛКЕВИЧА Олексія Георгійовича (помертно) — майстер-сержанта

БУРАКОВА Олега Андрійовича (помертно) — старшого солдата

ВАКУЛУ Романа Васильовича (помертно) — старшого солдата

ВІХАРЄВА Юрія Едуардовича (помертно) — старшого солдата

ВОРОНЦОВА Олександра Леонідовича (помертно) — молодшого сержанта

ГАЙДАША Олександра Валентиновича (помертно) — молодшого сержанта



ГНОТА Анатолія Івановича (помертньо) — старшого солдата  
ДЕМЕНСЬКОГО Юрія Миколайовича (помертньо) — солдата  
ДЕРКАЧА Андрія Івановича (помертньо) — сержанта  
ДЕРЯГІНА Романа Юрійовича (помертньо) — старшого солдата  
ДЗЕСУ Петра Олексійовича (помертньо) — старшого сержанта  
ЖАРКІХ Сергія Вікторовича (помертньо) — старшого солдата  
ЗАДІРАКУ Сергія Юрійовича (помертньо) — солдата  
ІВАЩИШИНА Ігоря Богдановича — солдата  
КАНДРУШИНА Івана Олеговича (помертньо) — солдата  
КАРПЦЯ Володимира Олексійовича — солдата  
КИСЛОГО Олексія Сергійовича (помертньо) — солдата  
КОВАЛЬОВА Владислава Олександровича (помертньо) — солдата  
КОЗЛАКОВА Володимира Геннадійовича (помертньо) — старшого солдата  
КОКІНА Володимира Володимировича (помертньо) — солдата  
КОЛЄСНІКА Ярослава Олександровича (помертньо) — старшого солдата  
КРАВЧЕНКА Миколу Олександровича (помертньо) — старшого солдата  
КРЕПАКА Євгена Анатолійовича — сержанта  
КРИВЕНКА Івана Васильовича (помертньо) — солдата  
ЛИПКУ Владислава Ігоровича (помертньо) — молодшого сержанта  
ЛУКАША Олексія Григоровича (помертньо) — старшого сержанта  
ЛЯШЕНКА Сергія Юрійовича (помертньо) — старшого солдата  
МИХАЙЛЮКА Олександра Юрійовича (помертньо) — сержанта  
МИХНЕНКА Максима Володимировича (помертньо) — солдата  
НІКУЛІНА Олексія Михайловича (помертньо) — солдата  
ОПАНАСЕНКА Олега Григоровича — лейтенанта  
ПЕНЗАРЄВА Євгена Сергійовича — солдата  
ПЛОШЕНКА Олександра Миколайовича (помертньо) — старшого солдата  
ПОНОМАРЬОВА Сергія Юрійовича (помертньо) — старшого солдата  
СЕЛЕЗНЬОВА Віктора Ігоровича — сержанта  
СЄЛЄТКОВА Дмитра Юрійовича — старшого солдата  
СИМОНОВА Дмитра Олександровича (помертньо) — головного сержанта  
СТАРОДУБОВА Максима Євгеновича (помертньо) — солдата  
СТЕПАНОВА Степана Сергійовича (помертньо) — старшого солдата  
СУЛУКА Сергія Олександровича (помертньо) — старшого солдата  
ТКАЧУКА Леоніда Михайловича (помертньо) — молодшого сержанта  
ХОДОРЧУКА Сергія Сергійовича (помертньо) — солдата  
ЦАРУКА Олександра Юрійовича — солдата  
ЧАПЧУ Миколу Вікторовича (помертньо) — старшого солдата  
ШАПОВАЛА Владислава Юрійовича (помертньо) — молодшого сержанта  
ШВЕЦЯ Валерія Анатолійовича (помертньо) — сержанта  
ШТЕПУ Андрія Олександровича (помертньо) — старшого солдата  
ЮРЕНКА Олександра Олеговича (помертньо) — молодшого сержанта

**Нагородити орденом Данила Галицького**

ОЧЕРЕТНОГО Сергія Леонідовича — підполковника медичної служби

**Нагородити медаллю “За військову службу Україні”**

АДАМОВИЧА Дмитра Володимировича — старшого солдата

АНДРУСИКА Юрія Сергійовича — старшого сержанта

ВІЛЬЧИНСЬКОГО Сергія Івановича — старшину

ЛЮБАРСЬКОГО Євгенія Васильовича — солдата

МАКОВЕЯ Сергія Васильовича — солдата

МАКСИМЕНКА Андрія Володимировича — старшого солдата

МАЛЬЦЯ Романа Вікторовича — підполковника

МОРГУНА Олега Миколайовича — сержанта

ПІВНЯ Володимира Сергійовича — старшого лейтенанта

ПОЛЯКОВА Андрія Олександровича — солдата

САФОНОВА Анатолія Усмановича — солдата

СИЧУКА Андрія Борисовича — молодшого сержанта

СИМОНЕНКА Івана Миколайовича — старшого лейтенанта

ТЕПЛЮКА Віталія Миколайовича — старшого лейтенанта

ТКАЧЕНКА Олега Віталійовича — молодшого сержанта

ЦИБАНЯ Олега Григоровича — старшого солдата

ШЕВЧЕНКА Тараса Геннадійовича — молодшого сержанта

**Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”**

АНТИПОВА Валентина Миколайовича — молодшого сержанта

АНТИПОВА Олега Миколайовича — солдата

БОБКА Олександра Вікторовича — молодшого сержанта

БОЙКА Сергія Григоровича — старшину

БОЙКА Сергія Миколайовича — молодшого сержанта

БРАЖНИКА Дмитра Сергійовича — старшого солдата

ВАСЬКІВСЬКОГО Віктора Юрійовича — старшого лейтенанта

ВІЗГАЛІНА Руслана Івановича — солдата

ВЛАСЮКА Дмитра Ігоровича — старшину

ВОЙНЕРОВСЬКОГО Юрія Вікторовича — старшого лейтенанта

ГОНЧАРЕНКА Олександра Олександровича — лейтенанта

ГОРОБЧЕНКА Олега Григоровича — солдата

ДАНІЛОВА Дмитра Вадимовича — солдата

ДВОРНИКА Миколу Миколайовича — полковника

ДЕНИСЮКА Олександра Федоровича — молодшого сержанта

ДОНЧЕНКА Олександра Сергійовича — солдата

ДУЮНА Сергія Сергійовича — солдата

КРАВЧУКА Миколу Ігоровича — старшого лейтенанта юстиції

МАТВІЙЧУКА Сергія Миколайовича — старшину

МЕЛЬНИКА Володимира Івановича — полковника

МЕРКУЛОВА Віктора Васильовича — солдата

МИХАЙЛЬЦЯ Олександра Федоровича — солдата

ПОВОЛОЦЬКОГО Андрія Анатолійовича — солдата  
ПОДОЛЯНЦЯ Ігоря Івановича — сержанта  
ПОНОМАРЕНКА Сергія Сергійовича — солдата  
РЕБРОВА Миколу Сергійовича — старшого солдата  
РІЗНИЧЕНКА Ігоря Олександровича — молодшого сержанта  
САВЧУКА Романа Володимировича — солдата  
СИТНИКОВА Юрія Геннадійовича — старшого солдата  
ТРУБАЧЕНКА Сергія Федоровича — старшого солдата  
ХЛЕВНОГО Володимира Миколайовича — солдата  
ХОРОЛЬСЬКОГО Івана Володимировича — молодшого сержанта  
ЧАЙКОВСЬКОГО Валентина Володимировича — полковника  
ЧУБАТЮКА Юрія Анатолійовича — полковника  
ШЕВЧЕНКА Олега В'ячеславовича — солдата  
ШКАРЕВСЬКОГО Олександра Васильовича — солдата  
ЩЕГЛУНОВА Миколу Анатолійовича — молодшого сержанта.

**Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ**

9 листопада 2022 року